

**KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS
EKONOMIKOS IR VERSLO FAKULTETAS**

**ĮMONĖS VEIKLOS FINANSINIŲ REZULTATŲ IR DARNIOS
PLĖTROS INDEKSO RYŠYS**

Apskaita ir auditas (621N40002)

MAGISTRO DARBAS

Studentė.....
(parašas)

Jurgita Vagnorytė V MA – 5 gr.

2017 m. gegužės 10 d.

Vadovė.....
(parašas)

Prof. dr. Lina Dagilienė

2017 m. gegužės 10 d.

Recenzentas.....
(parašas)

Dr. Rūta Nedzinskienė

2017 m. gegužės 10 d.

Kaunas, 2017

KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS

Ekonomikos ir verslo fakultetas

(Fakultetas)

Jurgita Vagnorytė

(Studento vardas, pavardė)

Apskaita ir auditas (621N40002)

(Studijų programos pavadinimas, kodas)

Baigiamojo magistro darbo „Įmonės veiklos finansinių rezultatų ir darnios plėtros indekso ryšys“

AKADEMINIO SAŽININGUMO DEKLARACIJA

2017 m. gegužės 10 d.

Kaunas

Patvirtinu, kad mano **Jurgitos Vagnorytės** baigiamasis magistro darbas tema „Įmonės veiklos finansinių rezultatų ir darnios plėtros indekso ryšys“ yra parašytas visiškai savarankiškai, o visi pateikti duomenys ar tyrimų rezultatai yra teisingi ir gauti sąžiningai. Šiame darbe nei viena dalis nėra plagijuota nuo jokių spausdintinių ar internetinių šaltinių, visos kitų šaltinių tiesioginės ir netiesioginės citatos nurodytos literatūros nuorodose. Įstatymų nenumatytų piniginių sumų už šį darbą niekam nesu mokėjęs.

Aš suprantu, kad išaiškėjus nesąžiningumo faktui, man bus taikomos nuobaudos, remiantis Kauno technologijos universitete galiojančia tvarka.

_____
(vardą ir pavardę įrašyti ranka)

_____
(parašas)

Relationship Between Company's Financial Results and Sustainable Development Index

Jurgita Vagnorytė. Relationship Between Company's Financial Results and Sustainable Development Index. Master's Final Thesis in Accounting and Auditing/supervisor Prof. dr. Lina Dagilienė. The School of Economics and Business, Kaunas University of Technology.

Social Science: 03S

Key words: sustainability; development; Dow Jones Index; financial results; auditor report.

Kaunas, 2017. 68 p.

SUMMARY

Evaluation of Sustainable Development as a research object in theory is not new. It examined with a variety of contexts: assessed countries sustainable development (Čiegis, Ramanauskienė, 2011), regional (Tamošiūnas, 2010), cities (Čiegis etc., 2010; Staniūnas, 2013), industrial companies (Kinderytė, 2013), energy resources (Sommet, 2013). However, the assessment of sustainable development is becoming more and more important not only in theory, but in practice of the companies. It was found, that Sustainable Development Implementation benefit the company as it delivered in long-term public support and satisfaction with it, and creating a favorable image of the products or growing demand for services (V. Juščius and A. Šneiderienė, 2013), which provides an opportunity to work profitably, attracting more investment and allow successful development the company.

In scientific research works were discovered the values of sustainable development and corporate activities of the financial results of addiction. Various authors have been obtained contradictory results (Fu-Ju Yang, 2009), and thus has not reached a common conclusion.

The main reason for the investigation is that most of the preceding authors, using the relationship between corporate social performance and financial results did not include such an important index as the Dow Jones Sustainability Index (the DJSI), and it is one of the most appropriate index to detail assess a company's sustainable development on a global scale. Also, increasingly growing interest in the sustainable development of enterprises, it is very important to assess the connection of the sustainable development index and the companies that are rated of Dow Jones index.

In this study will be concentrated to the corporate financial results and DJSI as one from the other interdependent variables. For this purpose it has been done the analysis of Lithuanian and foreign scientific literature and empirical research, also analysis of practice study the link between companies' financial results and sustainable development index evaluation. According to The theoretical link

between model variables and mathematical techniques, made the company's financial results and DJSI link analysis.

In this research was found, that there is positive and significant relation between the gross margin and the DJSI (0,152). It is therefore concluded that companies that receive a higher return, taking cost of sales, can devote more resources and attention to sustainable development both economically and environmentally, and socially.

Among the activities and, accordingly, the net yield correlation was negative, but relation was very weak, so a causal link can't be identified. Among the assets and equity yield significant relationship also failed to identify. João Maurício Gama Boaventura (2012) observed that the rates of return are for short-term performance assessment and does not reflect the long-term performance, it can be one of the reasons why the conclusion of DJSI, is not taken into account in this indicator. For this reason, this research work, the author offers a link between the company's financial results and sustainable development index to use other financial ratios.

The size of the company and the Dow Jones Sustainability Index found medium negative correlation. This means that company with larger number of employees of the sustainable performance criteria will be assessed lower. Thus, it is assumed that the companies with many employees, more costs for the administrative expenses, the reason why companies do not devote investment in research and development (R&D) and thus reduce their harmonious development ranking by DJSI. After the connection test between R&D and DJSI was found the maximum dependence of all research. It means the company, which provides funding for R&D, sustainability index will be regarded much more favorably than the one that does not, or spend far less. As yet few researchers studied the dependence was analyzed the relationship between the index of sustainable development and one of the company's financial results to ensure the correctness of measures - the type of audit findings. Was faced with the problems of data, it was not representative, because almost all conclusions was with positive auditor's opinion. For this reason, it was not possible to adequately assess the relationship between these two variables.

Turinys

Paveikslų sąrašas	6
Lentelių sąrašas	7
ĮVADAS.....	8
1. ĮMONIŲ DARNIOS PLĖTROS INDEKSO SVARBA IR SAŲVEIKA SU ĮMONĖS VEIKLOS FINANSINIUS REZULTATUS ATSKLEIDŽIANČIOMIS PRIEMONĖMIS	10
1.1. Įmonių darnios plėtros indeksai	10
1.2. Įmonių finansinių rezultatų atskleidimo priemonės	14
1.3. Sąveika tarp įmonės finansinių rezultatų ir darnios plėtros indekso	16
2. RYŠIO TARP ĮMONĖS VEIKLOS FINANSINIŲ REZULTATŲ IR DARNIOS PLĖTROS INDEKSO TEORINIAI SPRENDIMAI	18
2.1. Įmonės finansinius rezultatus apsprendžiantys rodikliai	18
2.2. Dow Jones darnios plėtros indekso sudarymo metodologija.....	21
2.3. Ryšis tarp įmonės finansinių rezultatų atskleidimo priemonių ir darnios plėtros indeksų	30
3. RYŠIO TARP ĮMONĖS VEIKLOS FINANSINIŲ REZULTATŲ IR DARNIOS PLĖTROS INDEKSO TYRIMO METODOLOGIJA	37
4. RYŠIO TARP ĮMONĖS VEIKLOS FINANSINIŲ REZULTATŲ IR DARNIOS PLĖTROS INDEKSO TYRIMAS	43
4.1. Ryšio tarp įmonės santykinų rodiklių ir darnios plėtros indekso tyrimas	44
4.1.1. Bendrojo pelningumo ir DJSI ryšys	44
4.1.2. Veiklos pelningumo ir DJSI ryšys.....	46
4.1.3. Grynojo pelningumo ir DJSI ryšys.....	48
4.1.4. Nuosavo kapitalo pelningumo ir DJSI ryšys	50
4.1.5. Turto pelningumo ir DJSI ryšys	52
4.2. Ryšio tarp įmonės dydžio ir darnios plėtros indekso tyrimas	54
4.3. Ryšio tarp įmonės investicijų į plėtrą ir darnios plėtros indekso tyrimas.....	57
4.4. Ryšio tarp auditorių išvadų ir darnios plėtros indekso tyrimas	58
IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS	60
LITERATŪRA.....	62
PRIEDAI	69

Paveikslų sąrašas

1 pav. Mokslinių tyrimų diagrama	34
2 pav. Duomenų šaltinių antrinei analizei įvairovė	38
3 pav. Grynojo pelningumo reikšmių pasiskirstymo stačiakampė diagrama	49
4 pav. Darbuotojų skaičiaus reikšmių pasiskirstymo stačiakampė diagrama.....	56

Lentelių sąrašas

1 lentelė. Darnios plėtros vertinimo indeksų analizė.....	11
2 lentelė. Įmonių finansinės ataskaitos ir jose teikiama informacija.....	15
3 lentelė. Dow Jones darnios plėtros indeksų klasifikacija ir jam priklausančių įmonių rūšys.....	22
4 lentelė. Bendrovių vertinimo kriterijai.....	23
5 lentelė. DJSI pasaulio indekso aprėptis.....	25
6 lentelė. 1999-2009 m. DJSI įmonių skaičiaus ir vertinimo pokyčiai.....	26
7 lentelė. DJSI indekso struktūra.....	27
8 lentelė. DJSI indekso struktūros detalizacija.....	27
9 lentelė. Literatūros rezultatų analizė.....	30
10 lentelė. Literatūros rezultatų analizė. Egzistuojančio ryšio tarp ĮSV ir ĮFV pasiskirstymas.....	32
11 lentelė. Imties patikimumo lygmuo.....	40
12 lentelė. Bendrojo pelningumo reikšmių pasiskirstymas.....	44
13 lentelė. DJSI ir bendrojo pelningumo koreliacijos koeficientas.....	45
14 lentelė. Koreliacijos koeficiento reikšmių skalė.....	45
15 lentelė. Veiklos pelningumo reikšmių pasiskirstymas.....	47
16 lentelė. DJSI ir veiklos pelningumo koreliacijos koeficientas.....	47
17 lentelė. Grynojo pelningumo reikšmių pasiskirstymas.....	48
18 lentelė. DJSI ir grynojo pelningumo koreliacijos koeficientas.....	49
19 lentelė. DJSI ir grynojo pelningumo pakoreguotas koreliacijos koeficientas.....	50
20 lentelė. Nuosavo kapitalo pelningumo reikšmių pasiskirstymas.....	51
21 lentelė. DJSI ir nuosavo kapitalo pelningumo koreliacijos koeficientas.....	51
22 lentelė. Turto pelningumo reikšmių pasiskirstymas.....	52
23 lentelė. DJSI ir turto pelningumo koreliacijos koeficientas.....	53
24 lentelė. Pirmos hipotezės apibendrinimas.....	53
25 lentelė. Darbuotojų skaičiaus tiriamose įmonėse pasiskirstymas.....	54
26 lentelė. Pardavimo pajamų ir darbuotojų skaičiaus koreliacijos koeficientas.....	55
27 lentelė. DJSI ir darbuotojų skaičiaus koreliacijos koeficientas.....	55
28 lentelė. Pakoreguotas DJSI ir darbuotojų skaičiaus koreliacijos koeficientas.....	56
29 lentelė. Išlaidų plėtrai pasiskirstymas.....	57
30 lentelė. DJSI ir išlaidų, skirtų tyrimams ir plėtrai, koreliacijos koeficientas.....	58
31 lentelė. DJSI ir audito išvadų, koreliacijos koeficientas.....	59

IVADAS

Darbo aktualumas ir naujumas. Darnios plėtros vertinimas, kaip tyrimo objektas mokslo darbuose nėra naujiena. Jis nagrinėjamas įvairiuose kontekstuose: vertinama valstybių darni plėtra (Čiegis, Ramanauskienė 2011), regionų (Tamošiūnas 2010), miestų (Čiegis ir kiti 2010; Staniūnas 2013), pramonės įmonių (Kinderytė 2013), energetinių resursų (Šommet 2013). Tačiau darnios plėtros vertinimas tampa vis aktualesnis ne tik mokslo darbuose, bet ir pačių įmonių praktinėje veikloje. Darni įmonės veikla yra svarbi ne tik pačiai įmonei, kuri kuria ir plėtoja savo verslą, bet ir žmonėms, gyvenantiems šalia veiklą vykdančios įmonės ar dirbantiems joje.

Darnios plėtros įgyvendinimas teikia naudą įmonei, nes taip susilaukiama ilgalaikio visuomenės pritarimo ir pasitenkinimo ja, taip kuriamas palankus įvaizdis, auga gaminių ar teikiamų paslaugų paklausa (V. Juščius ir A. Šneiderienė (2013), kas savo ruožtu užtikrina galimybę dirbti pelningai, pritraukti daugiau investicijų ir sudaro sąlygas sėkmingam įmonės vystymuisi.

Moksliniuose darbuose buvo aptikta tyrimų, kurie vertina darnios plėtros ir įmonių veiklos finansinių rezultatų priklausomybę. Įvairių autorių buvo gauti prieštaringi rezultatai (Fu-Ju Yang, 2009), dėl šios priežasties taip ir nebuvo gauta vieninga išvada. Jarrell G. ir Peltzman S. (1985) tyrimai atskleidė, kad tarp šių dviejų kintamųjų yra neigiama priklausomybė. Kai kurie empiriniai tyrimai, kuriuos atliko Waddock ir Graves(1997), Simpson ir Kohers (2002) nustatė, kad egzistuoja teigiama koreliacija. Kai Preston ir O'Bannon(1997), McWilliams ir Siegel (2000) autorių tyrimai parodė, jog priklausomybės iš viso nėra.

Pagrindinė atliekamo tyrimo priežastis yra ta, kad dauguma prieš tai buvusių autorių, matuodami ryšį tarp įmonės socialinės veiklos ir jos finansinių rezultatų, neįtraukė tokio svarbaus indekso, kaip Dow Jones Sustainability Index (toliau DJSI), o jis yra vienas iš tinkamesnių indeksų, siekiant išsamiai įvertinti įmonės darnią plėtrą globaliu mastu. Taip pat, kadangi vis labiau augant darnios įmonių plėtros susidomėjimui, tampa labai aktualu įvertinti darnios plėtros indekso ir įmonių, kurios reitinguojamos Dow Jones indeksu, finansinių rezultatų ryšį.

Šiame tyrime bus koncentruojamasi į įmonių veiklos rezultatus ir darnios plėtros indeksą, kaip vieną nuo kito priklausančius kintamuosius, o **tyrimo objektas** – ryšys, tarp įmonės veiklos finansinių rezultatų ir darnios plėtros indekso.

Kad tinkamai įgyvendinti darnią plėtrą įmonėje, turi būti sudarytos tinkamos sąlygos. Kyla klausimas, ar įmonės finansinės veiklos rezultatai daro įtaką socialinėms iniciatyvoms ir tuo pačiu įmonės darnios plėtros indeksui. Todėl šio **darbo tikslas** iširti įmonės darnios plėtros priklausomybę nuo jos veiklos finansinių rezultatų.

Darbo uždaviniai:

1. Apžvelgti įmonės darnios plėtros indeksus, nustatyti jų privalumus ir trūkumus, bei identifikuoti jų svarbą rinkos sąlygomis;
2. Išskirti įmonės veiklos finansinių rezultatų atskleidimo priemones;
3. Remiantis tyrimais, pagrįsti įmonių finansinių rezultatų atskleidimo priemonių ir darnios plėtros indeksų (DJSI) priklausomybę;
4. Atlikus tyrimą, tarp įmonių finansinių rezultatų atskleidimo priemonių ir DJSI, padaryti išvadas ir pateikti rekomendacijas, analizuojamos problemos atžvilgiu.

Tyrimo metodai. Darbe atlikta Lietuvos ir užsienio mokslinės literatūros, empirinių tyrimų analizė bei praktikos studija ryšio tarp įmonių veiklos finansinių rezultatų ir darnios plėtros indekso vertinimo klausimais. Remiantis sudarytu teoriniu ryšio tarp kintamųjų modeliu ir matematinėmis technikomis, atlikta įmonės finansinių rezultatų ir DJSI ryšio analizė.

1. ĮMONIŲ DARNIOS PLĖTROS INDEKSO SVARBA IR SAŲVEIKA SU ĮMONĖS VEIKLOS FINANSINIUS REZULTATUS ATSKLEIDŽIANČIOMIS PRIEMONĖMIS

Išsikeltas mokslinio darbo tikslas reikalauja, kad būtų detaliau išanalizuota darnios plėtros sąvoka, darnumą apsprendžiantys indeksai, bei išryškinta, kokie svarbiausia rodikliai parodo įmonės veiklos finansinius rezultatus. Tai ir bus atlikta tolimesnėse dalyse.

1.1. Įmonių darnios plėtros indeksai

Darnios plėtros indeksai yra socialiniai rodikliai, kurie apibrėžiami, kaip statistinių priemonių, kurios apibūdina socialines tendencijas bei sąlygas, darančias poveikį žmonių gerovei. (OECD, 2009). Paprastai, socialiniai rodikliai atlieka vieną iš trijų funkcijų:

- teikti informaciją sprendimų priėmimui;
- vykdyti stebėsenos ir įvertinimo politiką;
- ir / arba ieškoti bendros gerovės organizacijoje ir priemonių, kaip to pasiekti. (Armstrong, A ir kiti, 2002).

Šie rodikliai yra glausta priemonė, kuria siekiama apibūdinti sistemą, kiek įmanoma tiksliau pasitelkiant vos keletą punktų, ir kurie padėtų suprasti sistemą, ją palyginti ir patobulinti (Pencheon, D., 2008). Rodikliai gali būti sudaryti iš vieno statistinio kintamojo ar iš kelių kintamųjų, kurie yra tarpusavyje susiję.

Socialiniai rodikliai matuoja visą aibę klausimų, identifikuojančių visuomenės gerovės lygį. Pavyzdžiui:

- Skurdo lygis;
- Nelygybė;
- Išsilavinimo lygis;
- Žmonių gyvenimo trukmė;
- Užimtumo ir nedarbo lygis;
- Gyventojų nutukimo lygis;
- Vaisingumo lygis;
- Sveikatos priežiūros išlaidos;
- Savižudybių skaičius;
- Jaunimo nedarbo, švietimo bei mokymosi lygis;
- Gyventojų pasitenkinimo lygis ir kt.

Objektyvūs socialiniai rodikliai yra statistinė priemonė, kuri padeda išmatuoti socialinius faktus, eliminuojant subjektyvumo riziką. Taip išvengiama vertintojo asmeninio požiūrio ir skirtingo

suvokimo lygio. Praktikoje socialinio vertinimo ekspertų yra pripažinta, kad siekiant profesionaliai išmatuoti socialinės pažangos ir žmogaus gerovės lygį, turėtų būti pasitelkiamas tiek objektyvių, tiek subjektyvių rodiklių derinys (Stiglitz ir kiti, 2009).

Subjektyvūs veiksniai yra šie:

- Pasitikėjimas;
- Konfidencialumas;
- Pasitenkinimas;
- Gerovė;
- Saugumo suvokimas.

Socialinių rodiklių ataskaitos paprastai yra skelbiamos viešai prieinamose internetinės platformose. Jose yra pateikiama pagrindiniai socialiniai rodikliai, kurie atspindi to laiko situaciją, o jų palyginimas su prieš tai buvusių laikotarpių rodikliais padeda įvertinti socialinę pažangą. Daugelyje šalių, bendruomenės ir organizacijos reguliariai sudarinėja ataskaitas apie socialinius rodiklius. Šiuo metu pastebima, kad tai tampa vis populiareesnė priemonė informuoti visuomenę apie savo įmonę, kaip socialiai atsakingą instituciją.

Darni plėtra yra reiškiny, apimantis daug įvairios, su įmonės veikla susijusios informacijos, todėl vertinant reikia kuo įvairesnių rodiklių rinkinio, kuris apimtų visas įmonės sritis, ir būtų galima nustatyti jų ryšį. Šiuo metu darnai vertinti naudojami tarptautinių organizacijų sudaryti rodiklių rinkiniai. 1 lentelėje pateikiami pagrindiniai, autorės studijoje nustatyti, indeksai, kurie vertina darnią plėtrą, bei pateikiami šių indeksų pagrindiniai privalumai ir trūkumai.

1 lentelė. Darnios plėtros vertinimo indeksų analizė (sudaryta autorės)

Dimensija	Indekso pavadinimas	Rodiklių skaičius	Privalumai	Trūkumai
Aplinkosauginė	Aplinkos tvarumo indeksas (Environmental Sustainability Index-ESI)	68	Įvertina aplinkosauginio darnumo bendrą pažangą, leidžia kiekybiškai palyginti rezultatus	Nepateikia išbaigto vaizdo
	Gerovės indeksas (Wellbeing Index-WI)	75	Įvertina žmogaus ir ekosistemos gerovę	Sudėtingas duomenų rinkimas
	Ekologinės naštos indeksas (Environmental Pressure Index-EPI)	60	Išsamiai įvertina ekologinį darnumą	Neapima ekonominio ir socialinio darnumo
	Ekologinis pėdsakas (Ecological footprint)	1	Parodo žmonių materialinę priklausomybę nuo gamtos	Atspindi tik ekologinę darną

Ekonominė	Tvarios ekonominės gerovės indeksas (Index of Sustainable Economic Welfare-ISEW)	21	Apima ekonominį ir aplinkosauginį darnumą	Neįvertina skirtingų aplinkos kapitalo formų
	Tikros pažangos indeksas (Genuine Progress Indicator-GPI)	20	Parodo, kad gerovė priklauso nuo socialinių ir aplinkos išteklių stiprinimo bei apsaugos	Rinkos kainos neatspindi tikrųjų ekonominės veiklos socialinių kaštų
Socialinė	Žmogaus socialinės raidos indeksas (Human Development Index-HDI)	3	Leidžia palyginti šalis pagal jų pasiektą gerovės lygį	Neapima ekologinio darnumo
	Laimingos planetos indeksas (Happy Planet Index-HPI)	3	Parodo, kad gerovė nebūtinai susijusi su aukštu vartojimo lygiu	Neatsižvelgia į BVP dydį
Aplinkosauginė, Ekonominė ir Socialinė	Dow Jones darnumo indeksą (Dow Jones Sustainability Indexes – DJSI)	100	100 Apima aplinkosauginį, ekonominį ir socialinį darnumą	Didelis rodiklių skaičius

Aplinkos tvarumo indeksas (angl. Environmental Sustainability Index). Šis indeksas buvo sukurtas Jeilio ir Kolumbijos universitetų tyrėjų Kim Samuel-Johnson bei Daniel C. Esty ir formaliai pristatytas 2000 m. Pasaulio ekonomikos forume (metiniame susirinkime 2000 m. Davoje, Šveicarijoje) (Siche J.R. ir kiti, 2008). Jis yra bendros aplinkos tvarumo pažangos matas. Šis indeksas suteikia bendrą vaizdą, vertinant nacionalinę aplinką, bendrą tautų pažangą, siekiant aplinkos tvarumo. Indeksas apima aplinkosaugos rodiklius. Pagrindinė problema yra ta, kad, indeksą apima labai daug rodiklių, tačiau nepateikia išbaigto vaizdo, siekiant įvertinti darnią plėtrą įvairiais pjūviais (Maud H. Schmiedeknecht, 2013). Pagrindinis trūkumas yra tai, jog indeksas neįvertina tokių svarbių veiksnių, kaip sieros dioksido ar azoto taršos poveikio aplinkai.

Gerovės indeksas (angl. *Wellbeing Index*) 2002 m. buvo sukurtas kaip nauja matavimo priemonė, kuri padėtų išmatuoti Australijos gyventojų pasitenkinimą savo gyvenimu, bei gyvenimo lygiu pačioje Australijoje. Vėliau šis indeksas išplėtotas Pasauliniu mastu. Šiuo metu indeksą sudarinėja Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija. Šis indeksas aprėpia labai didelį skaičių įvairiausių rodiklių, kuriais įvertinama būtent žmogaus ir ekosistemos gerovė, tačiau pastebima, kad yra sudėtingas duomenų rinkimas. Taip pat dauguma šių rodiklių yra gaunami subjektyvumo principu (Jeffrey D., 2016).

Ekologinės naštos indeksas (angl. *Environmental Pressure Index*) buvo taikytas miestų plėtrai Venesueloje. Šiuo metu šis indeksas yra plačiai naudojamas. Jo sudarymu rūpinasi Europos Komisija, Aplinkos generalinis direktorius. Tai sudėtinis indeksas aprėpiantis 60 skirtingų rodiklių, kurie susiję su aplinka ir ekologine našta. Šis indeksas sutelkia dėmesį į šiltnamio efektą sukeliančių

dujų kiekį atmosferoje, gamtos apsaugą, žemės ir vandens taršą, triukšmo lygį, atliekų tvarkymą ir kitas aplinkosaugos problemas. Tačiau pagrindinė problema, kad šis rodiklis neapima ekonominio ir socialinio darnumo (Lucas Porsch, 2011).

Ekologinis pėdsakas (angl. *Ecological footprint*). Pirmą kartą buvo panaudotas 2006 m. Šveicarijoje vykusiuose tvarumo užtikrinimo debatuose. 2008 m. Europos komisija patobulino šį indeksą ir jis buvo pradėtas taikyti plačiau. Jis parodo žmogaus materialinę priklausomybę nuo gamtos. Šis rodiklis matuoja, kokie planetos plotai yra paliesti žmogaus (miškai, ganyklos, žuvininkystės plotai), bei matuojama, per kiek laiko jie galėtų atsinaujinti. Šis rodiklis atspindi tik ekologinę darną (Global Footprint Network, 2016)

Ekonominė gerovė tradiciškai matuojama bendruoju vidaus produktu (BVP), tačiau yra ir kitų veiksnių, kurie taip pat susiję su ekonomine gerove, pavyzdžiui socialiniai ir aplinkosauginiai aspektai. **Tvarios ekonominės gerovės indeksas** (angl. *Index of Sustainable Economic Welfare*). Indekso skaičiavimo metodika buvo pasiūlyta 1989 m. ekologijos ekonomisto ir konkurencinės pusiausvyros teoretiko Herman Daly ir teologo John B. Cobb. Šiuo metu šį indeksą plačiai naudoja išsivysčiusios šalys tokios kaip, Jungtinės Karalystės, Vokietija, Austrija, Švedija, Suomija ir kt. Šis indeksas siūlo alternatyvų metodą, kuriame vertinama šių aspektų visuma. Šis indeksas apima tiek ekonominį, tiek aplinkosauginį darnumą, tačiau jis neįvertina skirtingų aplinkos kapitalo formų. (Flanders Environment Agency, 2013)

Tikros pažangos indeksas (angl. *Genuine Progress Indicator-GPI*). 1995 m. šį indeksą, kaip priemonę apibrėžti pažangą, kitaip, nei prieš tai buvusios tradicinės priemonės, pvz. (BVP), pasiūlė Daly ir Cobb. Šis indeksas dabar dažnai naudojamas, kaip alternatyva BVP. Šis rodiklis apima visas sritis, kurios įvertinamos skaičiuojant BVP, tačiau taip pat atsižvelgiama į tokius neigiamus padarinius kaip, nusikalstamumo lygiui mažinti skiriamas išlaidas, ozono sluoksniui išteklių išsekimo, ir kitiems neigiamiems padariniams mažinti skiriamas išlaidas. Rodiklis nagrinėja, ar šios patirtos išlaidos apskritai buvo naudingos žmonėms (Investopedia, 2016)

Žmogaus socialinės raidos indeksas (angl. *Human Development Index*). Šį indeksą 1990 m., ruošiant Jungtinių Tautų plėtros programą pasiūlė ekonomistas iš Pakistano Mahbub ul Haq. Šis rodiklis leidžia palyginti šalis pagal jų pasiektą gerovės lygį. Vertinamas žmonių sveikos gyvensenos lygis, gyvenimo trukmė, žmonių išsilavinimo lygis ir pragyvenimo lygis, tačiau jis neatspindi nelygybės, skurdo, žmonių apsaugos lygio ir kt. (Human Development Report, 2015)

Laimingos planetos indeksas (angl. *Happy Planet Index*). Šis indeksas, kaip nauja matavimo priemonė buvo pristatytas 2006 m. liepą Naujos ekonomikos fonde (New Economics Foundation) – fondas, skirtas kurti naujus ekonominius modelius, kurie būtų grįsti gerovės kūrimu, ekonominio stabilumo ir lygybės užtikrinimu. Būtent HPI indeksas padeda nustatyti svertą tarp žmonijos pažangos

ir paliekamo ekologinio pėdsako. Kitaip tariant parodoma, kad gerovė nebūtinai susijusi su aukštu vartojimo lygiu. Tiesa šis rodiklis neįvertina BVP (Happy Planet Index, 2016).

Pateikti darnios plėtos vertinimo metodai apima gana didelį rodiklių skaičių, iki 75 (tiek turi Gerovės indeksas). Būtent dėl šios priežasties jie yra gana informatyvūs. Tokio pobūdžio rodiklių rinkiniai yra naudingi priimantiems sprendimus, ypač nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu, lyginant šalis ar regionus, bet sunkiai pritaikomi matuojant darnią plėtrą įmonėje.

Pagal pateiktą 1 lentelę, matyti, kad visi šie darnios plėtos vertinimo indeksai turi trūkumų. Paprastai susiduriama su rodiklių gausa, bei sudėtingu duomenų rinkimu. Svarbiausia yra tai, kad šie rodikliai paprastai yra orientuoti į vieną iš išskirtų dimensijų: aplinkosauginė, ekonominė, socialinė, ir neapėmia jų visų, taigi siekiant nustatyti visokeriopą darbą, tektų naudoti šių indeksų derinį. Taip pat analizės rezultatai parodė, kad šie indeksai yra orientuoti į darnios plėtos matavimą nacionaliniu lygmeniu, tačiau siekiant išmatuoti plėtrą įmonėje, sunkiai pritaikomi.

Atlikta darnios plėtos indeksų paieška parodė, kad siekiant įvertinti darnią plėtrą įmonėje, būtų galima naudoti **Dow Jones darnumo indeksą** (DJSI – Dow Jones Sustainability Indexes) Robecosam (2016), kuris apėmia visas šias sritis, todėl jis yra vienas iš tinkamesnių vertinti būtent įmonės darnią plėtrą. Vertinant šiuo indeksu atsižvelgiama į šiuos tris pagrindinius aspektus: ekonominį, aplinkosauginį ir socialinį. Artiach, T., Lee, D., Nelson, D., Walker, J. (2010) nuomone, darnumo indeksas yra labai patogus, nustatant geriausias įmones ir vertinant nefinansinę riziką (dauguma indeksų vertina būtent finansinę riziką). Taigi, šie trys kriterijai yra labai svarbūs, siekiant įvertinti įmonės galimybes ir kylančius pavojus, kurie galėtų būti susiję su ekonomine įmonės padėtimi, aplinkosauga ar socialine sritimi.

Atlikus įvairiausių darnios plėtos vertinimo metodų analizę paaiškėjo, kad jų yra didelė gausa, tačiau jie ne visai pritaikyti vertinti įmonės plėtrą. Analizė parodė, kad šiuo metu nėra visuotinai priimto universalus, tinkamo visiems atvejams rodiklių rinkinio. Dauguma vertinimo sistemų neapėmia socialinių, institucinių ir technologinių darnumo aspektų, neatsižvelgia į kriterijų reikšmingumus, bei nepritaikyti vertinti būtent įmones. Vienas iš tinkamesnių metodų yra Dow Jones darnios plėtos vertinimas, todėl atliekant įmonės veiklos finansinių rezultatų ir darnios plėtos indekso priklausomybę, bus pasirinktas būtent šis indeksas.

1.2. Įmonių finansinių rezultatų atskleidimo priemonės

Pagrindinė įmonių finansinės veiklos rezultatus aprašanti priemonė – finansinė ataskaita. Finansinės ataskaitos – tai apskaitos duomenų apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus ir kitus finansinius dalykus periodinis parengimas nustatyta forma, siekiant patenkinti informacijos vartotojų poreikius. Finansinėms ataskaitoms sudaryti naudojami buhalterinės apskaitos sistemos duomenys. Daugiausia naudojami finansinės apskaitos duomenys (Mackevičius J., 2006).

Visos finansinės ataskaitos – tai įmonės finansinė atskaitomybė, kurią sudaro šios finansinės ataskaitos: balansas, pelno (nuostolių) ataskaita, pinigų srautų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, aiškinamasis raštas (Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatymas, 2015). Šių ataskaitų teikiama informacija parodyta 2 lentelėje.

2 lentelė. Įmonių finansinės ataskaitos ir jose teikiama informacija (1-asis Verslo apskaitos standartas, „Finansinė atskaitomybė“, 2016)

Finansinės ataskaitos	Teikiama informacija
Balansas	Finansinė ataskaita, kurioje parodomas visas įmonės turtas, nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.
Pelno (nuostolių) ataskaita	Finansinė ataskaita, kurioje nurodomos visos per ataskaitinį laikotarpį įmonės uždirbtos pajamos, patirtos sąnaudos ir gauti veiklos rezultatai
P pinigų srautų ataskaita	Finansinė ataskaita, kurioje nurodomos įmonės ataskaitinio laikotarpio pinigų ir pinigų ekvivalentų įplaukos bei išmokos.
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	Finansinė ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie nuosavo kapitalo pasikeitimus per ataskaitinį laikotarpį.
Aiškinamasis raštas	Metinės finansinės atskaitomybės dalis, kurioje paaiškinamos balanso, pelno (nuostolių), pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitose nurodytos sumos, taip pat atskleidžiama papildoma reikšminga informacija, kuri nepateikta minėtose finansinėse ataskaitose.

Sudarant finansinę atskaitomybę keliamas pagrindinis tikslas – pateikti visiems (vidaus ir išorės) informacijos vartotojams teisingą, objektyvią ir patikimą informaciją apie įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus, nuosavo kapitalo pokyčius ir pinigų srautus. Finansines ataskaitas sudaro įmonėje dirbantys buhalteriai arba finansininkai. Ši, finansinės atskaitomybės forma yra vidinė, kuri kai kuriais atvejais gali būti subjektyvi, kadangi šias ataskaitas sudaro įmonėje dirbantys specialistai. Taigi, kaip viena iš finansinių ataskaitų teisingumą užtikrinančių priemonių naudojamos nepriklausomų išorės auditorių pateikiamos išvados, tačiau ši užtikrinimo priemonė bus aptarta kiek vėliau.

Kad įvertinti įmonės finansinius rezultatus yra pasitelkiamos įvairios išvestinės finansinės priemonės, skaičiuojami veiklos rezultatus iliustruojantys santykiniai rodikliai. Dažniausiai naudojama ir bene didžiausia santykinų rodiklių grupė – pelningumo (Mackevičius J., 2006). Pagrindiniai pelningumo rodikliai yra bendrasis, veiklos ir grynasis. Rodikliai skaičiuojami imant duomenis iš

pelno (nuostolio) ataskaitos, kurioje pateikiama pardavimų pajamos bei patiriamos sąnaudos. Taip pat populiarūs ir reprezentatyvūs yra turto ir nuosavo kapitalo pelningumo rodikliai. Tiesa, jiems apskaičiuoti yra reikalinga ne tik pelno (nuostolio) ataskaita, kurioje pateikiamas grynas pelnas, bet ir balansas, kuriame atsispindi įmonės turtas ir nuosavas kapitalas.

Finansines ataskaitas apsprendžianti priemonė yra auditoriaus išvada. Tai dokumentas kuriame auditorius, kitos valstybės narės auditorius arba valstybės ne narės auditorius, be kitų privalomų dalykų, pareiškia savo nuomonę apie audituotas finansines ataskaitas (LR audito įstatymas, 2008). Taigi, viena iš pagrindinių finansinių rezultatų teisingumą užtikrinančių priemonių yra būtent audito ataskaitos. Auditoriaus pagrindinis uždavinys yra finansų tikrinimas, duomenų aiškumo ir tikrumo atžvilgiu, kurių pagrindu ataskaitų naudotojai vertina įmonės ar įstaigos ūkinę situaciją. Paprastai įmonės situacija yra aktualiausia potencialiems investuotojams, taigi, dėka teigiamų audito išvadų įmonės veiklos finansiniai rezultatai taip pat gali tapti geresni.

1.3. Sąveika tarp įmonės finansinių rezultatų ir darnios plėtros indekso

Tiek įmonės finansiniai rezultatai (pateikiami finansinėse ataskaitose), tiek darnios plėtros indeksas (reitinguojama tarptautiniu lygmeniu), apibūdina įmonės veiklą – vienu atveju finansinę, o kitu atveju darnios plėtros. Šiame darbe bus siekiama išsiaiškinti, ar įmonės veiklos finansiniai rezultatai daro įtaką įmonės darnios plėtros veiklai, kuri šiuo metu verslo sektoriuje yra ypač aktuali ir svarbi.

Moksliniuose darbuose buvo aptikta tyrimų, kurie vertina būtent šią priklausomybę. Įvairių autorių buvo gauti prieštaringi rezultatai (Fu-Ju Yang, 2009).

Ryšiu tarp įmonių darnios plėtros ir finansinės veiklos rezultatų ypač buvo susidomėta prieš pusę amžiaus. Jį tyrė tokie autoriai, kaip: Dodd, 1932; Jarrell ir Peltzman, 1985; Hoffer ir kiti, 1988; Preston ir O'Bannon, 1997; Waddock ir Graves, 1997; Griffin ir Mahon, 1997; McWilliams ir Siegel, 2000; Simpson ir Kohers, 2002. Tačiau empirinių tyrimų rezultatai tarp įmonių darnios plėtros ir finansinės veiklos rezultatų priklausomybės buvo skirtingi, taigi taip ir nebuvo prieita bendros išvados. Jarrell G. ir Peltzman S. (1985) tyrimai atskleidė, kad tarp šių dviejų kintamųjų yra neigiama priklausomybė. Kai kurie empiriniai tyrimai, kuriuos atliko Waddock ir Graves (1997), Simpson ir Kohers (2002) nustatė, kad egzistuoja teigiama koreliacija. Kai tuo metu Preston ir O'Bannon (1997), McWilliams ir Siegel (2000) autorių tyrimai parodė, jog priklausomybės iš viso nėra.

Teigiama priklausomybė grindžiama tuo, kad įmonės tikslingos ir aiškios išlaidos yra priešingybė „paslėptom“ išlaidoms suinteresuotoms šalims, todėl šis požiūris yra siūlomas kaip priemonė, išvengiant išlaidų pagrindinėms suinteresuotosiomis šalimis ir atsižvelgiant į jų pasitenkinimą (Cornell ir Shapiro, 1987). Be to, šia suiteresuotojų teorija toliau teigiama, kad vykdant įmonių darnią plėtrą, išaugtų konkurencingumas ir sumažėtų paslėptos išlaidos suinteresuotosiomis

šalimis. Šis argumentas yra svarbus ir prasmingas įmonei, kadangi geri santykiai su darbuotojais, tiekėjais ir klientais yra būtini bendrovei, kuri siekia išlikimo (Luo ir Bhattacharya, 2006). Bowman ir Haire (1975) pažymėjo, kad kai kurie akcininkai įmonės darnios plėtros veiklą laiko, kaip tam tikru valdymo įgūdžių atspindžiu, t.y. ĮSV (toliau įmonių socialinė veikla) yra reputacijos simbolis ir kaip bendrovės reputacija bus patobulinta vykdant veiklą, remiant bendruomenes, todėl manoma, kad tai turės teigiamą įtaką pardavimams. Dėl šios priežasties, kai įmonė padidina savo išlaidas tobulinant ĮSV (siekiant padidinti konkurencinį pranašumą), tokia ĮSV gali gerinti įmonės reputaciją, todėl ilgalaikėje perspektyvoje ši veikla gali atnešti naudą, tačiau reikia aukoti trumpalaikius įmonės rezultatus.

Neigiama koreliacija tarp ĮSV ir ĮFV (toliau įmonių finansinė veikla) yra grindžiama tuo, kad darnios plėtros veiklos vykdymas turės neigiamą įtaką įmonės konkurenciniam pranašumui (Aupperle, Manage ir kiti, 1985), kadangi ši veikla gali pareikalauti nemažai išlaidų skirti socialinėms sritims. Dėl šios priežasties tai gali turėti mažai ekonominės naudos, neskaitant to, kiek tai suteiktų socialinės naudos įmonei ilgalaikėje perspektyvoje. Taigi, Waddock SA(1997) nurodė, kad ši prielaida byloja apie neigiamą koreliaciją tarp įmonės darnios plėtros veiklos ir finansinių veiklos rezultatų.

O kai kurie autoriai teigia, kad iš viso nėra jokio ryšio tarp ĮSV ir ĮFV. Ullmann (1985) nurodė, kad nėra pagrindo teigti, kad egzistuoja kažkokie tai santykiniai ryšiai tarp šių dviejų veiklų. Abejose yra nemažai veiksmų, kurie daro įtaką šių veiklų rezultatams. Kita vertus, įmonės darnios plėtros veiklos matavimas gali persidengti, tiek su ĮSV, tiek su ĮFV (Waddock SA, 1997). McWilliams ir Siegel (2000) taip pat įrodė, kad koreliacija tarp ĮSV ir ĮFV išnyktų, jeigu būtų įtraukta daugiau rodiklių.

Taigi, kaip matyti, moksliniuose darbuose nėra vieningos nuomonės, vertinant ĮSV ir ĮFV koreliaciją tarpusavyje. Šiame darbe bus analizuojami ankstesnių autorių sudaryti, šių dviejų veiklų ryšiui nustatyti, modeliai, bei aiškinamasi ar vis dėl to ĮSV priklauso nuo ĮFV.

2. RYŠIO TARP ĮMONĖS VEIKLOS FINANSINIŲ REZULTATŲ IR DARNIOS PLĖTROS INDEKSO TEORINIAI SPRENDIMAI

2.1. Įmonės finansinius rezultatus apsprendžiantys rodikliai

Pagrindiniai finansiniai santykiniai rodikliai

Kaip minėta pirmoje darbo dalyje, pagrindinė įmonių finansinius rezultatus aprašanti priemonė yra finansinės ataskaitos. Šiose ataskaitose pateikiama informacija apie įmonės turtą, nuosavą kapitalą, pardavimų rezultatus. Ši informacija svarbi, siekiant įverti to laikotarpio finansinius rezultatus. Kad būtų galima įverti įmonės finansinės veiklos rezultatyvumą ir jos sugebėjimą uždirbti iš turimo kapitalo, yra skaičiuojami santykiniai rodikliai.

Viena iš svarbiausių santykinųjų rodiklių grupių, kuri parodo įmonės galimybes uždirbti pelną yra pelningumo rodikliai. Įmonės pelnas priklauso nuo dviejų veiksnių: įmonės uždirbamų pajamų ir patiriamų sąnaudų. Pabrėžtina, kad kuo įmonė uždirba daugiau pajamų ir tuo pačiu sėkmingiau valdo patiriamas išlaidas, tuo pelningumo rezultatai yra geresni. Pelningumo rodikliai yra pagrindiniai rodikliai, kuriais remiamasi atliekant finansinę analizę. Šie rodikliai yra išreiškiami procentais. Jie, bene, geriausiai apibendrina galutinius įmonės pasiekimus ir pagal juos yra sprendžiama, kokią realią naudą gauna ar gaus akcininkai, rizikuodami investuoti savo kapitalą (Dzikevičius, 2013).

Empiriniai ĮSV ir ĮFV tyrimai parodė, kad finansinė veikla gali būti matuojama pasitelkiant platų spektrą rodiklių. Šį tyrimą atliekantys autoriai pasirinko šiuos: turto pelningumas – ROA (Berman ir kiti., 1999; Choi ir Wang, 2009); nuosavo kapitalo pelningumas – ROE (Preston ir O’Bannon, 1997; Agle, Mitchell, ir Sonnenfeld, 1999); bendrasis pelningumas (Mahoney, Lagore, ir Scazzero, 2008; Fauzi ir Idris, 2009); pardavimų pelningumas (Graves ir Waddock, 1999; Callan ir Thomas, 2009); veiklos pelningumas – EBIT (Ogden ir Watson, 1999; Hammann, Habisch, ir Pechlaner, 2009); ir Tobin’s Q (Choi ir Wang, 2009; Rose, 2007), kurie bus naudoti ir šio mokslinio tyrimo metu.

Toliau pateikiamos šių santykinųjų rodiklių skaičiavimo formulės.

Nuosavo kapitalo pelningumas:

[1]

$$ROE = \frac{\text{grynasis pelnas}}{\text{nuosavas kapitalas}}$$

Nuosavo kapitalo pelningumas parodo, kiek įmonės uždirbto grynojo pelno tenka vienam nuosavo kapitalo eurui. Šiuo rodikliu yra įvertinamas akcininkų investicijų grąža. Kuo didesnis nuosavas kapitalas, tuo šis rodiklis yra žemesnis ir tuo mažesnė akcininkam tenkanti grąža.

Turto pelningumas:

[2]

$$ROA = \frac{\textit{grynasis pelnas}}{\textit{turtas}}$$

Turto pelningumo rodiklis apibūdina įmonės turto panaudojimo efektyvumą. Kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo pelningiau naudojamas įmonės turtas.

Bendrasis pelningumas:

[3]

$$\text{Bendrasis pelningumas} = \frac{\textit{bendrasis pelnas}}{\textit{pardavimų pajamos}}$$

Bendrasis pelningumas parodo, įmonės sugebėjimą uždirbti pelną iš pagrindinės įmonės veiklos. Nurodoma, kad kuo didesnė bendrojo pelno suma uždirbama kiekvienam pardavimo pajamų eurui, tuo įmonės veikla laikoma efektyvesne.

Veiklos pelningumas:

[4]

$$EBIT = \frac{\textit{veiklos pelnas}}{\textit{pardavimų pajamos}}$$

Veiklos pelningumas parodo, kiek procentų veiklos pelno uždirba vienas pardavimo pajamų euras. Šis rodiklis parodo įmonės efektyvumą, neįvertinus įmonės finansinės ir investicinės veiklos. Skaičiuojant šį pelningumą yra atsižvelgiama į tipinės veiklos sąnaudas. Šios sąnaudos apima tas ūkines operacijas, kurios susijusios su pagrindine įmonės veikla ir iš kurios įmonė gauna daugiausia pajamų.

Grynasis pelningumas:

[5]

$$\text{Grynasis pelningumas} = \frac{\textit{grynasis pelnas}}{\textit{pajamos}}$$

Grynasis pelningumas parodo, kiek procentų grynojo pelno uždirba vienas pardavimo pajamų euras. Šis rodiklis įvertina visas įmonės sąnaudas, didesnė rodiklio reikšmė rodo geresnę visų įmonės sąnaudų kontrolę.

Šaltinis: Vertybinių popierių birža, 2010

Šie rodikliai gana paprastai apskaičiuojami ir aiškiai suprantami, tiek įmonės vadovams ir akcininkams, tiek darbuotojams, tiek visuomenei. Dėl rodiklių paprastos skaičiavimo metodikos, bei lengvai gaunamų duomenų, moksliniuose darbuose, siekiant įvertinti ĮSV ir ĮFV ryšį yra naudojami būtent šie rodikliai.

Audito išvadų tipai

Pagrindinė, finansinių ataskaitų teisingumo užtikrinimo priemonė yra finansinių ataskaitų auditas. Atlikus auditą, auditoriai pateikia išvadas apie įmonės būklę. Priklausomai nuo to, kokie rezultatai gauti, audito teorijoje ir praktikoje skiriami penki auditoriaus nuomonių tipai (705 – asis Tarptautinis Audito Standartas, 2015).

• **Besąlyginė** (nemodifikuota) nuomonė, kuri yra pareiškama, kai auditorius padaro išvadą, kad ataskaitos tikrai ir teisingai atspindi arba visais reikšmingais atžvilgiais parodo audituojamos įmonės informaciją pagal taikomą ataskaitų sudarymo tvarką, remiantis TFAS (Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais) arba VAS (Verslo apskaitos standartais). Tiesa, auditoriaus išvada gali būti modifikuojama, priklausomai nuo to, ar tai turi įtakos auditoriaus nuomonei. Jeigu yra dalykų, kurie neturi įtakos auditoriaus nuomonei, pareiškama **besąlyginė nuomonė su dalyko pabrėžimo pastraipa**. Šiuo atveju auditorius turi įvertinti kilusį reikšmingą neapibrėžtumą ir jeigu išvelgiama veiklos tęstinumo problema, jis turi modifikuoti savo išvadą, pridėdamas pastraipą, pabrėžiančią reikšmingas aplinkybes, susijusias su įmonės veiklos tęstinumo problema. Paprastai neapibrėžtumo problema kyla dėl pasikeitusių audito kliento apskaitos principų, kurie nors ir atitinka apskaitos principus, tačiau ateityje gali turėti įtakos ataskaitoms, taip pat dėl auditoriui kilusių abejonių dėl įmonės veiklos tęstinumo. Auditorius dalyko pabrėžimo pastraipą taip gali pateikti dėl kitų aplinkybių, kurios jo nuomone yra svarbios paminėti. Nurodyta pastraipa audito išvadoje pateikiama po auditoriaus nuomonės pastraipos. Reikėtų paminėti, kad pridėtoji dalyko pabrėžimo pastraipa auditoriaus nuomonės nekeičia ir išvada vis tiek išlieka besąlyginė.

Jeigu yra dalykų, kurie turi įtakos auditoriaus nuomonei, pareiškama viena iš šių nuomonių:

• **Sąlyginė nuomonė** yra pareiškama tada, kai auditorius nusprendžia, jog pavyzdžiui nesutarimai su vadovybe arba dėl darbo apimties apribojimų daromas poveikis nėra toks reikšmingas ir nėra toks paplitęs, kad auditoriui reikėtų pareikšti neigiamą nuomonę, arba kad iš viso kiltų būtinybė atsisakyti

pareikšti nuomonę. Pabrėžtina, kad reiškiant sąlyginę nuomonę, būtina vartoti žodį „išskyrus“ ir išvadoje nurodyti dalykus, dėl kurių yra pateikiama būtent tokia nuomonė. Priešingai nei sąlyginės nuomonės atveju, kai kyla audito apimties apribojimai ir jie yra tokio masto, kad auditorius negali gauti pakankamų ir tinkamų audito įrodymų ir nepajėgia pareikšti nuomonės apie ataskaitas, yra iš viso **atsisakoma pareikšti nuomonę**. Auditorius taip pat gali susidurti ne tik su apimties apribojimais, bet ir su nesutarimais su vadovybe. Kai jų poveikis yra toks reikšmingas ataskaitoms ir plačiai paplitęs, kad auditorius nusprendžia, jog sąlyginė nuomonė nepakankamai atskleistų klaidinančių ir neišsamų ataskaitų pobūdį, pareiškiami **neigiama nuomonė**.

Auditorių išvada yra vienas iš indikatorių vertinant įmonės veiklą. Paprastai įmonės situacija yra aktualiausia potencialiems investuotojams. Kaip jau išsiaiškinta anksčiau, audito išvados yra ne tik viena iš priemonių vertinanti įmonės finansinius rezultatus, tačiau taip pat apsprendžianti finansinių duomenų teisingą pateikimą finansinėse ataskaitose. Taigi, autorės nuomone, tiriant įmonės finansinių rezultatų ir jos darnios plėtros indekso priklausomybę, kaip vieną iš indikatorių būtų galima naudoti būtent auditorių ataskaitų išvadų rezultatus.

Apibendrinant, pagrindinius įmonės finansinius rezultatus apsprendžiantys rodikliai yra finansinės ataskaitos, kurių pagalba galima apskaičiuoti svarbiausius rodiklius bei gauti svarbią informaciją (pvz. darbuotojų skaičius), kuri padeda įvertinti įmonės padėtį atitinkamame kontekste ir palyginti rezultatus su kitomis įmonėmis. Taip pat, šių finansinių ataskaitų teisingumą apsprendžianti priemonė yra auditorių ataskaitos, kurios ne tik patvirtina, kad finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra teisinga, bet ir gali būti kaip viena iš priemonių palyginant skirtingas įmones.

2.2. Dow Jones darnios plėtros indekso sudarymo metodologija

Darni plėtra yra kompleksinė ilgalaikė strategija, kuri nurodo, kaip turėtų vystytis pasaulis, o tuo pačiu ir žmogaus sukurtos sistemos, šiuo atveju – įmonės, Taigi, svarbu tampa vertinti įmonės darnios plėtros atžvilgiu. Darni plėtra vertinama įvairiais būdais: rodiklių rinkiniai, įmonių darnios plėtros indeksai, įvairūs apdovanojimai už darnią plėtrą, veiklos standartai ir kita. Darni plėtra gali būti vertinama, tiek kokybiškai, tiek kiekybiškai. Pastarasis vertinimas paprastai atliekamas naudojant darnios plėtros indeksus.

Vienas iš populiariausių ir seniausių (1999 m. sukurtas) yra Dow Jones darnios plėtros indeksas. Tai labiausiai paplitęs akcijų darnios plėtros indeksas (Kinderytė, 2013).

Šis indeksas yra išreikštas tiek USD, tiek EUR ir yra skaičiuojamas naudojant Laspeyres formulę. Dauguma pagrindinių indeksų yra peržiūrėti kas ketvirtį, išskyrus Pasaulio indeksą. Individualūs indeksai, kuriami pagal tam tikrus regionus, arba tam tikrus įmonių veiklos sektorius. Indeksai gali būti modifikuojami arba keičiama valiuta, pritaikant konkrečiai veiklai ar regionui. Šis

indeksas taikomas įvairiuose regionuose: Europoje, Šiaurės Amerikoje, Azijoje ir Ramioje vandenyno regione, Šiaurės Korėjoje (žr. 3 lentelė)

3 lentelė. Dow Jones darnios plėtros indeksų klasifikacija ir jam priklausančių įmonių rūšys (Robecosam, 2016)

Geografinė padėtis	Indekso pavadinimas	Priklausančios įmonės	Kapitalas
DJSI Pasaulio (DJSI World)	Dow Jones Sustainability World	2500 didžiausių įmonių priklausančių S&P Global BMI	Daugiau nei 500 mln. USD
	Dow Jones Sustainability World Enlarged		
	Dow Jones Sustainability Emerging Markets	800 didžiausių besivystančių įmonių priklausančių S&P Global BMI	
DJSI regiono (DJSI Regions)	Dow Jones Sustainability Asia/Pacific	600 didžiausių išsivysčiusių Azijos/ Ramiojo vandenyno rinkose įmonių priklausančių S&P Global BMI	
	Dow Jones Sustainability Europe	600 didžiausių išsivysčiusių Europos rinkoje įmonių priklausančių S&P Global BMI	
	Dow Jones Sustainability North America	600 didžiausių JAV & Kanados įmonių priklausančių S&P Global BMI	
DJSI valstybių (DJSI Countries)	Dow Jones Sustainability Australia	Visos priklausančios S&P ASX 200	Daugiau nei 100 mln. USD
	Dow Jones Sustainability Canada Select 25	Kanados įmonės priklausančios DJSI World and DJSI North America	--
	Dow Jones Sustainability Korea	200 didžiausių Šiaurės Korėjos įmonių priklausančių S&P Global BMI	Daugiau nei 100 mln. USD
	Dow Jones Sustainability Korea Capped 25%		

Pasaulio Dow Jones indeksas pirmą kartą buvo paskelbtas 1999 m. Juo reitinguojamos 2500 didžiausių Pasaulio įmonių. Jis apima 10 proc. didžiausių Pasaulio įmonių, kurios vertinamos pagal ekonominį, aplinkos ir socialinius kriterijus. Šis indeksas sudaromas vieną kartą metuose. Kiti, taip pat aprėpiantys nemažą skaičių įmonių, yra regionų indeksai: Dow Jones Europos, Dow Jones Šiaurės Amerikos, Dow Jones Azijos, Dow Jones Korėjos. Sudarant šiuos indeksus dalyvauja 20-30 proc. didžiausių tame regione pagal darnios plėtros principus veikiančių ir įmonių.

Šis indeksas skirtas įvertinti įmonės socialinę atsakomybę. Tai pirmasis pasaulyje indeksas, kuriuo siekiama bendrovių darnumo, atsižvelgiant į pagrindinius tris aspektus: finansinį, aplinkosauginį ir socialinį. Darnumo indeksas yra labai patogus, nustatant geriausias įmones ir vertinant nefinansinę riziką (dauguma indeksų vertina būtent finansinę riziką). Taigi, šie trys kriterijai yra labai svarbūs, siekiant įvertinti įmonės galimybes ir kylančius pavojus, kurie galėtų būti susiję su ekonomine įmonės padėtimi, aplinkosauga ar socialine sritimi. Atlikus autorių analizę, pagal šias tris sritis, į kurias būtina atsižvelgti vertinant įmonę pagal DJSI, pateikiami pagrindiniai kriterijai, į kuriuos reikėtų atsižvelgti. Tiesa, šių kriterijų gali būti dar daugiau priklausomai kokioje srityje veikia įmonė, ir kokie kriterijai gali būti svarbūs būtent tai sričiai. 4 lentelėje pateikiami pagrindiniai kriterijai, kurie rekomenduojami, kaip orientaciniai, nustatant indeksus pagal Dow Jones.

4 lentelė. Bendrovių vertinimo kriterijai (Kinderytė, L. 2013; Kovaliov, R. 2009, Dow Jones darnumo indekso metodologija 2016 ir kt.)

Dimensija	Kriterijus
Ekonominė	Korupcijos ir kyšininkavimo lygis
	Įmonės valdymas
	Ryšių su klientais valdymas
	Inovacijų valdymas
	Rinkos galimybės
	Marketingo praktika
	Kainos rizikos valdymas
	Tyrimai ir plėtra
	Rizikos ir krizių valdymas
	Santykiai su investuotojais
Kiti kriterijai	
Aplinkosauginė (ekologinė)	Biologinė įvairovė
	Didelių projektų (industrinių įmonių) verslo rizika
	Valstybės klimato kaita
	Elektros energijos gamyba
	Poveikis aplinkai
	Aplinkosaugos politika
	Veiklos ekologinis veiksmingumas
Kiti kriterijai	

Dimensija	Kriterijus
Socialinė (etinė)	Bioetika
	Įmonės pilietiškumas ir filantropija
	Ginčytinos situacijos skolinimo/finansavimo srityje
	Indėlis į sveikatos sritį
	Žmogiškojo kapitalo vystymas
	Socialinė atsakomybė
	Suinteresuotųjų šalių dalyvavimas įmonės valdyme
	Teikėjų standartai
	Kiti kriterijai

Kiekvieną iš šių trijų dimensijų sudaro vidutiniškai 6 – 10 kriterijų ir kiekvienas kriterijus gali būti įvertintas užduodant 2 – 10 klausimų, iš viso 20 - 80 klausimų, priklausomai nuo to, kokia įmonės veiklos rūšis. Taigi, be bendrų kriterijų išskiriami kriterijai įmonėms pagal pramonės sektorius. Pagal darnumo indekso nustatymo metodologiją, kiekvienas kriterijus yra vertinamas 100 proc. skalėje. Viso bendra suma turi būti 100 proc., o kiekvienos dimensijos lyginimas svoris bendroje struktūroje priklauso nuo įmonės veiklos specifikos. Bankų, elektros tiekimo, medicinos sritys. Kaip pateikiama metodologijoje, svarbiausia dimensija elektros tiekimo srityje yra aplinkosauga, medicinos – socialinė, o bankų veikloje tiek ekonominė, tiek socialinė dimensijos yra vienodai svarbios.

Visi lentelėje pateikti kriterijai, siekiant darnios plėtros, turi būti gerinami įmonės viduje. Įmonė, nusistačiusi šių kriterijų vertinimą, privalo nuolat tobulėti, siekti vis aukštesnių rezultatų. Atsižvelgiant į CSA (Corporate Sustainability Assessment Methodology) metodologiją, kartą per metus įmonės yra įvertinamos pagal šiuos kriterijus. Tiesa, nustatant įmonės darnumo indeksą yra vertinama ne tik įmonė, bet ir jos suinteresuotieji. Analizuojami įvairūs įmonių dokumentai – metinės finansinės ataskaitos, socialiniai, sveikatos ir apsaugos pranešimai, aplinkosaugos ataskaitos, įmonių valdymo, mokslinių tyrimų ir plėtros ataskaitos, bei visi kiti šaltiniai apie įmonę (vidaus dokumentai, internetinio tinklapio informacija), kurie padeda tinkamai įvertinti įmonę. Tiesa, vertėtų paminėti, kad tik labai nedidelė dalis įmonių priklauso Dow Jones darnumo indeksų sąrašui. Kaip teigiama RobecoSam ataskaitoje (2016), įmonės yra gana pasyvios ir vangiai dalyvauja pildydamos Dow Jones darnumo indeksų klausimą. Tam įtakos gali turėti maža informacijos sklaida apie šio indekso naudą, nustatant įmonės ilgalaikę vertę, kuri svarbi tiek įmonės savininkams, tiek akcininkams.

Dow Jones indeksas turi nemažai privalumų (Dow Jones Sustainability World Indexes Guide, 2008):

Įmonės yra vertinamos atsižvelgiant į konkrečios įmonės specifinę veiklą, kriterijai yra individualiai pritaikomi konkrečiai įmonei. Vertinama sistema susideda iš dalies bendrųjų kriterijų ir dalies specifinių, būdingų konkrečiam sektoriui. Taip pat nuolatinis įmonės indeksavimas yra vienas iš įmonės rezultatų sekimo ir kontrolės būdų. Kadangi įmonės yra vertinamos vienoje bendroje skalėje, o indeksų rezultatai pateikiami vienoje lentelėje, kurioje konkreti įmonė užima konkrečią poziciją

bendrame reitinguojamų įmonių sąrašė, jos tarpusavyje gali būti palyginamos. Taigi, darnumo indeksas parodo įmonės darnumo rezultatus, palygintus su vidurkiu viso pasaulio mastu.

Kaip jau buvo aptarta anksčiau, bendruoju DJSI yra reitinguojamos visos įmonės, tame tarpe ir tos, kurios generuoja pajamas iš alkoholio, tabako, azartinių lošimų, ginkluotės ir šaunamųjų ginklų, ir suaugusiųjų pramogų. Tačiau atskirai yra sudaromi DJSI, kurie klasifikuojami pagal tai, kokios įmonės sudaro šį indeksą (žr. 5 lentelė).

5 lentelė. DJSI pasaulio indekso aprėptis (Dow Jones Sustainability World Indexes Guide, 2008)

Indeksą sudarančios įmonės	DJSI pasaulio	DJSI pasaulio (išskyrus JAV)
Mišrus	X	X
Neprekiaujančios alkoholiniais gėrimais	X	X
Neteikiančios lošimo paslaugas	X	X
Neprekiaujančios tabako gaminiais	X	x
Neprekiaujančios ginkluotės bei šaunamaisiais ginklais	X	X
Neprekiaujančios alkoholiniais gerimais, tabako gaminiais, ginkluotės bei šaunamaisiais ginklais, neteikiančios lošimo paslaugų.	X	X

Išskiriami penki DJSI subindeksai (Dow Jones Sustainability World Indexes Guide, 2008):

- Dow Jones darnios plėtros pasaulio indeksas, kurį sudaro visos įmonės, išskyrus alkoholiniais gėrimais prekiaujančias įmones (angl. **Dow Jones Sustainability World Index excluding Alcohol**);
- Dow Jones darnios plėtros pasaulio indeksas išskyrus įmones, kurios teikia azartinių lošimo paslaugas arba gamina lošimo aparatus, ar kitą su lošimais susijusią įrangą (angl. **Dow Jones Sustainability World Index excluding Gambling**);
- Dow Jones darnios plėtros pasaulio indeksas išskyrus įmones, kurios prekiauja tabako gaminiais (angl. **Dow Jones Sustainability World Index excluding Tobacco**);
- Dow Jones darnios plėtros pasaulio indeksas išskyrus įmones, kurios gamina ar prekiauja ginkluotės technika (orlaiviais, naikintuvais, povandeniniais laivais, bombonešiais, raketomis ir

kita kariniais tikslais naudojama technika) bei šaunamaisiais ginklais (angl. **Dow Jones Sustainability World Index excluding Armaments & Firearms**);

- Apibendrintas Dow Jones darnios plėtos pasaulio indeksas, kuris aprėpia visas įmones, išskyrus tas, kurios prekiauja alkoholiais gėrimais, teikia lošimo paslaugas, prekiauja tabako gaminiais ir ginkluotės bei šaunamaisiais ginklais (angl. **Dow Jones Sustainability World Index excluding Alcohol, Gambling, Tobacco, Armaments and Firearms**).

Kiekvienas iš šių rodiklių gali būti apskaičiuojamas abiem valiutomis, tiek JAV doleriais, tiek eurai. Taip pat indeksas gali būti skaičiuojamas viso pasaulio mastu, arba į indeksą įtraukiant ne Jungtinių Amerikos Valstijų įmones.

Taigi, visi šie indeksai yra kilę iš Dow Jones darnios plėtos pasaulio indekso, todėl priklauso šio indekso poaibiui.

Kaip buvo minėta anksčiau, DJSI sudaro 10 proc. (t.y. apie 2500) didžiausių pasaulio įmonių, kurios pasižymi darnios veiklos principais ir jų akcijos yra laisvai kotiruojamos akcijų biržose. Šios įmonės yra suskirstytos pagal sektorius, kuriems priklauso, ir pagal veiklos pobūdį.

DSI pasaulio sektorių klasifikacija remiasi Tarptautinio kultūros banko (angl. International Cultural Bank, toliau ICB) sudaryta klasifikacija, sektorine ir subsektorine klasifikacija (žr. 1 PRIEDAS). Svarbu paminėti, kad visos įmonės DJSI priskiriamos atitinkamai tam sektoriui pagal tai, iš kokios veiklos įmonėje yra sugeneruojamas didžiausias proc. pajamų.

Remiantis ankstesniais tyrimais, pastebėta, kad nuo 1999 m. iki 2009 m. ženkliai išaugo įmonių, kurios reitinguojamos DJSI indeksu. Tam įtakos galėjo turėti visuomenės teigiamas požiūris į socialiai atsakingas įmones, ir dėl šios priežasties suaktyvėjęs įmonių įsitraukimas į darnios plėtos įgyvendinimą.

6 lentelė. 1999-2009 m. DJSI įmonių skaičiaus ir vertinimo pokyčiai (Dow Jones Sustainability World Indexes Guide, 2008)

	1999	2009
Vertinamų įmonių skaičius	468	1237
Sektorių skaičius	68	58
Klausimų, užduodamų įmonėms skaičius	50	100
Vidutinis darnumo balas (100-balėje sistemoje)	27	48
Svoris specifinių klausimų bendrame vertinimo bale	30	57

Kaip matyti iš 6 lentelės, nuo 1999 m. ženkliai išaugo reitinguojamų įmonių skaičius. Kur kas daugiau klausimų yra pateikiama įmonėms, siekiant nustatyti jų pastangas veikti darniai. Taip pat pastebėta, kad per tuos 10 metų kur kas didesnę dalį, bendroje visų klausimų struktūroje sudaro specifiniai, skirti būtent toje šakoje veikiančiai įmonei klausimai. Keičiantis įmonių specifikai, kai mažėja gamybinių įmonių ir auga paslaugų įmonių skaičius, tampa kur kas sunkiau įvertinti nematerialųjį turtą, pavyzdžiui inovacijas ir santykius su klientais, taigi tam tikslui DJSI klausimai yra pritaikomi konkrečiai įmonės šakai, dėl šios priežasties nuo 30 proc. iki beveik 60 proc. išaugo specialiųjų klausimų kiekis.

7 lentelė. DJSI indekso struktūra (Dow Jones Sustainability World Indexes Guide, 2008)

Kriterijus	Svoris
<ul style="list-style-type: none"> • Ekonominiai veiksniai: 33% • Aplinkos veiksniai: 33% • Socialiniai veiksniai: 33% 	<ul style="list-style-type: none"> • Bendrieji kriterijai: 43% • Specifiniai kriterijai: 57%

Šie svoriai yra apytikriai, o faktiniai rezultatai gali skirtis priklausomai nuo pramonės šakos, kurioje ji veikia (žr. 2 PRIEDAS).

8 lentelė. DJSI indekso struktūros detalizacija (Dow Jones Sustainability World Indexes Guide, 2008)

Ekonominė dimensija	Svoris, proc.
Įmonės valdymas	6.0
Rizikos ir krizių valdymas	6.0
Elgesio kodeksas/antikorupcija ir kyšininkavimas	6.0
Specifiniai kriterijai	Priklauso nuo to, kokioje šakoje veikia įmonė

Aplinkosauginė dimensija	Svoris, proc.
Aplinkosaugos ataskaitos	6.0
Specifiniai kriterijai	Priklauso nuo to, kokioje šakoje veikia įmonė

Socialinė dimensija	Svoris, proc.
Žmogiškojo kapitalo vystymas	5.5
Darbuotojų su spec. Žiniomis pritraukimas ir išlaikymas	5.5
Darbo praktikos rodikliai	5.0
Įmonės pilietiškumas ir filantropija	3.0
Socialinė atsakomybė ir ataskaitos	3.0
Specifiniai kriterijai	Priklauso nuo to, kokioje šakoje veikia įmonė

4 lentelėje buvo pateikti pagrindiniai kriterijai, kurie rekomenduojami, kaip orientaciniai, nustatant indeksus pagal Dow Jones.

Iš anksčiau pateiktos lentelės Nr. 4, matyti, kad šių kriterijų dimensija yra labai plati, 7-8 lentelėse pateikiama tik pagrindiniai kriterijai, kurie taikomi siekiant įvertinti įmonės darnumą ir jie sudaro tik 43 proc. viso bendro indekso, kai tuo tarpu specifiniai kriterijai, atsižvelgiant į konkrečios įmonės veiklą, sudaro likusius 57 proc.

Reitinguojant įmones yra pasitelkiami 4 rūšių informacijos šaltiniai:

- **Įmonės klausimynai.** Yra išplatinami klausimynai, kurie skirti konkrečiame sektoriuje veikiančioms įmonėms. Įmonių atstovai patys išsamiai atsako į šiuos klausimus. DJSI analitikai tvirtina atsakymus. Atsakymai yra dar kartą patikrinami PricewaterhouseCoopers audito atstovų ir kitų išorinių šaltinių.
- **Įmonių dokumentai.** Įmonių sudarytos tvarumo, aplinkos, sveikatos ir saugos, socialinės ir metinės finansinės ataskaitos. Specialūs pranešimai (intelektinio kapitalo valdymo, įmonių valdymo) ir visa kita įmonės teikiama informacija.
- **Žiniasklaida ir suinteresuotųjų šalių analizė.** Ši informacija yra renkama iš trečiųjų nepriklausomų šalių šaltinių, įskaitant spaudos ir interneto straipsnių, valstybinių agentūrų, socialinės žiniasklaidos ir kitų komentarų. Sudarant DJSI yra bendradarbiaujama su RepRisk pasauline tyrimu kompanija, kuri specializuojasi rizikos analizės, susijusios su aplinkos apsaugos, socialiniais ir valdymo klausimais.
- **Kontaktavimas su pačiomis įmonėmis.** Diskusijos ir pokalbiai telefonu su įmonės atstovais.

Taigi, atsižvelgus į šią informaciją yra sudaromas DJSI sąrašas (Dow Jones Sustainability World Indexes Guide).

Analizuojamos įmonės klasifikuojamos pagal jų tvarumo rezultatus joms priskirtuose DJSI sektoriuose.

Vertėtų paminėti, kad pagal praktiką DJSI pasaulio indeksą sudaro virš 2.500 įmonių. DJSI Europos indeksą apie 600 įmonių. DJSI Šiaurės Amerikos indeksą apie 600 įmonių. DJSI Azijos ir Ramiojo vandenyno šalių indeksą apie 600 įmonių, o DJSI Korėjos indeksą apie 200 įmonių.

Remiantis ankstesnių laikotarpių statistika (Robecosam, 2017), 2010 m. įmonių skaičius, kurios buvo pakviestos dalyvauti sudarant DJSI siekė 2.617 įmonių.

Tiesa, 2010 m. iš viso buvo analizuotos tik 1.393 įmonės, iš kurių 698 įmonės užpildė atitinkamus klausimynus, o 695 įmonės buvo analizuotos remiantis visuomenės informavimo priemonėmis ir viešai prieinama informacija. Pastarosios buvo įvardytos, kaip atitinkančios DJSI kriterijus. Taigi, daroma išvada, kad 2010 m. dar nebuvo iš įmonių matomas didelis susidomėjimas darnios plėtros rinkos indeksų sistema.

Tačiau 2016 m. pagal naujausius duomenis įmonių skaičius, kurios buvo pakviestos dalyvauti sudarant DJSI siekė jau net 3.420 įmonių.

Tiesa, iš viso buvo analizuotos 1.986 įmonės, iš kurių 867 įmonės užpildė atitinkamus klausimynus, o 1.119 įmonės buvo analizuotos remiantis visuomenės informavimo priemonėmis ir viešai prieinama informacija. Taigi, kaip matyti iš tendencijos, reitinguojamų įmonių skaičius po truputį auga.

Tik tos įmonės, kurių indeksai yra aukščiausi, ir surenka didžiausią balą tvarumo indekso rezultatuose, ir nemažiau kaip penktadalis didžiausių įmonių turi teisę gauti DJSI pasaulio indeksą. Visi kiti sektoriai ir jiems priklausančios įmonės laikomi neatitinkantys reikalavimų ir yra eliminuojami iš sąrašo.

DJSI pasaulio indekso skaičiavimo principą sudaro šie duomenys: reali akcijų kaina; realaus laiko valiutų kursai; įmonės laisvai kotiruojamų akcijų skaičius; kita įmonių informacija ir duomenys. Apskaičiuojant indeksą yra naudojami duomenys, gauti iš kelių šaltinių: svarbiausios akcijų prekybos sistemos; akcijų reguliavimo agentūros ir be abejo įmonių, kurios yra įtrauktos į šį reitingavimo sąrašą.

Kad skaičiavimui naudojami duomenys būtų teisingi ir atitinkantys realią situaciją, yra atliekamas įvesties duomenų monitoringas. Todėl, siekiant užtikrinti duomenų tikslumą yra naudojami duomenų filtrai; kokybės užtikrinimo priemonės; kompiuterizuota sistema, kuri turi atitinkamus įspėjimus, esant neatitikimams; atliekama patikra pagal antrinius šaltinius.

Taigi, dedamos visos pastangos, kad būtų išvengta neatitikimų, klaidingų duomenų. Bet kokie neatitikimai ar netikslūs duomenys, akcijų kaina, valiutos kursas, akcijų skaičius ar kita turi būti nedelsiant ištaisyti. Tačiau, kaip ten bebūtų, indeksas yra apskaičiuojamas realiu laiku ir neteisinga indekso vertė nėra taisoma atgaline data.

DJSI yra apskaičiuojamas pagal sudėtingą formulę, kuri pateikta 3 PRIEDE. Skaičiavimus atlieka DJSI specialistai. Visa statistika yra teikiama DJSI pranešimuose (galima rasti Robecosam tinklalapyje), o pačius indeksus ir jų pokytį galima stebėti S&P Dow Jones Indices tinklalapyje.

DJSI istoriniai duomenys nuo pat 1993 m. iki dabar yra pateikiami pagrindinėje DJSI internetinėje svetainėje: www.sustainability-indexes.com.

Tiesa, kalbant apie pačią vertinimo metodiką vertėtų paminėti, kad Dow Jones darnumo nustatymo metodika buvo sukritikuota, dėl to, kad ji nėra pritaikyta smulkioms ir vidutinėms įmonėms (Kinderytė, 2013). Vertinimo metodikos yra orientuotos į didesnes tarptautines kompanijas, kurios pasižymi prieš tai išvardytais kriterijais. Taip pat, kadangi šis kriterijus dar mažai analizuotas, investuotojai mažai susipažinę su šio kriterijaus nauda, dėl to jis nėra labai populiarus.

Taigi, apibendrinant Dow Jones darnumo indekso metodiką, galima daryti išvadą, kad nors jo vertinimo sistema yra labai gerai išvystyta, tačiau dėl to, jog būtų sunku tarpusavyje palyginti dideles ir mažas įmones, jis taikomas tik didelėms tarptautinėms įmonėms, kurioms paprastai pasižymi vertinimo lentelėje pateiktais kriterijais ir gali būti išmatuojama. Šis kriterijus yra skirtas tam, kad

investuotojai galėtų pasirinkti geriausiai įvertintas įmones ekonomikos, aplinkosaugos ir socialiniu požiūriu.

2.3. Ryšis tarp įmonės finansinių rezultatų atskleidimo priemonių ir darnios plėtros indeksų

Kad išsiaiškinti, ar egzistuoja ryšys tarp įmonės finansinių rezultatų ir darnios plėtros indeksų, šio darbo autorė atliko mokslinės literatūros analizę. Sisteminė analizė parodė, kad tarp autorių nėra bendros nuomonės, vieni teigia, kad ryšys yra ir jis teigiamas, kiti sako, kad ryšys neigiamas, o treči iš viso neįžvelgia ryšio, tarp šių dviejų įmonės veiklą atskleidžiančių veiksnių. Toliau darbe yra pateikiama susisteminta lentelė, kurioje nurodomi įvairių autorių atliktų tyrimų rezultatai.

9 lentelė. Literatūros rezultatų analizė (sudaryta autorės)

Ryšys	Autoriai	Teorinė argumentacija
Teigiamas	Bird, Hall, Moment'e ir Reggiani (2007)	Remiantis įmonės ir suinteresuotųjų grupių teorija (<i>angl. stakeholder theory</i>), teigiama, kad įmonės, kurių vadovai patys įsitraukia į darnią plėtrą ir atlieka atitinkamus veiksmus, siekiant įmonės darnumo, gauna geresnius finansinius rezultatus.
	Alexander ir Buchholz (1982)	
	Peter A. Victor (1991)	
	Steurer, R., Langer, M.E., Konrad, A (2005)	
	Garriga, E. & Melé, D. (2004)	
	Cornell ir Shapiro (1987)	
Waddock ir Graves (1997)	Gerų vadovų – laisvų išteklių teorija (<i>angl. good management/resource-based</i>), teigia, kad įmonės vadovai su gera reputacija yra palankiai vertinami ir tokių įmonių valdymu labiau pasitikima. Taip pat ši teorija teigia, kad įmonės su gerais finansiniais rezultatais, turi daugiau laisvų lėšų, kurias gali investuoti į darnią plėtrą.	
Neigiamas	Bird ir kiti, 2007	Neigiama teorija grindžiama neoklasikinės ekonomikos mokyklos principu. Teigiama, kad investuojant daugiau lėšų į darnią plėtrą, patiriamos didesnės sąnaudos, kas neigiamai veikia įmonės finansinius rezultatus.
	Aupperle, Carrol ir Hatfield (1985)	
	Friedman, 1970)	

Neutralus	Ullmann (1985)	Egzistuoja labai daug veiksmų ir kintamųjų, kurie daro įtaką ĮSV ir ĮFV ryšiui, tačiau net jeigu ir egzistuoja santykiai tarp šių dviejų veikų, jie negali būti aptikti, dėl problemų, susijusių su empirinių tyrimų pamatavimu (<i>angl. neutral theory</i>)
U formos priklausomybė	Barnett ir Salomon (2006)	Didžiausia grąža yra gaunama tik su pačiomis mažiausiomis išlaidomis (išlaidos neviršija papildomai uždirbtų pajamų) arba skiriant labai daug investicijų, o tai sukuria konkurencinį pranašumą.

Atlikus išsamią mokslinių tyrimų analizę ir susisteminius gautus rezultatus paaiškėjo, kad bene daugiausia pasisakančių už teigiamą ryšį tarp indėlio į darnią plėtrą ir įmonės finansinių rezultatų. Bird, Hall, Moment'e ir Reggiani (2007) atliktas tyrimas parodė, kad įmonės, kurių vadovai įsitraukia į darnią plėtrą, gauna geresnius finansinius rezultatus, nei tos, kurios nedalyvauja šioje veikloje. Pagrindas šio rezultato buvo toks, kad tokios įmonės tampa konkurencingesnės, kadangi klientai teigiamai vertina socialiai atsakingas įmones. Anksčiau atliktu Waddock ir Graves (1997) tyrimu buvo nustatyta, kad vadovai, kurie įsitraukia į darnios plėtros veiklą, tiek visuomenės, tiek pačių suinteresuotųjų šalių (akcininkų ir darbuotojų), vertinami kaip profesionalesni bei inovatyvesni specialistai, o iš akcininkų pusės, tai gerą reputaciją užsitikrinantys asmenys, kurie padeda įmonei tokiu būdu įsitvirtinti rinkoje.

Pastarieji mokslininkai taip pat šią priklausomybę ištyrė remdamiesi finansiniais ištekliais. Waddock ir Graves (1997) teigimu, kad įmonė galėtų investuoti į darnią plėtrą, ji privalo turėti gerus finansinius rezultatus. Taigi, pagal šį teiginį, kuo įmonės finansiniai rezultatai geresni, tuo įmonės darnios plėtros indeksas turėtų būti geresnis. Taip pat buvo nustatytas priežastinis ryšys, įmonės investuoja į darnią plėtrą, tada dėl išaugusio konkurencingumo padidėja pajamos ir šios gaunamas lėšas vėl reinvestuojamos į darnią plėtrą.

Cornell ir Shapiro (1987) pažvelgė į šį ryšį kitu aspektu. Tos įmonės, kurios nevykdo socialiai atsakingos veiklos, privalo mokėti didesnius mokesčius dėl aplinkos teršimo ir pan., dėl šios priežasties, išauga veiklos sąnaudos. Tada įmonės ne tik prastai vertinamos tarptautiniu mastu, tačiau jų grynosios pajamos taip pat turėtų būti mažesnės.

Tuo tarpu Aupperle, Carrol ir Hatfield (1985) teigė priešingai. Šių autorių teigimu, įmonės, kurios užsiima darnia veikla, tampa mažiau konkurencingos dėl tos priežasties, kad patiria daugiau veiklos išlaidų, kurias galėtų perkelti klientams arba vyriausybei. Kitaip tariant, yra tik keli ekonominiai darnios plėtros įgyvendinimo privalumai ir labai daug kaštų, susijusių su šio požiūrio įgyvendinimu, kurie blogina įmonės finansinius rezultatus.

Neutralios pozicijos laikosi Ullmann (1985). Egzistuoja labai daug veiksmų ir kintamųjų, kurie daro įtaką įmonės darnios plėtros įgyvendinimo ir įmonės finansinių rezultatų ryšiui. Ji teigė, kad net jeigu ir egzistuoja santykiai tarp šių dviejų veiksnių, jie negali būti aptikti, dėl problemų, kurios susijusios su tinkamu empirinių tyrimų atlikimu. Pagrindinės problemos, jos teigimu, kad trūksta teorijų pagrįstumo, netinkamai apibrėžiamos pagrindinės sąlygos bei tai, kad mažai atlikta mokslinių tyrimų, todėl trūksta duomenų empiriniams tyrimams (mokslinės literatūros analizei) atlikti.

Visiškai naują ir dar mažai nagrinėtą ryšį pasiūlė Barnett ir Salomon (2006). Šie mokslininkai rado įrodymų, kad egzistuoja ne tiesinė, bet kreivinė priklausomybė. Didžiausia grąža ir teigiamas poveikis finansiniams rezultatams yra gaunamas iš pačių mažiausių arba pačių didžiausių investicijų. Jie sujungė prieš tai nagrinėtų autorių tyrimus ir pagrindė U formos ryšį tuo, jog didžiausią finansinę naudą iš darnios plėtros įgyvendinimo gali gauti tik tos įmonės, kurios yra mažos ir gali skirti labai mažai išteklių darniai plėtrai, tačiau būdamos naujos ir inovatyvios, arba tos, kurios yra didelės ir gali skirti daugiau išteklių darniai plėtrai, tačiau dėl savo veiklos pobūdžio (dauguma didelių įmonių vykdo pramoninę veiklą), jos sumažina taršos išlaidas ir padidina savo konkurencingumą.

Taigi, kaip matyti iš susistemintos įvairių mokslininkų teorijų analizės, autoriai susiskirsto į kelias grupes. Nėra vieningos nuomonės, tiriant šį ryšį.

Kitas mokslinės analizės tyrimas, kurį atliko João Maurício Gama Boaventura (2012), taip pat parodė, kad nėra vieningos nuomonės dėl ĮSV ir ĮFV priklausomybės, tačiau, pastebėta, kad mokslininkų nuomonė šiuo klausimu pasiskirsto netolygiai (žr. 10 lentelė)

10 lentelė. Literatūros rezultatų analizė. Egzistuojančio ryšio tarp ĮSV ir ĮFV pasiskirstymas (João Maurício Gama Boaventura, 2012)

ĮSV funkcijos pobūdis	Dažnumas	Proc.
Nepriklausoma	39	67,24
Priklausoma	14	24,14
Abipusė priklausomybė	5	8,62

Kaip matyti, didžioji dauguma autoriaus nagrinėtų mokslininkų (net 67,24 proc.) ištyrė, jog priklausomybės tarp ĮSV ir ĮFV nėra, ir šie du kintamieji visiškai nekoreliuoja. Tačiau buvo ir tokių, kurie paprieštaravo teigdami, jog priklausomybė egzistuoja. Tokių tyrėjų buvo 24,14 proc. João Maurício Gama Boaventura atlikto mokslinės literatūros tyrimo rezultatai parodė, jog yra mokslo darbų, kur ĮSV ir ĮFV priklausomybė vertinama, kaip abipusė.

Taigi, João Maurício Gama Boaventura literatūros analizės rezultatai kiek skiriasi nuo šio mokslinio darbo autorės gautų rezultatų. Kaip matyti iš 10 lentelės ir visame moksliniame darbe pateikiamų rezultatų, daugiausia buvo rasta literatūros, kurioje mokslininkai įvardija teigiamą priklausomybę. Tokie skirtumai galėjo atsirasti dėl analizės laikotarpio. João Maurício Gama Boaventura analizė buvo daryta 2012 m. ir buvo analizuoti senesni moksliniai darbai. Turint galvoje, kad darni plėtra visuomenėje tampa vis populiarsnė, priklausomybė ĮSF ir ĮFV atžvilgiu taip pat gali kisti.

Įvairiuose tyrimuose plačiai naudojamas metaanalizės metodas. Sąvoka metaanalizė turi bent dvi reikšmes. Remiantis Beurden and Gössling (2008), metaanalizė - tai toks tyrimo būdas, kai iš daugelio kitų tyrėjų duomenų nagrinėjimo daromos naujo lygmens išvados, kurių nepadarė ar negalėjo padaryti minėti autoriai todėl, kad jiems dar nebuvo žinomi kitų tyrėjų gauti rezultatai. Kitų autorių Orlitzky, Schmidt, and Rynes (2003), teigimu, metaanalizė siekia toliau negu paprastas apžvalginis straipsnis, jame naudojami statistiniai metodai, leidžiantys sujungti ir analizuoti faktinę medžiagą. Meta analizė – tai sisteminis tyrimų apibendrinimo metodas, kai vertinant nepriklausomus tos pačios rūšies tyrimus, jų metu gauti rezultatai apibendrinami, norint iš pakankamai didelės duomenų bazės pateikti tikslesnę ir aiškesnę informaciją. Taigi, kur kas tikslesnis tyrimo būdas, kai analizuojami ne tik kitų autorių gauti rezultatai, bet ir pasitelkus ankstesnių autorių tyrimų rezultatus ir identifikavus spragas, yra patobulinama tyrimo metodika ir imant aktualią informaciją, ji pritaikoma naujoje rinkoje.

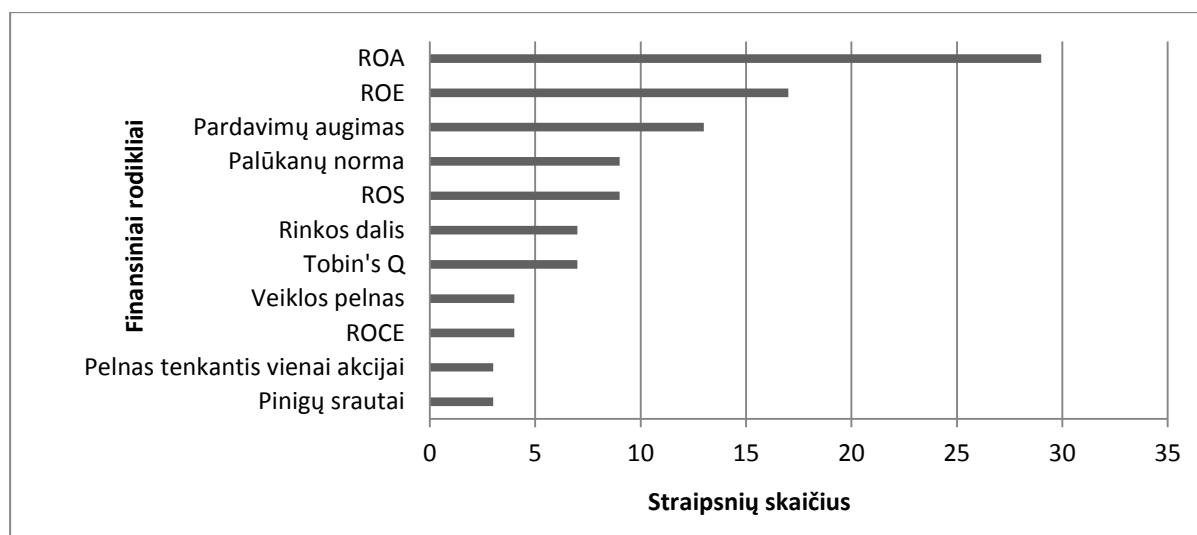
Analizuotų autorių darbuose gautos išvados buvo grindžiamos įvairiomis skaičiavimo metodikomis.

Kai kurie autoriai pasitelkė santykinus finansinius rodiklius:

- turto pelningumas (ROA) – Berman ir kiti., 1999; Choi ir Wang, 2009;
- nuosavo kapitalo pelningumas (ROE) – Preston ir O'Bannon, 1997; Agle, Mitchell, ir Sonnenfeld, 1999;
- pardavimų augimas – Mahoney, Lagore, ir Scazzero, 2008; Fauzi ir Idris, 2009;
- pardavimų pelningumo – Graves ir Waddock, 1999; Callan ir Thomas, 2009;
- veiklos pelningumas (EBIT) – Hammann, Habisch, ir Pechlaner, 2009; Choi ir Wang, 2009; Rose, 2007;

Kiti analizavo ryšį tarp įmonės dydžio ir darnios plėtros veiklos, dar kiti ėmė tyrimams ir plėtrai (toliau R&D) skiriamas išlaidas bei darnios plėtros indeksus.

Tolimesnėje diagramoje (žr. 1 pav.) pateikiama João Maurício Gama Boaventura (2012), sudaryta mokslinių tyrimų diagrama, kurioje dar kartą matyti, kad dažniausiai, siekiant nustatyti ryšį yra naudojami būtent ROA, ROE, pardavimų pelningumas, ir toliau seka kiti.

1 pav. Mokslinių tyrimų diagrama (João Maurício Gama Boaventura, 2012)

Kintamieji, kurie dažniausiai yra naudojami išmatuoti finansiniams rezultatams, yra pateikti 1 pav. Rodikliai pagal populiarumą, tiriant ryšį tarp finansinių rezultatų ir įmonės darnios plėtros veiklos yra pateikti 1 pav. nuo dažniausiai naudojamų iki rečiausiai naudojamų. ROA – turto grąža, ROE – nuosavo kapitalo grąža, toliau seka pardavimų augimas, ROS – pardavimų pelningumas, palūkanų norma, Tobin's Q indeksas (santykis tarp turto rinkos vertės ir atkuriamosios vertės), užimamos rinkos dalis, ROCE – kapitalo grąža, veiklos pelnas, pinigų srautai, pelnas tenkantis vienai akcijai. Rodiklis ROA, dažniausiai skaičiuojamas ne tik vertinant šį ryšį, tačiau ir apskritai, dažnai jis pateikiamas finansinėse ataskaitose, kaip pagrindinė finansinius rezultatus atspindinti priemonė. Tačiau João Maurício Gama Boaventura (2012) pastebėta, kad turto grąžos rodiklis yra skirtas trumpo laikotarpio veiklos rezultatų vertinimui ir neatspindi ilgalaikio našumo. Todėl siekiant įvertinti ilgo laikotarpio veiklos rezultatus, vertėtų rinktis kitus rodiklius.

Tam, kad būtų galima patvirtinti arba paneigti šį teiginį, iškeliami pirmoji hipotezė: **Egzistuoja ryšys tarp įmonės finansinių rodiklių ir darnios plėtros indekso.** Šia hipoteze bus siekiama išsiaiškinti, ar darnios plėtros indeksas koreliuoja su tokiais finansiniais rodikliais, kaip bendrasis, veiklos ir grynas pelningumas, nuosavo kapitalo (ROE) ir turto pelningumai (ROA). Atlikus tyrimą, rezultatai bus palyginti ir nustatyta, ar ryšiai yra panašūs, ir tokiu būdu išsiaiškinta, ar

ROA rodiklį būtų galima laikyti reprezentatyviu ir tinkamu naudoti atliekant tokio pobūdžio analizes, priešingai nei teigia Maurício Gama Boaventura (2012).

Kai kurie mokslininkai ryšį tyrė per kitą prizmę – įmonės dydį. Įmonės, veikiančios platesniu mastu – tarptautinės įmonės, turi didesnius išteklius ir yra labiau pajėgios skirti investicijų, reikalingų visuomenės sąlygų gerinimui, aplinkos apsaugai ir kt. (Charles-Henri ir Stéphane, 2002), kai tuo metu visuomenė taip pat iš jų kur kas labiau tikisi socialinio atsakingumo. Waddock ir Graves (1997) teigia, kad mažos įmonės mažiau susijusios su ĮSV, nei didelės, išanalizavus to paties laikotarpio skirtingų dydžių įmonių rezultatus. Didesnės įmonės yra labiau subrendusios, į jas nukreiptas didesnis visuomenės dėmesys, todėl jos yra įpareigosotos tenkinti suinteresuotųjų šalių bei visuomenės poreikius – vykdyti darnią veiklą.

Taip pat, kaip jau anksčiau buvo paminėta, darnios plėtros indeksu reitinguojamų įmonių sąrašą sudaro dauguma didesnių, tarptautinių įmonių, taigi galima dar kartą teigti, kad mažos įmonės neskiria daug lėšų darniai plėtrai, todėl neretai, jos net nepatenka į šį indeksų sąrašą.

Pagrindiniai rodikliai, vertinantys įmonės dydį yra metinė apyvarta, metinė balanso suma ir darbuotojų skaičius, būtent pastarasis šiame tyrime ir bus naudojamas. Antroji tyrimo hipotezė skamba taip: **Nuo įmonės dydžio, kurį atspindi darbuotojų skaičius, priklauso darnios plėtros indeksas.**

Svarbiausia priežastis, vykdant tvarią plėtrą yra gebėjimas uždirbti pelną. Norint uždirbti pelno, įmonės produktai ar paslaugos turi tenkinti vartotojų poreikius, ypač socialiniais aspektais, kadangi tai parodo, jog įmonės yra inovatyvios. Nuolatinis naujovių diegimas, modernesnių produktų diegimas būtina sąlyga išlikti įmonėms konkurencingoms. McWilliams and Siegel (2000) taip pat atkreipė dėmesį, kad R&D (tyrimai ir plėtra), labai stipriai koreliuoja su įmonės darnios plėtros įgyvendinimu. Negana to, ĮSV ir ĮFV ryšys išnyktų, jeigu nebūtų įgyvendinama R&D. Todėl, jeigu R&D išlaidos nėra gerai kontroliuojamos ir tinkamai paskirstomos, sunku išmatuoti ĮSV poveikį ĮFV (McWilliams ir Siegel, 2000). Taigi, remiantis prieš tai buvusiu teiginiu, galima daryti išvadą, kad R&D išlaidas galima naudoti, kaip vieną iš kriterijų vertinant ĮSV ir ĮFV ryšį.

Šiam teiginiui įrodyti buvo iškelta trečioji tyrimo hipotezė: **Įmonės, kurios skiria daugiau išlaidų tyrimams ir plėtrai, pasižymi aukštesniu Dow Jones indeksu.**

Dauguma mokslininkų kalba apie audito svarbą, kaip vieną iš finansinius rezultatus užtikrinančių priemonių, taip pat kaip jo teigiamą naudą siekiant kokybiškų, savalaikių ir teisingų ataskaitų. Taip pat kalbama apie tai, kad teigiamai audituotos įmonės yra palankiau vertinamos visuomenės ir akcininkų (suinteresuotųjų šalių). Kaip teigia Terziovski ir Power (2007), kvalifikuotų

auditorių teigiamos ataskaitos kelia įmonės vertę tiek klientų, tiek kitų suinteresuotojų akyse. Sertifikuotas auditas gerina kokybę valdymo srityje, bei motyvuoja darbuotojus kokybiškai dirbti.

Taip pat mokslinėse publikacijose rašoma apie tai, kad yra daug metodų naudojamų, atliekant vidaus ir išorės valdymo kontrolę, tačiau ne visi iš jų yra veiksmingi. Kaip teigia Kaziliūnas, daug efektyvesnis yra audito metodas. Auditoriai organizacijoms nustato tam tikrus reikalavimus (teisinga ir savalaikė apskaita, duomenų teisingumas ir lengvas prieinamumas, bei k.t.), o pastarosios, siekdamos atitikti reikalavimus ir gauti teigiamą audito išvadą, deda visas pastangas, kad finansinės ataskaitos ne tik atitiktų visus auditorių reikalavimus, bet ir kad įmonės veiklos rezultatai būtų vertinami teigiamai.

Taigi, kaip matyti iš šių autorių teiginių, audito ataskaitos turėtų koreliuoti su finansiniais rodikliais. Tokiu atveju, esant įmonės finansinių rodiklių ryšiui su Dow Jones Sustainability indeksu, taip pat turėtų būti ryšys ir tarp DJSI ir audito išvadų tipo. Tik tokiu atveju, jeigu auditorius vadovausis profesinio skepticizmo požiūriu, kurio laikydamasis auditorius nuolat abejoja ir stebi aplinkybes, galinčias rodyti iškreipimus dėl klaidos ar dėl apgaulės, ir kritiškai vertina audito įrodymus (Finansinių ataskaitų auditas, Lietuvos auditorių rūmai, 2017), audito ataskaitos atitiks finansinius rezultatus. Tačiau nesant šiom sąlygom, teigiamos auditorių išvados ne visada gali sutapti su įmonės finansiniais rezultatais.

Mokslinėje literatūroje neaptikta konkrečių tyrimų, susijusių su audito ataskaitų ir darnios plėtros indekso koreliacijos nustatymu. Taip gali būti todėl, kad darnios plėtros indeksai ir su jais susiję tyrimai kol kas dar nėra labai paplitę. Kitaip tariant, ši sritis dar nėra paliesta mokslinės bendruomenės. Tačiau autorė išvelgė galimą priklausomybę, kadangi, kaip jau buvo aprašyta anksčiau, audito ataskaitos yra finansinių rezultatų atspindinti priemonė, todėl esant vienai priklausomybei, atitinkamai turėtų būti ir kita. Būtent dėl šios priežasties, autorė šiame darbe atliks tyrimą, kad išsiaiškinti ar egzistuoja ši priklausomybė. Šiam tikslui buvo iškelta ketvirtoji hipotezė: **Egzistuoja ryšys tarp auditoriaus nuomonės tipo ir darnios plėtros indekso**

Taigi, buvo atlikta mokslinės literatūros analizė, bei išskirtos pagrindinės teorijos, kuriomis bus remiamasi atliekant tolesnius tyrimus. Pagal šias teorijas buvo suformuluotos keturios hipotezės, kurias bus siekiama įrodyti arba paneigti tolimesnėse tyrimojo darbo dalyse.

3. RYŠIO TARP ĮMONĖS VEIKLOS FINANSINIŲ REZULTATŲ IR DARNIOS PLĖTROS INDEKSO TYRIMO METODOLOGIJA

Pagal anksčiau išsikeltas hipotezes, toliau darbe bus siekiama įrodyti jas arba paneigti. Tam tikslui bus atliekamas kiekybinis tyrimas.

Kiekybinis tyrimas – tai sisteminis empirinis socialinio reiškinių tyrimas, kurio metu pasitelkiamos statistinės, matematinės ar skaičiavimo technikos (Antrinė kiekybinių duomenų analizė, 2010). Jo tikslas – išvystyti ir pritaikyti matematinius modelius, teorijas ir hipotezes, susijusias su tiriamu reiškiniu. Kiekybiniame tyrime esminis yra pats matavimo procesas, nes jis sukuria ryšį tarp empirinių stebėjimų ir kiekybinių santykių matematinės išraiškos. Kiekybinis tyrimas padeda patvirtinti arba paneigti hipotezes, iškeltas tyrimo metu.

Pagal antrinės duomenų analizės metodologiją (2010), nurodoma, kad kiekybinis tyrimas įprastai atliekamas moksliniais metodais, į kuriuos įeina:

- Modelių, teorijų ir hipotezių sukūrimas;
- Matavimo įrankių ir metodų plėtojimas;
- Eksperimentinė kintamųjų kontrolė ir keitimas;
- Empirinių duomenų rinkimas;
- Duomenų analizė.

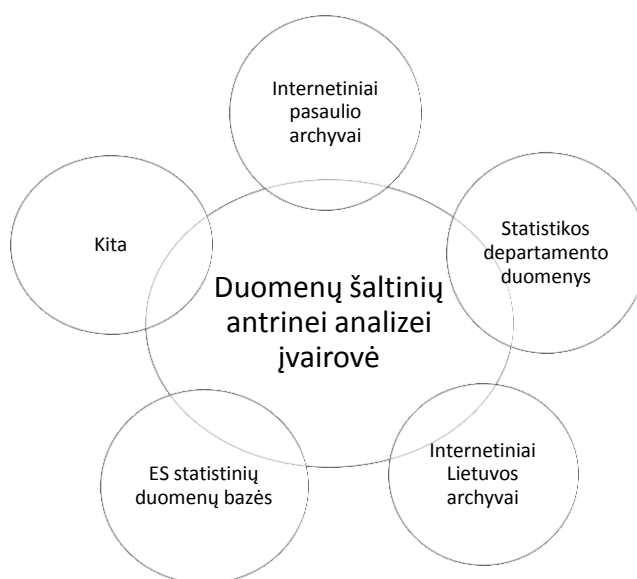
Vienas iš kiekybinio tyrimo metodų – antrinių duomenų rinkimas ir analizė. Šis metodas plačiai taikomas socialiniuose moksluose, kai tyrimo hipotezėms patikrinti gali būti naudojami kitų tyrėjų surinkti duomenys arba statistika, arba norima palyginti tyrimo duomenis su anksčiau atliktais tyrimais, kitų šalių tyrėjų tyrimais ir panašiai (mokslo medis). Tokiu būdu duomenys gali būti naujai pritaikyti ir tų pačių duomenų pagrindu atliekamos naujos koreliacijos, gali būti atliekami pakartotiniai tyrimai arba sisteminės analizės. Paprastai analizuojami reprezentatyvūs duomenys, kurie užtikrina informacijos patikimumą ir pagrįstumą, kadangi analizės kokybė priklauso nuo duomenų kokybės ir patikimumo. Antrinei duomenų analizei naudojami įvairūs šaltiniai ir moksliniai tyrimai, kurie anksčiau buvo publikuoti mokslo darbuose, informacijos sistemos ir duomenų bazės. Dėl šios priežasties, tinkamai duomenų analizei būtina sąlyga duomenų prieinamumas. Kai kuriais atvejais reikalingos specialios priemonės prie atitinkamų duomenų sistemų ar net programinė įranga. Daugelyje sričių veikia įsteigti nacionalinio lygmens socialinių duomenų archyvai, kai kurie veikia jau daug metų ir yra naudojami moksliniams tyrimams, bei socialinės raidos, visuomenės tendencijoms stabėti (Antrinė kiekybinių duomenų analizė, 2010)

Pagrindiniai šio pasirinkto tyrimo privalumai yra:

- Santykinai maži kaštai (atvira prieiga prie duomenų);
- Santykinai greita analizė (nereikia iš respondentų laukti anketų su atsakymais, priešingai nei kokybinio tyrimo atveju);
- Duomenų patikimumas (duomenys renkami iš duomenų bazių ir statistikos departamento);
- Duomenų reprezentatyvumas (dėl didelės duomenų imties, tyrimo rezultatai tiksliau atspindi realią situaciją);
- Duomenų palyginamumas (laiko, regionų, šalių atžvilgiu).

Tačiau šis tyrimas, kaip ir bene visi tyrimai, reikalauja tyrėjo kompetencijos ir statistinės analizės išmanymo.

Šaltiniai antrinei duomenų analizei gali būti tiek kokybiniai, tiek kiekybiniai. Svarbiausias klausimas, kaip tyrėjams gauti duomenis, reikalingus antrinei analizei. Šaltiniai gali būti įvairūs (žr. 2 pav.)

2 pav. Duomenų šaltinių antrinei analizei įvairovė (Antrinė kiekybinių duomenų analizė, 2010)

Duomenų šaltinio pasirinkimas priklauso nuo tyrimo pobūdžio (apsiribojama vienos šalies imtimi ar tiriama globaliu mastu). Konkrečiai šio mokslinio darbo tyrimo atveju, dėl duomenų gausos, sudaromų skirtingų DJSI pagal regionus, valstybes ar skirtingas veiklos sritis (žr. 3 lentelė), buvo pasirinktas vienas DJSI indeksas – Europos. Į šį indeksą patenka tik Europoje veikiančios įmonės. Iš viso šiame sąrašė yra apie 600 įmonių (Robecosam. Dow Jones Indices: Index Methodology, 2016)

Taip pat reikėtų pažymėti, kad renkant duomenis tyrimui, buvo susidurta su informacijos rinkimo apribojimais. Dėl DJSI riboto prieinamumo (šis indeksas niekur viešojoje erdvėje nėra skelbiamas, vienintelis būdas gauti šiuos duomenis – Bloomberg laboratorija), dėl šios priežasties taikytinas atrankos kriterijus buvo ne DJSI, bet įmonių pardavimų pajamos. Iš pradžių reikėjo surinkti visų 600 įmonių, kurios patenka į DJSI sąrašą, pardavimų rezultatus. Čia buvo susidurta su problema, kad ne visos įmonės duomenų rinkimo metu viešai pateikė naujausius – 2016 metų veiklos finansinius rezultatus, dėl šios priežasties analizei buvo nuspręsta naudoti būtent 2015 metų visų įmonių duomenis.

Duomenys buvo renkami pasitelkiant internetinius archyvus, Bloomberg duomenis, S&P Dow Jones Indices oficialų tinklalapį (Robecosam), kuriame skelbiama ne tik atskirų regionų ar šalių, bet ir konkrečių įmonių, kurios reitinguojamos pagal darnios plėtros indeksą, sąrašas. Finansiniam rezultatams iširti, bei skaičiuojant konkrečius įmonių veiklos rezultatus buvo pasitelkta listinguojamų įmonių finansinių ataskaitų rinkiniai, kurie viešai skelbiami pačių įmonių internetiniuose puslapiuose arba akcijų biržose, tokiose kaip:

Reuters;

MarketWatch;

WSJ Market;

CNN Money ir kita.

Taip pat reikėtų pabrėžti, kad dėl skirtingomis valiutomis pateikiamų duomenų, jie buvo perskaičiuoti šiuo metu Europoje viena iš dažniausiai pasitaikančių valiutų – EUR. Valiutų kursai imti 2015.12.31 dienos, kadangi naudoti būtent šios dienos finansiniai duomenys. Valiutų kursai pateikti 4 PRIEDE.

Visi 600 įmonių, kurios patenka į DJSI sąrašą, pardavimų duomenys buvo susisteminti MS Office Excel faile. Pagal surinktus duomenis įmonės buvo sureitinguotos nuo daugiausiai per ataskaitinius metus sugeneruojančių pardavimo pajamų iki mažiausiai, tokiu būdu buvo galima išskirti įmones su geriausiai rezultatais, kurios ir turėjo patekti į tyrimo imtį.

Dėl laiko apribojimų, tyrime buvo imtos ne visos 600 įmonių, bet tik reprezentatyvioji imtis, kuri buvo nustatyta, pasitelkiant imties dydžio nustatymo formulę. (žr. 6 formulė)

$$n = \frac{z^2 \times s^2}{\Delta^2}$$

[6]

n – atvejų skaičius atrankinėje grupėje, t.y. imties dydis;

z – koeficientas, surandamas iš vadinamųjų Stjudento pasiskirstymo lentelių, ir kuris pasirenkamas pagal tai, kokį patikimumą norime gauti);

s – imties standartinis nuokrypis (SD).

Δ (delta) – leistinas netikslumas/paklaida, t.y. skirtumas tarp atrankinės grupės ir generalinės visumos vidurkio, laisvai pasirenkamas, atsižvelgiant į ankstesnių tyrimų duomenis bei duomenų tikslumui keliamus reikalavimus (dažnai 0,01 – 0,05).

Šaltinis: Schwarze J. Grundlagen der Statistik 2. 5th edition; Herne/Berlin: Neue Wirtschaftsbriefe, 1993

Šiame tyrime pasirinktas tikslumas 95 proc., o leistina paklaida 10 proc. Vertėtų paminėti, kad 5 proc. paklaida, kuri praktikoje dažniausiai naudojama, nes tokiu atveju būtų reikėję į tyrimą įtraukti daugiau nei 230 įmonių, o tai, dėl tyrimo duomenų gavimo apribojimų, tai padaryti būtų sudėtinga. Konstanta z randama iš pateiktos 11 lentelės. Taigi, su leistina 10 proc. paklaida, paskaičiavus buvo gauta, jog imties dydis turėtų būti 83 įmonės.

11 lentelė. Imties patikimumo lygmuo (internetinis tinklalapis science.kennesaw.edu, 2017)

Patikimumo lygmuo	60%	70%	80%	85%	90%	95%	97%	99%	99,70%
Konstanta z	0,84	1,03	1,29	1,44	1,64	1,96	2,18	2,58	2,58

Vis dėl to, buvo nuspręsta imti TOP 100 įmonių, kurių pajamos yra didžiausios ir galima teigti, kad jos finansiškai pajėgiausios, lyginant su kitomis, pagal DJSI Europe indeksuojamomis įmonėmis.

Atrinkus 100 įmonių, pastebėta, kad draudimo (angl. insurance) sektoriuje veikiančių įmonių, kurios pateko į atrinktą 100 – tuką buvo daugiausiai, net 12 įmonių. Taip pat nemažai įmonių (11) buvo iš komunalinių paslaugų (angl. utilities) sektoriaus. Pastebėta, kad net 20 proc. visų atrinktų

įmonių, t.y. 23 įmonės, veiklą vykdo Didžiojoje Britanijoje, ir net 18 įmonių – Vokietijoje, kai tuo metu kitose Europos šalyse įregistruotų įmonių, kurios pateko į 100 – tuką buvo ženkliai mažiau.

Tiriamą ryšį tarp įmonės veiklos finansinių rezultatų ir DJSI, buvo suformuluotos keturios tyrimo hipotezės:

H1 Egzistuoja ryšys tarp įmonės finansinių rodiklių ir darnios plėtros indekso;

H2 Nuo įmonės dydžio, kurį atspindi darbuotojų skaičius, priklauso darnios plėtros indeksai;

H3 Įmonės, kurios skiria daugiau išlaidų tyrimams ir plėtrai, pasižymi aukštesniu Dow Jones indeksu;

H4 Egzistuoja ryšys tarp auditoriaus nuomonės tipo ir darnios plėtros indekso.

Iš šių hipotezių matyti, kad bus reikalingi šie duomenys – tai Dow Jones darnios plėtros indeksas, įmonių, kurios reitinguojamos DJSI indeksu finansiniai duomenys. Taip pat, siekiant patvirtinti, arba paneigti ketvirtą hipotezę, bus reikalingos auditorių išvados.

Atrinkus 100 daugiausia **pardavimo pajamų** 2015 metais sugeneruojančių įmonių, jų DJSI buvo gauti Bloomberg laboratorijoje. Tiesa, jeigu tyrėjai nebūtų suteiktos galimybės apsilankyti Bloomberg laboratorijoje, šių duomenų nebūtų buvę galima gauti ir tyrimo nebūtų galima atlikti, kadangi, pasak DJSI (RobecoSAM) atstovų, jie šių duomenų viešai neskelbia.

Kiti tyrimui reikalingi įmonių duomenys: **bendrasis pelnas, veiklos pelnas, grynas pelnas, turtas ir nuosavas kapitalas**, buvo surinkti iš viešai skelbiamų finansinių ataskaitų (balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitos). Reikėtų pažymėti, kad visos įmonės, kurios patenka į DJSI sąrašą viešai skelbia savo finansinius rezultatus.

Duomenys apie išlaidas plėtrai buvo renkami taip pat iš finansinių ataskaitų (pelno (nuostolio) ataskaitos), tačiau, kadangi įmonių ataskaitų formos skiriasi, ne visose ataskaitose buvo išskirtos šios išlaidos. Siekiant surinkti kuo daugiau duomenų, buvo pasitelkt, anksčiau minėta, Bloomberg laboratorija. Šiose duomenų bazėse talpinama labai daug informacijos apie visas įmones, taigi, kai kurių įmonių duomenys apie R&D išlaidas buvo surinkti būtent iš šios duomenų bazės, tačiau ne visi, kadangi apie kai kurias įmones jokių R&D duomenų nebuvo pateikta. Dėl šios priežasties nepavyko gauti visų be išimties 100 atrinktų įmonių R&D duomenų, todėl nustatant ryšį tarp R&D ir DJSI bus tiriamos ne visos 100, bet tik 76 įmonės.

Renkant **audito ataskaitų** duomenis, taip pat buvo pasitelktos įmonių finansinės ataskaitos, dažniausiai būtent po metinių įmonės veiklos finansinių ataskaitų (balanso, pelno (nuostolio), pinigų srautų) yra nepriklausomų auditorių išvados apie ataskaitoje pateiktus duomenis, jų teisingumą, taip

pat nurodomos pastabos ir apribojimai, su kuriais galbūt buvo susidurta, audituojant įmonę. Tiesa, vertėtų pastebėti, kad kai kuriais atvejais, audito ataskaitos pateikiamos ne prie finansinių ataskaitų, bet atskiruose failuose. Tačiau taip yra išimtiniais atvejais.

Kad būtų galima įrodyti antrąją hipotezę apie įmonės dydžio ir DJSI ryšį, buvo reikalingas **darbuotojų skaičius**. Duomenys apie darbuotojų skaičių analizuojamu laikotarpiu taip pat buvo galima rasti įmonių finansinėse ataskaitose.

Visi surinkti duomenys buvo susisteminti viename MS Office Excel faile. O tolimesniems skaičiavimams atlikti buvo naudota MS Office Excel programa ir statistikos programa SPSS. Ryšys tarp kintamųjų buvo nustatytas pasitelkiant MS Office SPSS. Gautas koreliacijos koeficientas parodė ar tarp kintamųjų yra statistinė priklausomybė ar jos nėra.

Taigi, apibendrinant tyrimo eigą, dėl didelės įmonių imties (100 įmonių) ir 10 skirtingų rodiklių paieškos, buvo susidurta su ne vienu sunkumu, duomenys rinkti ne vieną savaitę, tačiau tyrėjui pavyko gauti beveik visą tyrimui reikalingą informaciją. Nuorodos į visas finansines ataskaitas, kurių skelbiamais finansiniais duomenimis buvo vadovautasi, taip pat nuorodos į DJSI įmonių sąrašą, pateikti baigiamojo darbo 15 PRIEDE.

4. RYŠIO TARP ĮMONĖS VEIKLOS FINANSINIŲ REZULTATŲ IR DARNIOS PLĖTROS INDEKSO TYRIMAS

Dow Jones Sustainability indeksas

Ryšio tarp įmonių veiklos finansinių rezultatų ir DJSI tyrimą buvo nuspręsta atlikti, todėl, kad, autorės nuomone, DJSI šiuo metu yra labai svarbus indeksas, skaitiškai įvertinantis įmonių socialinę atsakomybę. Tai pirmasis pasaulyje indeksas, kuriuo siekiama bendrovių darnumo, atsižvelgiant į pagrindinius tris aspektus: finansinį, aplinkosauginį ir socialinį. Teorinėje mokslinio darbo dalyje (žr. 4 lentelė) pateikiami apibendrinti kriterijai, kuriais vadovaujantis yra sudaromi DJS indeksai. Šiame tyrime buvo pasirinkti 10, autorės nuomone, svarbiausių rodiklių, kurie susiję tiek su ekonomine (pelningumo ir veiklos efektyvumo santykiniai rodikliai), tiek su socialine veikla (darbuotojų skaičius ir investicijos į R&D). Taip pat, kaip gana neįprastas indikatorius buvo pasirinktas auditorių išvados. Kaip žinia, investuotojai dažnai atsižvelgia į nepriklausomų auditorių pateikiamas išvadas apie finansinius įmonės rezultatus. Tyrimo autorei buvo įdomu, ar indeksuojant įmones pagal DJSI taip pat yra atsižvelgiama į auditorių išvadas (tai galėtų būti priskiriama prie specifinių kriterijų, kurie sudaro net 57 proc. svorio bendroje DJSI struktūroje (žr. 7 lentelė).

Visos įmonės pagal atitinkamus kriterijus indeksuojamos šimtabalėje skalėje. Į šį tyrimą patekusių įmonių Dow Jones Sustainability indekso reikšmės svyruoja nuo 71,125 iki 11,160. Apie 50 proc. visų įmonių indekso reikšmė nebuvo mažesnės nei 50. Taigi, įžvelgiama galima priklausomybė tarp pardavimo pajamų ir DJSI. Įdomu tai, jog visos energetikos sektoriui priklausančios įmonės pateko į 50-100 ribas. Tai reiškia, kad šiame sektoriuje veiklą vykdančios įmonės labai gerai įvertinamos pagal DJSI. Taip pat pastebėta, kad nė viena įmonė, kuri priklauso mažmeninės prekybos (angl. Food & Staples Retailing) sektoriui, nebuvo įvertinta daugiau nei 50 balų. Taip pat pastebima, jog kai kurios įmonės buvo įvertintos itin prastai, surinko vos 13-11 balų (Adecco SA Reg ir Exor Ordinary SpA-Ordinary), tam įtakos galėjo turėti prastesni finansiniai rezultatai, tačiau aiškios priežastys bus išsiaiškintos atlikus detalesnę pelningumą ir DJSI ryšio analizę.

4.1. Ryšio tarp įmonės santykinų rodiklių ir darnios plėtros indekso tyrimas

4.1.1. Bendrojo pelningumo ir DJSI ryšys

Bendras pelningumas nustato, kiek bendrojo pelno tenka vienam pardavimų eurui bei įmonės sugebėjimą gauti pelną iš pagrindinės įmonės veiklos. Nurodoma, kad kuo didesnė bendrojo pelno suma uždirbama kiekvienam pardavimo pajamų eurui, tuo įmonės veikla laikoma efektyvesne.

Priklausomai nuo šalies ekonominės ir finansinės būklės įvairiuose šaltiniuose nurodoma, kad bendras pelningumas vertinamas labai gerai, kai yra didesnis negu 35 proc., gerai, kai didesnis negu 15 proc., nepatenkinamai, kai mažesnis nei 7 proc., blogai, kai yra neigiamas (Vertybinių popierių birža NASDAQ OMX. Įmonių finansinė analizė: Rodiklių skaičiavimo metodika, 2010).

Apskaičiavus visų įmonių bendruosius pelningumus, matomi nemaži skirtumai. Kai kurių įmonių bendrieji pelningumai siekia netgi 86,73 proc. (žr. 8 PRIEDAS ir 12 lentelė). Taip yra todėl, kad kai kuriose įmonėse savikainos kaštai yra labai maži. Kai tuo metu į sąrašą pateko ir tokių įmonių, kurių bendras pelningumas yra neigiamas. Tokios įmonės analizuojamais metais dirbo nuostolingai. Nors pardavimų pajamos buvo nemažos, tačiau savikaina sudarė didesnę dalį, dėl šios priežasties galutinis rezultatas buvo neigiamas. Atlikus detalesnę šių įmonių analizę nustatyta, kad šios įmonės turėjo daug žaliavų iš ankstesnių metų, kurias nurašė analizuojamais metais, dėl šios priežasties pardavimų savikaina viršijo pardavimų pajamas.

12 lentelė. Bendrojo pelningumo reikšmių pasiskirstymas (sudaryta autorės, naudojant SPSS programą, 2017)

Statistics		
Bendras_pelningumas		
N	Valid	100
	Missing	0
Mode		27,08 ^a
Range		90,12
Minimum		-3,39
Maximum		86,73

a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Apibendrinant gautus rezultatus, galima daryti išvadą, kad atrinktos įmonės veiklą vykdo labai pelningai (net 41 proc. visų įmonių bendras pelningumas viršija anksčiau apibrėžtas ribas, t. y. 35 proc.), taigi tai labai geras rezultatas. 44 proc. įmonių bendras pelningumas yra tarp 15 – 35 proc. Kitų įmonių pelningumai kiek prastesni, tačiau beveik visų yra teigiami (žr. 8 PRIEDAS). Tik dviejų įmonių – ArcelorMittal Inc ir Tesco, bendras pelningumas yra neigiamas. Taip yra dėl anksčiau

aptartų priežasčių. Taip pat pastebėta, kad geriausi bendrojo pelningumo rezultatai yra bankų ir farmacijos sektoriuose. Taip yra todėl, kad paslaugas teikiančiose įmonėse pardavimų savikaina mažesnė, nei gamybos įmonėse. Šiose įmonėse didžiausia išlaidų dalis tenka administracijai.

13 lentelė. DJSI ir bendrojo pelningumo koreliacijos koeficientas (sudaryta autorės, 2017)

Proximity Matrix		
	Correlation between Vectors of Values	
	Dow_Jones_Sustainability_indeksas	DJSI
Dow_Jones_Sustainability_indeksas	1,000	0,152
DJSI	0,152	1,000

This is a similarity matrix

Atlikus ryšio tarp įmonių bendrojo pelningumo ir DJS indekso, nustatyta, kad egzistuoja teigiamas ryšys, t. y. 0,152. Tai nėra labai stiprus ryšys, tačiau turint galvoje, kad į DJS indeksavimo struktūrą įeina labai daug kintamųjų (žr. 4 lentelė), galima daryti išvadą, jog ryšys egzistuoja.

Vertėtų paminėti, jog literatūroje koreliacijos reikšmės apibrėžiamos, taip: (žr. 14 lentelė)

14 lentelė. Koreliacijos koeficiento reikšmių skalė (Koreliacija SPSS, 2017)

Koreliacijos koeficiento reikšmių skalė										
Labai stipri	Stipri	Vidutinė	Silpna	Labai silpna	Nėra ryšio	Labai silpna	Silpna	Vidutinė	Stipri	Labai stipri
-1	nuo -1 iki -0,7	nuo -0,7 iki -0,5	nuo -0,5 iki -0,2	nuo -0,2 iki 0	0	nuo 0 iki 0,2	nuo 0,2 iki 0,5	nuo 0,5 iki 0,7	nuo 0,7 iki 1	+1

Taigi, iš gautos koreliacijos reikšmės 0,152, matyti, jog **tarp DJSI ir bendrojo pelningumo nors ir silpnas, tačiau egzistuoja ryšys**. Dėl šio rezultato galima patvirtinti Bird, Hall, Moment'e ir Reggiani (2007) teiginį, kad įmonės, kurių vadovai įsitraukia į darnią plėtrą, gauna geresnius finansinius rezultatus (žr. 14 lentelė)

4.1.2. Veiklos pelningumo ir DJSI ryšys

Įmonė be pagrindinių išlaidų produkcijai ar paslaugai pagaminti patiria ir kitų išlaidų. Tai visos bendrosios ir administracinės bei pardavimo išlaidos, kurios mažina bendrovės pelną. Šių išlaidų sumažintas pelnas vadinamas veikos pelnu, o santykinis rodiklis šiam pelnui įvertinti yra vadinamas veiklos pelningumu.

Veiklos pelningumas parodo, kiek procentų veiklos pelno uždirba vienas pardavimo pajamų euras. Šis rodiklis parodo įmonės efektyvumą, neįvertinus įmonės finansinės ir investicinės veiklos. Skaičiuojant šį pelningumą yra atsižvelgiama į tipinės veiklos sąnaudas. Šios sąnaudos apima tas ūkines operacijas, kurios susijusios su pagrindine įmonės veikla ir iš kurios įmonė gauna daugiausiai pajamų.

Kuo didesnė pelno prieš palūkanas ir mokesčius suma uždirbama kiekvienam pardavimo pajamų eurui, tuo efektyvesnė įmonės veikla. Šis santykinis rodiklis priklauso nuo to, kokiam sektoriuje veikia įmonė. Įvairiuose šaltiniuose nurodoma, kad šis rodiklis svyruoja nuo 5 – 6 proc., prekybos sektoriuje iki 12 proc. ir daugiau telekomunikacijų sektoriuje. Tiesa, sparčiai augančių, naujų technologijų sektoriuose jis dažnai netgi neigiamas (Vertybinių popierių birža NASDAQ OMX. Įmonių finansinė analizė: Rodiklių skaičiavimo metodika, 2010).

Apskaičiavus visų įmonių veiklos pelningumus, matomi nemaži skirtumai. Kai kurių įmonių veiklos pelningumai siekia netgi 30,88 proc. (žr. 9 PRIEDAS ir 15 lentelė). Taip yra todėl, kad kai kurios įmonės patiria nedaug veiklos išlaidų. Tai būdinga sektoriuose, kur veikla yra automatizuota ir patiriamos santykinai mažos administracinės išlaidos, arba kur bendra finansinė situacija yra labai gera (pardavimai dideli, o patiriamos išlaidos mažos). Pastebėta, kad farmacijos ir finansų sektoriuose šis rodiklis buvo gana aukštas. Daugiausia neigiamų rodiklio reikšmių pastebėta energetikos sektoriuje veikiančioms įmonėms. Taip pat įdomu, kad netgi tokios įmonės, kaip Volkswagen AG, veiklos pelningumas buvo neigiamas. Taip buvo todėl, kad įmonė patyrė nemažai pardavimo išlaidų, taip pat transportavimo ir administravimo išlaidų ir kitų veiklos išlaidų, kurių finansinėse ataskaitose nedetalizavo. Tačiau, kaip matyti, pardavimuose patirtos didelės išlaidos galutiniame rezultate iššaukė neigiamą veiklos pelną. Taigi, neigiamas veiklos pelningumas paprastai atsiranda dėl labai didelių pardavimo išlaidų, nes įmonės, norėdamos išsilaikyti konkurencijos sąlygomis, turi naudotis visomis rėmimo priemonėmis. Įdomu dar tai, kad prekybos įmonėse šis rodiklis mažesnis nei gamybinėse.

15 lentelė. Veiklos pelningumo reikšmių pasiskirstymas (sudaryta autorės, naudojant SPSS programą, 2017)

Statistics		
Veiklos_pelningumas		
N	Valid	99
	Missing	0
Mean		8,1643
Median		7,4100
Std. Deviation		8,83892
Range		41,35
Minimum		-10,47
Maximum		30,88

Tačiau, analizuojant bendrą tendenciją, net 62 įmonių veiklos pelningumo reikšmės buvo aukščiau nustatytos (5 proc.). Tai reiškia, kad jos veiklą vykdė efektyviai. O tos įmonės, kurių šio rodiklio reikšmės nepatenkinamos, galimai, daug lėšų skyrė reklamai ir administracijai, galbūt šių įmonių darbuotojų atlyginimai buvo vieni iš patraukliausių, įmonės investavo į plėtrą, dėl šios priežasties susiklostė tokia situacija. Tam tikslui, kad išsiaiškinti ar tikrai egzistuoja ryšys tarp veiklos pelningumo ir DJSI, kuris atspinti įmonės socialinį atsakingumą, buvo atliktas tyrimas.

16 lentelė. DJSI ir veiklos pelningumo koreliacijos koeficientas (sudaryta autorės, 2017)

	Proximity Matrix	
	Correlation between Vectors of Values	
	Dow_Jones_Sustainability_indeksas	Veiklos_pelningumas
Dow_Jones_Sustainability_indeksas	1,000	-0,026
Veiklos_pelningumas	-0,026	1,000

This is a similarity matrix

Tyrimo rezultatai parodė, kad tarp DJSI ir veiklos pelningumo yra - 0,026 koreliacija. Iš to, kad šių dviejų kintamųjų koreliacijos koeficientas nelygus nuliui, galima daryti tik tokią išvadą, kad egzistuoja statistinis ryšys, tačiau jokio priežastingumo nėra (žr. 16 lentelė) Tai reiškia, kad šie du kintamieji nebūtinai veikia vienas kitą, nors yra statistiškai susiję. Koreliacija, kuri tiesiogiai neatspindi priežastingumo, statistikoje vadinama „klaidingąja koreliacija“ (*angl. spurious correlation*).

Taigi, nustatyta, kad egzistuoja neigiama labai silpna koreliacija tarp DJSI ir veiklos pelningumo. Kuo veiklos pelningumas bus mažesnis, tuo DJSI indekso reikšmė gali būti didesnė.

Tačiau dėl mažos koreliacijos koeficiento reikšmės, negalima priimti šio ryšio, kaip reikšmingo, todėl daroma išvada, kad **priežastinio ryšio tarp DJSI ir veiklos pelningumo nėra.**

4.1.3. Grynojo pelningumo ir DJSI ryšys

Grynasis pelningumas parodo, kiek procentų grynojo pelno uždirba vienas pardavimo pajamų euras. Šis rodiklis įvertina visas įmonės sąnaudas, didesnė rodiklio reikšmė rodo geresnę visų įmonės sąnaudų kontrolę. Įmonės veikla labai efektyvi, jei grynasis pelningumas viršija 25 proc., jei yra didesnis kaip 10 proc. tai vertinama, kaip gera veikla. Pageidautina, kad rodiklis būtų didesnis kaip 5 proc. Jei rodiklis lygus nuliui, vadinasi, pardavimai neduoda jokieo grynojo pelno ir įmonė dirba neefektyviai (Vertybinių popierių birža NASDAQ OMX. Įmonių finansinė analizė: Rodiklių skaičiavimo metodika, 2010).

Apskaičiavus visų įmonių grynuosius pelningumus, matomi nemaži skirtumai. Vienos įmonės (Novartis AG Reg) grynasis pelningumas siekia netgi 35,99 proc. (žr. 10 PRIEDAS ir 17 lentelė).

17 lentelė. Grynojo pelningumo reikšmių pasiskirstymas (sudaryta autorės, naudojant SPSS programą, 2017)

Grynasis_pelningumas		
N	Valid	100
	Missing	0
	Mean	4,5506
	Median	4,0800
	Std. Deviation	8,03379
	Range	62,07
	Minimum	-26,08
	Maximum	35,99

Tai reiškia, kad įmonės veikla labai pelninga, grynosios pajamos santykinai didelės, lyginant su pardavimais. Ši įmonė veiklą vykdo farmacijos sektoriuje (Šveicarijoje) ir pastebėta, kad nemažai lėšų skiria R&D veiklai, net 8 mln. Eur, o šios įmonės DJS indeksas siekia netgi 65 proc. Kitos įmonės pagal grynąjį pelningumą šiek tiek atsilieka. Pastebėta, kad farmacijos įmonių veikla efektyviausia, kadangi šiame sektoriuje su mažomis išlaidomis, gaunamas santykinai didelis pelnas. Tiesa, vertėtų pabrėžti, kad veiklos pradžioje įmonės turi nemažai investuoti į technologijos sukūrimą, kad būtų galima sėkmingai vykdyti veiklą. Taip pat iš analizės matyti, kad netgi 17 proc. visų analizuojamų įmonių dirba neefektyviai, kadangi grynasis pelningumas lygus nuliui arba netgi yra neigiamas. Tai reiškia, kad įvertinus visas įmonės per ataskaitinius metus gaunamas pajamas bei patiriamas išlaidas,

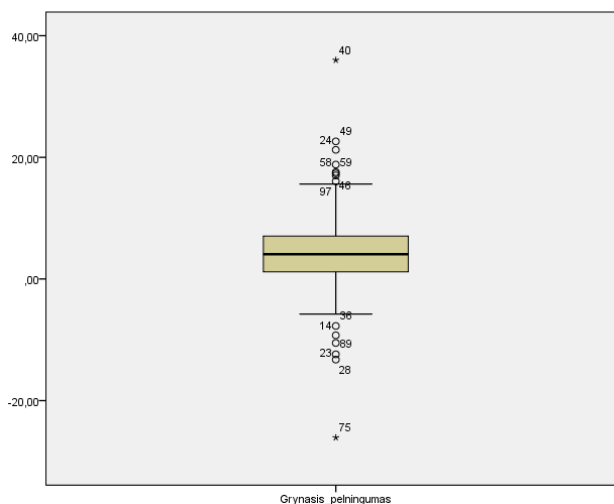
galutinis rezultatas – grynasis pelnas – neigiamas. Tai reiškia, kad arba įmonė daug investicijų skiria plėtrai, arba jos veikla visiškai neefektyvi ir nuostolinga. Tam tikslui, kad nustatyt, ar egzistuoja ryšys tarp DJSI ir grynojo pelningumo, kaip galutinio įmonės veiklos per ataskaitinius metus rezultato, buvo atliktas tyrimas.

18 lentelė. DJSI ir grynojo pelningumo koreliacijos koeficientas (sudaryta autorės, 2017)

Proximity Matrix		
	Correlation between Vectors of Values	
	Dow_Jones_Sustainability_indeksas	Grynasis_pelningumas
Dow_Jones_Sustainability_indeksas	1,000	-0,019
Grynasis_pelningumas	-0,019	1,000

This is a similarity matrix

Nustatyta, kad tarp šių dviejų kintamųjų egzistuoja neigiamas ryšys, ir jis kur kas mažesnis nei veiklos pelningumo atveju, siekia vos – 0,019. Ištyrus grynojo pelningumo rodiklio reikšmes, Boxplot diagramoje (žr. 3 pav.) nustatyta, kad dviejų įmonių: Nr.40 (Novartis AG Reg), kurios grynasis pelningumas 35,99 ir Nr. 75 (Deutsche Bank AG), kurios grynasis pelningumas – 26,08, reikšmės labai nutolusios nuo bendrojo vidurkio, todėl, kad išvengti didelio rezultatų iškraipymo, nuspręsta šias įmones eliminuoti iš tyrimo imties.

3 pav. Grynojo pelningumo reikšmių pasiskirstymo stačiakampė diagrama

19 lentelė. DJSI ir grynojo pelningumo pakoreguotas koreliacijos koeficientas (sudaryta autorės, 2017)

Proximity Matrix		
	Correlation between Vectors of Values	
	Dow_Jones_Sustainability_indeksas	Grynasis_pelningumas
Dow_Jones_Sustainability_indeksas	1,000	-0,026
Grynasis_pelningumas	-0,026	1,000

This is a similarity matrix

Eliminavus dvi įmones, kurių rodiklio reikšmės ženkliai nukrypo nuo bendros tendencijos, gautas pakoreguotas koreliacijos koeficientas (žr. 19 lentelė). Matyti, kad tarp DJSI ir grynojo pelningumo yra neigiama koreliacija. Taip pat, kaip ir su veiklos pelningumu, kuo grynasis pelningumas bus mažesnis, tuo DJSI indekso reikšmė bus didesnė, tačiau dėl mažos koreliacijos koeficiento reikšmės, negalima priimti šio ryšio, kaip reikšmingo (žr. 14 lentelė), todėl daroma išvada, kad **priežastinio ryšio tarp DJSI ir grynojo pelningumo nėra.**

4.1.4. Nuosavo kapitalo pelningumo ir DJSI ryšys

Kitas įmonės veiklą vertinantis santykinis rodiklis yra įmonės nuosavo kapitalo pelningumas. (žr. 1 formulė). Šiam rodikliui apskaičiuoti reikia įmonės grynojo pelno reikšmės ir nuosavo kapitalo sumos, kurios gaunamos iš pelno (nuostolio) ir balanso ataskaitų. Nuosavo kapitalo pelningumas parodo, kiek įmonės uždirbto grynojo pelno tenka vienam nuosavo kapitalo eurui.

Šis rodiklis svarbiausias akcininkams, įvertinant jų praeito laikotarpio investicijų į įmonę grąžą. Potencialius investuotojus ROE rodiklis taip pat domina, kadangi jiems tapus akcininkams šis rodiklis rodytų ir jų investuotų pinigų grąžą. Nuosavo kapitalo grąža priklauso ir nuo įmonės kapitalo struktūros. Dėl paskolų palūkanų sąnaudų mažėja įmonės grynasis pelnas. Kuo didesnės įmonės finansinės skolos, tuo mažesnis gali būti ir akcininkų nuosavas kapitalas. Tokiu atveju nuosavo kapitalo grąža dažnai padidėja. Taigi, kuo didesnis nuosavas kapitalas, tuo šis rodiklis yra žemesnis ir tuo mažesnė akcininkam tenkanti grąža.

Priklausomai nuo šalies ekonominės ir finansinės būklės laikoma, kad 10 proc. ir didesnis nuosavo kapitalo pelningumas yra vidutinis, 15 proc. - geras. Tačiau vertinant šias reikšmes reikia atsižvelgti, kokioje šakoje veikia įmonė, kokia šalies paskolų ir indėlių rinkos būklė. Krizės laikotarpiu 5 proc. nuosavo kapitalo pelningumo dydis gali būti laikomas geru. Pageidautina, kad rodiklis būtų didesnis kaip 7 proc. (Vertybinių popierių birža NASDAQ OMX. Įmonių finansinė analizė: Rodiklių skaičiavimo metodika, 2010)

20 lentelė. Nuosavo kapitalo pelningumo reikšmių pasiskirstymas (sudaryta autorės, naudojant SPSS programą, 2017)

Statistics		
Nuosavo_kapitalo_pelningumas		
N	Valid	100
	Missing	0
Mean		12,4421
Median		9,0150
Std. Deviation		42,14462
Range		380,44
Minimum		-81,54
Maximum		298,90

Apskaičiavus visų įmonių nuosavo kapitalo pelningumus, matyti, kai kurių įmonių (Schneider Electric SE ir Delhaize Group) nuosavo kapitalo pelningumas siekia net 300 proc. (žr. 20 lentelė), o tai ypač geras rezultatas. Tai reiškia, kad vienam nuosavo kapitalo eurui tenka beveik 3 Eur. grynojo pelno. Toliau analizuojant rezultatus matyti, kad net 24 įmonių nuosavo kapitalo grąža viršija normą (15 proc.). Kitų įmonių nuosavybės grąža taip pat teigiama. Ta pati problema, kaip ir analizuojant veiklos bei grynąjį pelningumus susiklostė tose įmonėse, kur veiklos arba grynasis pelnas buvo neigiamas. Iš viso tokių nuostolingų įmonių buvo 17.

21 lentelė. DJSI ir nuosavo kapitalo pelningumo koreliacijos koeficientas (sudaryta autorės, 2017)

Proximity Matrix		
	Correlation between Vectors of Values	
	Dow_Jones_Sustainability_indeksas	Nuosavo_kapitalo_pelningumas
Dow_Jones_Sustainability_indeksas	1,000	0,091
Nuosavo_kapitalo_pelningumas	0,091	1,000

This is a similarity matrix

Analizuojant ryšį tarp DJSI ir ROE, nustatyta, kad koreliacija yra, tačiau ji labai maža (vos 0,091), todėl daroma išvada, kad **priežastinio ryšio tarp DJSI ir nuosavo kapitalo pelningumo nėra.**

4.1.5. Turto pelningumo ir DJSI ryšys

Kitas įmonės veiklą vertinantis santykinis rodiklis yra įmonės turto pelningumas. (žr. 2 formulė). Šiam rodikliui apskaičiuoti reikia turėti duomenis apie įmonės grynąjį pelną ir turtą. Turto pelningumo rodiklis apibūdina įmonės turto panaudojimo efektyvumą. Kuo didesnė rodiklio reikšmė, tuo pelningiau naudojamas įmonės turtas.

Šis rodiklis atspindi viso įmonės turto panaudojimo efektyvumą ir vidutiniškai sudaro nuo 5 proc. iki 20 proc. Turto pelningumo lygis priklauso nuo įmonės veiklos ypatumų, ypač ilgalaikio turto panaudojimo masto bei jo vertės. Aukštesnė rodiklio reikšmė parodo efektyvesnį turto naudojimą. Rodiklio reikšmė vertinama labai gerai, kuri siekia apie 20 proc., gerai, kai siekia 15 proc., patenkinamai, kai daugiau nei 7 proc., nepatenkinamai, kai mažiau 7 proc., blogai, kai yra neigiama. Stabiliu ekonominiu laikotarpiu normali turto grąža sudaro 7 – 14 proc., tačiau tokios ribos galioja tik didelės kapitalo bazės reikalaujantiems verslams. Yra verslų, kuriems turto nereikia labai daug, jų ROA gali būti daug didesnis, tačiau jų atveju pelnas bus sukuriamas ne turto pagrindu (Vertybinių popierių birža NASDAQ OMX. Įmonių finansinė analizė: Rodiklių skaičiavimo metodika, 2010)

22 lentelė. Turto pelningumo reikšmių pasiskirstymas (sudaryta autorės, naudojant SPSS programą, 2017)

Statistics		
Turto_pelningumas		
N	Valid	100
	Missing	0
Mean		2,6427
Median		2,3650
Std. Deviation		5,07914
Range		37,39
Minimum		-13,04
Maximum		24,35

Apskaičiavus visų įmonių turto pelningumus, matyti, kad tik dviejų įmonių (Hennes & Mauritz AB B ir Bayer Motoren Werke AG), turto pelningumai yra aukščiau 15 proc. (žr. 12 PRIEDAS ir 22 lentelė), o tai labai geras rezultatas, ir tik 11 įmonių turto pelningumas yra patenkinamas (siekia 7 proc.). Visų kitų įmonių turto grąža yra nepatenkama arba netgi neigiama. Pastaroji situacija susiklostė todėl, kad, kaip ir analizuojant grynąjį pelną bei nuosavo kapitalo pelningumą, susiduriama su neigiamo grynojo pelno problema. Šioje analizėje matyt, kad net 70 –

dešimtyje įmonių yra nepageidaujama turto grąža. Tai reiškia, kad įmonės turtas neišnaudojamas efektyviai. Jo yra labai daug, lyginant su grynuoju įmonės pelnu.

23 lentelė. DJSI ir turto pelningumo koreliacijos koeficientas (sudaryta autorės, 2017)

Proximity Matrix		
	Correlation between Vectors of Values	
	Dow_Jones_Sustainability_indeksas	Turto_pelningumas
Dow_Jones_Sustainability_indeksas	1,000	0,052
Turto_pelningumas	0,052	1,000

This is a similarity matrix

Analizuojant ryšį tarp DJSI ir ROA, nustatyta, kad koreliacija siekia vos 0,052, dėl šios priežasties daroma išvada, kad **priežastinio ryšio tarp DJSI ir turto pelningumo nėra.**

Siekiant įrodyti pirmąją išsikeltą hipotezę, kuri teigia, kad: „egzistuoja ryšys tarp įmonės finansinių rezultatų ir darnios plėtros indekso“, ryšiui nustatyti buvo pasirinkti netgi penki veiksniai. Įmonės veiklos finansinius rezultatus apsprendžiantys tokie santykiniai rodikliai, kaip bendrasis pelningumas, veiklos pelningumas, grynas pelningumas, nuosavo kapitalo pelningumas ir turto pelningumas. Atlikus ryšio stiprumo tyrimą, buvo gauti rezultatai: (žr. 24 lentelė)

24 lentelė. Pirmos hipotezės apibendrinimas (sudaryta autorės, 2017)

Veiksniai	Ryšys tarp veiksnių								
	Stiprus neigiamas ryšys	Vidutinis neigiamas ryšys	Silpnas neigiamas ryšys	Labai silpnas neigiamas ryšys	Nėra ryšio	Labai silpnas teigiamas ryšys	Silnas teigiamas ryšys	Vidutinis teigiamas ryšys	Stiprus teigiamas ryšys
Bendrasis pelningumas							+		
Veiklos pelningumas				+					
Grynas pelningumas				+					
Nuosavo kapitalo pelningumas						+			
Turto pelningumas						+			

Kaip matyti iš H1 apibendrinančios lentelės, kurioje nurodytas ryšys tarp įmonės finansinių rezultatų ir darnios plėtros indekso, matyti, kad rezultatai nėra labai aiškūs. Nė su vienu pasirinktu santykinį rodikliu DJSI stipriai nekoreliuoja. Iš lentelės Nr. 4 matyti, kad stipriausias teigiamas ryšys yra tarp DJSI ir bendrojo pelningumo. Kaip ir anksčiau buvo aptarta, ryšys egzistuoja galimai dėl to, kad įmonės su didesnėmis bendrosiomis pajamomis (iš pardavimo pajamų atėmus santykinai

didžiausias išlaidas – pardavimų savikainą) gali skirti daugiau lėšų bei dėmesio siekiant darnios plėtros tiek ekonominiu, tiek aplinkosauginiu, tiek socialiniu požiūriu. Iš lentelės matyti, kad tarp veiklos pelningumo ir grynojo pelningumo yra labai silpnas neigiamas ryšys. Neigiamą ryšį galima aiškinti taip, kad kuo didesnis veiklos pelnas ar grynasis pelnas, reiškia, tuo įmonės mažiau lėšų skiria su darnia plėtra susijusioms veikloms. Net gi, darbuotojų darbo užmokestis, kuris mažina veiklos pelną yra vienas iš socialinių veiksnių, keliantis darbuotojo savivertę ir motyvuojantis. Taip pat ir kita veikla, kuri susijusi su tyrimais ir plėtra, atsispindi būtent pelno (nuostolio) ataskaitoje po bendrojo pelno. Analizuojant ryšį tarp ROE ir ROA, nustatytas labai silpnas teigiamas ryšys. João Maurício Gama Boaventura (2012) pastebėta, kad turto gražos rodiklis yra skirtas trumpo laikotarpio veiklos rezultatų vertinimui ir neatspindi ilgalaikio našumo, tai gali būti viena iš priežasčių, kodėl sudarant DJSI, nėra atsižvelgiama į šį rodiklį, kuris nenusako bendros ilgalaikės finansinės perspektyvos. Tyrimo atveju ROE ir ROA koreliacijos koeficientų reikšmės, pagal metodologiją laikytinos nereikšmingomis, todėl daroma išvada, kad ryšio tarp DJSI ir šių dviejų santykinų rodiklių nėra. Taigi, apibendrinus gautus rezultatus **pirmoji hipotezė: „Egzistuoja ryšys tarp įmonės finansinių rezultatų ir darnios plėtros indekso“, yra priimama tik dalinai, su pastaba, kad reikšmingas ryšys yra tik tarp DJSI ir bendrojo pelningumo.**

4.2. Ryšio tarp įmonės dydžio ir darnios plėtros indekso tyrimas

Siekiant nustatyti ryšį tarp įmonės dydžio ir DJSI, kaip vienas iš įmonės dydžių apsprendžiančių rodiklių buvo pasirinktas darbuotojų skaičius. Atlikus tyrimą buvo nustatyta, kad darbuotojų skaičius pasirinktose įmonėse svyruoja nuo 610 tūkst. iki vos 5 tūkst. (įmonė CNP Assurances, draudimo veikla) (žr. 25 lentelė).

25 lentelė. Darbuotojų skaičiaus tiriamose įmonėse pasiskirstymas (sudaryta autorės, naudojant SPSS programą, 2017)

Statistics		
Darbuotojų skaičius		
N	Valid	100
	Missing	0
Mode		110.000,00 ^a
Range		605.336,00
Minimum		4.740,00
Maximum		610.076,00

a. Multiple modes exist. The smallest value is shown

Siekiant patikrinti, ar duomenys yra reprezentatyvūs, buvo atlikta koreliacijos analizė, tarp pardavimo pajamų ir darbuotojų skaičiaus, kadangi tai yra du pagrindiniai rodikliai apgrendžiantys įmonės dydį.

26 lentelė. Pardavimo pajamų ir darbuotojų skaičiaus koreliacijos koeficientas (sudaryta autorės, 2017)

Proximity Matrix		
	Correlation between Vectors of Values	
	Darbuotojų skaičius	Pardavimų pajamos
Darbuotojų skaičius	1,000	0,343
Pardavimų pajamos	0,343	1,000

This is a similarity matrix

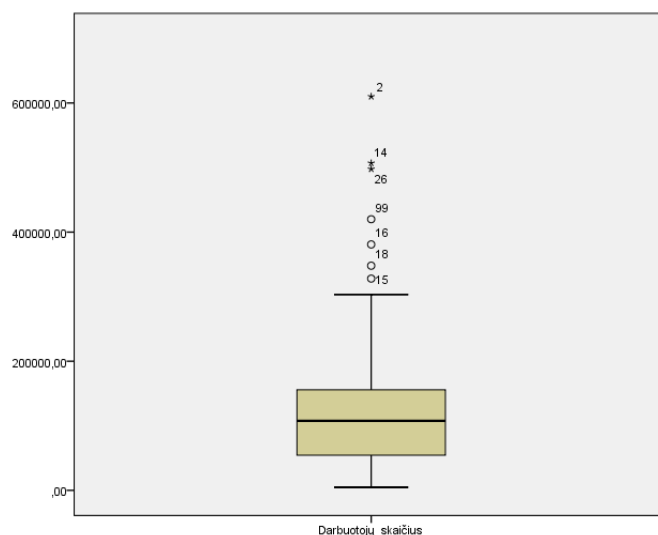
Iš lentelės (žr. 26 lentelė) matyti, kad tarp šių dviejų kintamųjų egzistuoja teigiamas vidutinio stiprumo ryšys. Taigi, atliekant tyrimą, kad patvirtinti arba paneigti antrąją hipotezę: „Nuo įmonės dydžio priklauso darnios plėtros indeksai“, tyrimui bus naudojami būtent su darbuotojų skaičiumi susiję duomenys.

27 lentelė. DJSI ir darbuotojų skaičiaus koreliacijos koeficientas (sudaryta autorės, 2017)

Proximity Matrix		
	Correlation between Vectors of Values	
	Dow_Jones_Sustainability_indeksas	Darbuotojų skaičius
Dow_Jones_Sustainability_indeksas	1,000	-0,072
Darbuotojų skaičius	-0,072	1,000

This is a similarity matrix

Atlikus ryšio tarp darbuotojų skaičiaus ir DJSI nustatymo tyrimą, buvo gauta $-0,072$ koreliacijos koeficiento reikšmė (žr. 27 lentelė). Tačiau pažvelgus į darbuotojų skaičiaus pasiskirstymo paveikslą (žr. 4 pav.), matyti, kad yra viena įmonė, kurios darbuotojų skaičius ženkliai didesnis, nei likusiųjų, dėl šios priežasties, šią įmonę nuspręsta eliminuoti.

4 pav. Darbuotojų skaičiaus reikšmių pasiskirstymo stačiakampė diagrama

Iš tyrimo pašalinus Volkswagen AG įmonę, kurioje dirba net 610.076 darbuotojų, gautas koreliacijos koeficientas – 0,145 (žr. 28 lentelė)

28 lentelė. Pakoreguotas DJSI ir darbuotojų skaičiaus koreliacijos koeficientas (sudaryta autorės, 2017)

Proximity Matrix		
	Correlation between Vectors of Values	
	Dow_Jones_Sustainability_indeksas	Darbuotojų skaičius
Dow_Jones_Sustainability_indeksas	1,000	-0,147
Darbuotojų skaičius	-0,147	1,000

This is a similarity matrix

Ryšys tarp darbuotojų skaičiaus ir Dow Jones Sustainability indekso yra neigiamas. Tai reiškia, kad esant didesniam darbuotojų skaičiui DJSI reikšmė bus mažesnė, kitaip tariant įmonė pagal darnios veiklos kriterijus bus vertinama prasčiau. Taigi, galima daryti prielaidą, kad tos įmonės, kuriose dirba daug darbuotojų, daugiau išlaidų patiria administraciniam kaštams padengti (pastebėtina, kad dėl darbuotojų skaičiaus, atlyginimai taip pat gali būti mažesni), dėl šios priežasties įmonės nebeskiria investicijų tyrimams ir plėtrai ir taip mažina savo darnios plėtros reitingą pagal DJSI.

Tačiau, kad šią prielaidą būtų pagrįsta, toliau bus vertinama R&D ir DJSI priklausomybė, o baigiant šioje dalyje, ryšio tarp DJSI ir darbuotojų skaičiaus priklausomybės tyrimą, daroma išvada, **kad egzistuoja priežastinis ryšys ir H2: „Nuo įmonės dydžio, kurį atspindi darbuotojų skaičius, priklauso darnios plėtros indeksas“ priimama.**

4.3. Ryšio tarp įmonės investicijų į plėtrą ir darnios plėtros indekso tyrimas

Analizuojant R&D veiklą bei renkant duomenis buvo susidurta su duomenų gavimo problema. Siekiant palyginti ryšį tarp išlaidų, kurias įmonės skiria būtent tyrimams ir plėtrai bei DJSI reikšmės (vertėtų paminėti, kad į DJSI vertinimo kriterijus įeina ir įmonių skiriamas dėmesys tyrimams ir plėtrai, kurie gerina darbuotojų, vartotojų ir visuomenės gyvenimo kokybę), reikėjo surinkti duomenis apie R&D išlaidas. Tačiau ne visos įmonės aiškiai išskiria šiai veiklai skiriamas išlaidas. Dėl skirtingų finansinių ataskaitų plano, kai kurios įmonės net nenurodo, kiek išlaidų skiriama R&D veiklai, kitos įmonės nors ir nenurodo pelno (nuostolio) ataskaitoje šių išlaidų, tačiau pamini jas pačioje veiklos ataskaitoje, o trečios iš viso nenurodo, kiek kasmet išleidžia R&D, dėl šios priežasties buvo sudėtinga surinkti visų 100 įmonių duomenis. Šių duomenų net gi buvo ieškota Bloomberg duomenų bazėje, tačiau nepavyko rasti. Tai buvo vienas iš rimtesnių apribojimų, dėl ko į tyrimą nebuvo galima imti visų 100 įmonių, reikėjo apsiriboti turimų įmonių duomenimis. Atliekant tyrimą, kad pateikti arba patvirtinti trečią hipotezę, į skaičiavimus buvo imamos tik 76 įmonės ir jų R&D išlaidų duomenys. Kaip matyti iš susistemintos lentelės (žr. 29 lentelė), išlaidos į R&D labai svyruoja. Nuo 12 mlrd. iki vos kelių milijonų. Daroma prielaida, kad pagrindinė šių investicijų priežastis yra įmonės pajamos, jeigu įmonė negauna daug pajamų, tai negali skirti didelės dalies tyrimams ir plėtrai. Šia prielaidą būtų galima priimti, jeigu būtų aptiktas teigiamas vidutinio stiprumo ryšys, koks buvo nustatytas tiriant bendrojo pelningumo ir DJSI atveju.

29 lentelė. Išlaidų plėtrai pasiskirstymas (sudaryta autorės, naudojant SPSS programą, 2017)

Statistics		
Išlaidos plėtrai		
N	Valid	76
	Missing	0
Mean		1.848.375.530,2632
Median		647.000.000,0000
Std. Deviation		2.694.540.393,15522
Range		12.430.450.000,00
Minimum		1.700.000,00
Maximum		12.432.150.000,00

Atlikus detalesnę pardavimų ir R&D išlaidų analizę, nustatytas ryšys tarp šių dviejų kintamųjų tikrai egzistuoja. Tarp R&D ir bendrojo pelningumo nustatyta teigiama ir vidutinio stiprumo 0,179 koreliacija (žr. 30 lentelė)

30 lentelė. DJSI ir išlaidų, skirtų tyrimams ir plėtrai, koreliacijos koeficientas (sudaryta autorės, 2017)

Proximity Matrix		
	Correlation between Vectors of Values	
	Dow_Jones_Sustainability_indeksas	Išlaidos plėtrai
Dow_Jones_Sustainability_indeksas	1,000	0,179
Išlaidos plėtrai	0,179	1,000

This is a similarity matrix

Iš analizės matyti, kad DJSI indekso reikšmei didžiausią įtaką, daro būtent investicijos į plėtrą, taigi, daroma išvada, kad įmonė, kuri skiria lėšų R&D, darnumo indeksu bus vertinama kur kas palankiau, nei ta, kuri neskiria, arba skiria kur kas mažiau. Galima sutikti su Luo ir Bhattacharya (2006) suinteresuotųjų teorija, kuria teigiama, kad vykdant įmonių darnią plėtrą, išauga konkurencingumas ir sumažėja paslėptos išlaidos suinteresuotosiomis šalimis. Šis argumentas yra svarbus ir prasmingas įmonei, kadangi geri santykiai su darbuotojais, tiekėjais ir klientais yra būtini bendrovei, kuri siekia būti teigiamai vertinama. Taigi, nustačius priklausomybę, tarp šių dviejų kintamųjų, **trečioji hipotezė: „Įmonės, kurios skiria daugiau išlaidų tyrimams ir plėtrai, pasižymi aukštesniu Dow Jones indeksu“ yra priimama.**

4.4. Ryšio tarp auditorių išvadų ir darnios plėtros indekso tyrimas

Taip pat, kaip gana neįprastas indikatorius, buvo pasirinktas auditorių išvados. Kaip žinia, investuotojai dažnai atsižvelgia į nepriklausomų auditorių pateikiamas išvadas apie finansinius įmonės rezultatus. Tyrimo autorei buvo įdomu, ar sudarant DJSI nėra subjektyvumo principo ir atsižvelgiama į profesionalų – auditorių išvadas. Taip pat buvo įdomu, ar egzistuoja stipri priklausomybė tarp DJSI reikšmės ir auditorių išvadų (tai galėtų įeiti į specifinius kriterijus, kurie sudaro net 57 proc. svorio bendroje DJSI struktūroje (žr. 31 lentelė).

Atlikus nepriklausomų auditorių ataskaitų analizę, matyti, kad visų pasirinktų įmonių veikla, auditorių vertinama labai palankiai. Visi beveik išvien pareiškė besąlyginę nuomonę. Tik keliuose ataskaitose buvo pareikšta sąlyginė nuomonė. Šiose įmonėse buvo nustatyta valdybos rizika, dėl daromo poveikio įmonės finansininkams bei vienoje įmonėje buvo rastas medžiagų neatitikimas. Beje, atlikus DJSI indekso ir auditorių išvadų apie įmonės veiklą analizę, buvo matyti, kad tų įmonių, kurių audito ataskaitos buvo „sąlyginės“, DJSI reikšmės buvo kur kas mažesnės, nei vidurkis (jų DJSI reikšmės siekė vos 39).

Proximity Matrix		
	Correlation between Vectors of Values	
	Dow_Jones_Sustainability_indeksas	Auditoriaus išvada
Dow_Jones_Sustainability_indeksas	1,000	0,002
Auditoriaus išvada	0,002	1,000

This is a similarity matrix

Atlikus ryšio tarp DJSI ir audito išvadų tipo, matyti, kad yra teigiama koreliacija, tačiau labai maža, vos 0,002. Taip yra todėl, kad beveik visų įmonių audito ataskaitos buvo teigiamos, taigi buvo susidurta su nereprezentatyvių, kitaip tariant – vienodų, duomenų problema.

Tiesa, tiriant auditorių ataskaitas, buvo nustatytas įdomus faktas, kad visas analizuojamas įmonės auditavo didžiosios audito kompanijos: Ernst & Young, KPMG ir PricewaterhouseCoopers. Pastarosios auditą atliko net 35 – ioms, imčiai priklausančioms įmonėms.

Taigi, atlikus tyrimą, nustatyta, kad koreliacija tarp DJSI ir audito išvadų yra labai maža, todėl daroma išvada, kad **ryšio nėra** ir dėl šios priežasties **ketvirtoji hipotezė: „Egzistuoja ryšys tarp auditoriaus nuomonės tipo ir darnios plėtros indekso“ yra atmetama.**

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Atlikus mokslinės literatūros analizę ir praktinę studiją įmonės veiklos finansinių rezultatų ir darnios plėtros indekso ryšio klausimu, galima teigti, kad:

1. Darni plėtra vertinama įvairiais būdais: rodiklių rinkiniai, įmonių darnios plėtros indeksai, įvairūs apdovanojimai už darnią plėtrą, veiklos standartai ir kita. Darni plėtra gali būti vertinama, tiek kokybiškai, tiek kiekybiškai. Pastarasis vertinimas paprastai atliekamas naudojant darnios plėtros indeksus. Atlikus literatūros studiją, nustatyta, kad vienas iš populiariausių ir seniausių (1999 m. sukurtas) yra Dow Jones darnios plėtros indeksas. Tai labiausiai paplitęs akcijų darnios plėtros indeksas (Kinderytė, 2013). Šis indeksas skirtas įvertinti įmonės socialinę atsakomybę. Tai pirmasis pasaulyje indeksas, kuriuo siekiama bendrovių darnumo, atsižvelgiant į pagrindinius tris aspektus: aplinkosauginį, socialinį ir finansinį. Pastarajam įvertinti yra naudojamas platus spektras įvairiausių rodyklių

2. Atlikus koreliacijos tyrimą nustatyta teigiama ir reikšminga priklausomybė (t.y. 0,152) tarp bendrojo pelningumo ir DJSI, todėl daroma išvada, kad įmonės, kurios gauna didesnę pelną, įvertinus pardavimų savikainą, gali skirti daugiau lėšų bei dėmesio siekiant darnios plėtros tiek ekonominiu, tiek aplinkosauginiu, tiek socialiniu požiūriu. Tarp veiklos ir atitinkamai grynojo pelningumo koreliacija yra neigiama, tačiau labai silpna, todėl priežastinio ryšio nebuvo galima įvardyti. Tarp turto ir nuosavo kapitalo pelningumo reikšmingo ryšio taip pat nepavyko nustatyti. João Maurício Gama Boaventura (2012) pastebėta, kad turto gražos rodiklis yra skirtas trumpo laikotarpio veiklos rezultatų vertinimui ir neatspindi ilgalaikio našumo, tai gali būti viena iš priežasčių, kodėl sudarant DJSI, nėra atsižvelgiama į šį rodiklį. Dėl šios priežasties tiriant ryšį tarp įmonės finansinių rezultatų ir DJSI, šio tiriamojo darbo autorė pasiūlė naudoti tokius santykinus rodiklius, kurie padėtų išmatuoti įmonės finansines perspektyvas ilguoju periodu. Taip pat, kaip vienas iš siūlymų būtų analizuoti ne vienerių metų duomenis, tačiau į tyrimą įtraukti kelių metų rezultatus, taip nustatyti įmonės veikos tendencingumą ir tokiu būdu tiksliau įvertinti ryšį tarp DJSI ir įmonės finansinių rezultatų.

3. Tarp įmonės dydžio (konkrečiai darbuotojų skaičiaus) ir Dow Jones Sustainability indekso nustatyta vidutinio stiprumo neigiama koreliacija. Tai reiškia, kad esant didesniai darbuotojų skaičiui DJSI reikšmė bus mažesnė, kitaip tariant įmonė pagal darnios veiklos kriterijus bus vertinama prasčiau. Taigi, daroma prielaida, kad tos įmonės, kuriose dirba daug darbuotojų, daugiau išlaidų patiria administraciniams kaštams padengti, dėl šios priežasties įmonės nebeskiria investicijų tyrimams ir plėtrai ir taip mažina savo darnios plėtros reitingą pagal DJSI.

4. Atlikus ryšio tarp įmonės veiklos finansinių rezultatų ir darnios plėtros indekso tyrimą, nustatyta didžiausia priklausomybė tarp investicijų į R&D (t.y. 0,179). Padaryta išvada, kad įmonė, kuri skiria lėšų R&D, darnumo indeksu bus vertinama kur kas palankiau, nei ta, kuri neskiria, arba skiria kur kas

mažiau. Galima sutikti su Luo ir Bhattacharya (2006) suinteresuotųjų teorija, kuria teigiama, kad vykdant įmonių darnią plėtrą, išauga konkurencingumas ir sumažėja paslėptos išlaidos suinteresuotosiomis šalimis. Šis argumentas yra svarbus ir prasmingas įmonei, kadangi geri santykiai su darbuotojais, tiekėjais ir klientais yra būtini bendrovei, kuri siekia būti teigiamai vertinama.

5. Kaip dar mažai mokslininkų tirta priklausomybė, buvo analizuojamas ryšys tarp darnios plėtros indekso ir vienos iš įmonės veiklos finansinių rezultatų teisingumą užtikrinančių priemonių – audito išvadų tipo. Atlikus auditorių ataskaitų analizę, buvo susidurta su duomenų nereprezentatyvumo problema (beveik visose išvadose buvo pareikšta besąlyginė auditoriaus nuomonė), dėl šios priežasties nebuvo galima adekvačiai įvertinti ryšio tarp šių dviejų kintamųjų. Taigi, buvo padaryta išvada, kad Dow Jones Sustainability indeksas nepriklauso nuo audito ataskaitose profesionalaus auditoriaus pareikštos nuomonės tipo.

LITERATŪRA

- Adolfas Kaziliūnas (2008). Problems of auditing using quality management systems for sustainable development. Technological and economic development of economy. *Baltic Journal on Sustainability* 14(1):64-75
- Agle B. R., Mitchell R. K. ir Sonnenfeld J. A. (1999). Who matters to CEOs? An investigation of stakeholders attributes and salience, corporate performance and CEO values. *Academy of Management Journal*, 42 (5), 507-525
- Antrinė kiekybinių duomenų analizė (2010), seminaro medžiaga parengta dr. Eglės Butkevičienės ir dokt. Aidos Vaicekauskaitės [Žiūrėta 2017, sausio 11 d.]. Prieiga per internetą:http://www.lidata.eu/files/mokymai/kiek2/Antrine_kiekybiniu_duomenu_analize_20111111.pdf
- Armstrong A., Francis R., Bourne M. ir Dussuyer I. (2002, spalio). Difficulties of Developing and Using Social Indicators to Evaluate Government Programs: A critical review. Paper presented at the 2002 Australasian Evaluation Society International Conference, Wollongong Australia, October/November 2002, retrieved October 20, 2009 from www.aes.asn.au. [Žiūrėta 2016, gruodžio 15 d.]. Prieiga per internetą: http://evaluationcanada.ca/distribution/20021030_armstrong_anona_francis_ronald_bourne_michael_dussuyer_inez.pdf
- Aupperle K. ir kiti (1985). An empirical examination of the relationship between corporate social responsibility and profitability. *Acad. Manage. J.* 28(2): 446-463
- Beurden P. ir Gössling T. (2008). The worth of values – a literature review on the relation between corporate social and financial performance. *Journal of Business Ethics*, 82 (2), 407-424
- Bowman EH. ir Haire M. (1975). A strategic posture toward corporate social responsibility. *California Manage. Rev.* 18(2): 49-58
- Callan S. J. ir Thomas J. M. (2009). Corporate financial performance and corporate social performance: an update and reinvestigation. *Corporate Social. Responsib. Environment Mgmt*, 16 (2), 61-78
- Charles-Henri D., Stéphane T. (2002). The Corporate Social Performance -Financial Performance Link :Evidence From France. Univ. of Bordeaux Dept. of Int'l Accounting Working Paper. 02-01

- Choi J. ir Wang H. (2009). Stakeholder relations and the persistence of corporate financial performance. *Strategic Management Journal*, 30 (4), 895-907
- Choi J. ir Wang, H. (2009); Stakeholder relations and the persistence of corporate financial performance. *Strategic Management Journal*, 30 (4), 895-907
- Confidence Intervals (2017) Internetinis tinklalapis science.kennesaw.edu [Žiūrėta 2017, gegužės 06 d.]. Prieiga per internetą: <http://science.kennesaw.edu/~jdemaio/1107/Chap6.htm>
- Cornell B., Shapiro A. (1987). Corporate stakeholders and corporate finance. *Fin. Manage.* 16: 5-14.
- Čiegis R., Ramanauskienė J., Šimanskienė L. (2011). Lietuvos regionų darnaus vystymosi vertinimas: mokslo studija. Klaipėdos universitetas.
- DJSI 2016 Review Results (rugsėjis, 2016) [Žiūrėta 2017, sausio 11 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.robecosam.com/images/review-presentation-2016.pdf>
- Dodd ME (1932). For Whom Are Corporate Managers Trustees? *Harv. Law Rev.* 45: 1145-63
- Dow Jones Sustainability World Indexes Guide, 2008 [Žiūrėta 2017, sausio 11 d.]. Prieiga per internetą: http://www.sustentabilidad.uai.edu.ar/pdf/negocios/djsi/djsi_world_guidebook_91.pdf
- Dzikevičius A. (2013). Finansiniai koeficientai ir jų analizė. [Žiūrėta 2016, gruodžio 10 d.]. Prieiga per internetą: <http://finansai.tripod.com/koeficientai.htm>
- Fauzi H. ir Idris K. M. (2009). The relationship of CSR and financial performance: new evidence from Indonesian companies. *Issues in Social and Environmental Accounting*, 3 (1), 66-87
- Finansinių ataskaitų auditas. Lietuvos auditorių rūmai (2017) Saulius Lapšinskas. [Žiūrėta 2017, sausio 11 d.]. Prieiga per internetą: [https://www.vkontrole.lt/vsa/failai/files/Finansiniu%20ataskaitu%20auditas%20\(S_%20Lapsinskas\).pdf](https://www.vkontrole.lt/vsa/failai/files/Finansiniu%20ataskaitu%20auditas%20(S_%20Lapsinskas).pdf)
- Flanders Environment Agency-VMM covers three main areas: water, air quality and the State of the Environment Report (2016). The Index for Sustainable Economic Welfare (ISEW). [Žiūrėta 2016, gruodžio 18 d.]. Prieiga per internetą: <https://en.vmm.be/news/archive/the-index-for-sustainable-economic-welfare-isew-for-flanders-1990-2013>
- Garriga, E. & Melé, D. (2004) Corporate Social Responsibility Theories: Mapping the Territory. *Journal of Business Ethics*. Volume 53, Issue 1, pp 51–71

- Global Footprint Network (2016). Footprint Calculator. [Žiūrėta 2016, gruodžio 17 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.footprintnetwork.org/en/index.php/GFN/page/calculators/>
- Graves S. B. ir Waddock S. A. (1999). Look at the financial-social performance nexus when quality of management is held constant. *International Journal of Value-Based Management*, 12 (1), 87-99
- Griffin JJ. ir Mahon JF (1997). The Corporate Social Performance and Corporate Financial Performance Debate: Twenty-Five Years of Incomparable Research. *Business and Society*. 36: 5-31
- Grybaitė, V. ir Tvaronavičienė, M. (2008). Estimation of sustainable development: germination on institutional level. *Journal of Business Economics and Management* 9(4): 327-334. Vilnius: Vilniaus Gedimino technikos universitetas. ISSN: 1611-1699
- Hammann E. M., Habisch A. ir Pechlaner H. (2009). Values that create value: socially responsible business practices in SMEs - empirical evidence from German companies. *Business Ethics: A European Review*, 18 (1), 37-51
- Hoffer G., Pruitt SW., Reilly RJ. (1988). The Impact of product Recalls on the Wealth of Sellers: A Reexamination, *Journal of Political Economy*, 96(3): 663-670
- Human Development Report (2015). United Nations development programme. Human Development Index (HDI). [Žiūrėta 2016, gruodžio 15 d.]. Prieiga per internetą: http://hdr.undp.org/sites/default/files/2015_human_development_report.pdf
- Investopedia (2016). Genuine Progress Indicator – GPI/Definition. [Žiūrėta 2016, gruodžio 18 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.investopedia.com/terms/p/percentage-depletion.asp>
- Jarrell G. ir Peltzman S. (1985). The Impact of Product Recalls on the Wealth of Sellers, *J. Political Econ.* 93(3): 512-536
- Jeffery D. Sachs (2016). Happiness and sustainable development: concepts and evidence. World happiness report. [Žiūrėta 2016, gruodžio 16 d.]. Prieiga per internetą: http://worldhappiness.report/wp-content/uploads/sites/2/2016/03/HR-V1Ch4_web.pdf
- João Maurício Gama Boaventura (2012). Corporate Financial Performance and Corporate Social Performance: Methodological Development and the Theoretical Contribution of Empirical Studies. Department of Management of the School of Economics, Business and Accounting, University of São Paulo, Brazil. ISSN 1808-057X

- Jusčius V., Šneiderienė A. (2013). Įmonių socialinės atsakomybės įtaka regioninei plėtrai. *Regional Formation and Development Studies*, no. 1 (9), p. 66–78. Klaipėda: KU leidykla. ISSN 2029-9370
- Kinderytė L. (2013). Įmonės darnios plėtros vertinimo sistemos modelis : daktaro disertacija : technologijos mokslai, aplinkos inžinerija. Kaunas: Kauno technologijos universitetas. 162 p.: iliustr.
- Lietuvos bankas. Valiutų kursai (2017) [Žiūrėta 2017, balandžio 2 d.]. Prieiga per internetą: <https://www.lb.lt/lt/kasdien-skelbiami-euro-ir-uzsienio-valiutu-santykliai-skelbia-europos-centrinis-bankas>
- Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatymas (2015) Nr. IX-575 pakeitimo įstatymas [Žiūrėta 2016, gruodžio 9 d.]. Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.132D0D75309C/gpgtbhYQDb>
- LR Audito įstatymas (2015-07-01). Nr. VIII-1227 [Žiūrėta 2016, gruodžio 9 d.]. Prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.9845F775C518>
- Lucas Porsch ir kiti (2011). Environmental Pressure Index. [Žiūrėta 2016, gruodžio 16 d.]. Prieiga per internetą: <http://ecologic.eu/4202>
- Mackevičius J. (2006). Finansinių santykinų rodiklių skaičiavimas ir grupavimas. *Ekonomika*. Vilnius: Vilniaus universiteto Ekonomikos fakulteto Apskaitos ir audito katedra. ISSN 1392-1258.
- Mahoney L. S., Lagore W. ir Scazzero J. A. (2008). Corporate social performance, corporate financial performance for firms that restate earnings. *Issues in Social and Environmental Accounting*, 2 (1), 104-130
- Maud H. Schmiedeknecht (2016). Environmental Sustainability Index. *Encyclopedia of Corporate Social Responsibility*. [Žiūrėta 2016, gruodžio 15 d.]. Prieiga per internetą: http://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007%2F978-3-642-28036-8_116
- McWilliams A. ir Siegel D. (2000). Corporate social responsibility and financial performance: correlation or misspecification? *Strategic Manage. J.* 21(5): 603–609
- Mokslo medis, atviros prieigos centras, Tyrimų metodai ir metodikos [Žiūrėta 2017, sausio 11 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.mokslomedis.lt/antrine-duomenu-analize/>

- Ogden S. ir Watson R. (1999). Corporate performance and stakeholder management: balancing shareholder and customer interests in the U.K. privatized water industry. *Academy of Management Journal*, 42 (5), 526-538
- Orlitzky M., Schmidt F. L. ir Rynes S. L. (2003). Corporate social and financial performance: a meta-analysis. *Organization Studies*, 24 (3), 403-441
- Pencheon D. (2008). *The Good Indicators Guide: understanding how to use and choose indicators*. UK Nacionalinio sveikatos instituto plėtros ir tyrimų tinklalapis. [Žiūrėta 2016, gruodžio 15 d.]. Prieiga per internetą: www.institute.nhs.uk
- Peter A. Victor (1991) *Indicators of sustainable development: some lessons from capital theory*. VHB Research and Consulting Inc., Suite 901, 2 Carlton Street, Toronto, Ont. M5B 1J3, Canada [doi.org/10.1016/0921-8009\(91\)90051-F](https://doi.org/10.1016/0921-8009(91)90051-F)
- Preston L. E. ir O'Bannon D. P. (1997). The corporate social-financial performance relationship. *Business and Society*, 36 (4), 419-429
- Preston LE. ir O'Bannon DP. (1997). The corporate social-financial performance relationship. *Bus. Soc.* 36: 419-429
- Richard Woodward (2009). *The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)*. London: Routledge. Bibliografija: p. 128-149. Rodyklė: p. 150-156. ISBN 9780415371971
- Robecosam (2017) Oficialus Dow Jones Sustainability Index tinklalapis. [Žiūrėta 2017, sausio 11 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.sustainability-indices.com>
- Robecosam. Sustainability Investing. S&P Dow Jones Indices: Index Methodology (2016). Dow Jones Sustainability Diversified Indices Methodology. [Žiūrėta 2016, spalio 2 d.]. Prieiga per internetą: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiDsZGLgYbRAhXCJSwKHecOBbMQFggbMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.spindices.com%2Fdocuments%2Fmethodologies%2Fmethodology-dj-sustainability-diversified-indices.pdf%3Fforce_download%3Dtrue%26o%3Dpdf&usg=AFQjCNEZhJWO6x_D56Otl5Nvz1drpNPJmA&sig2=4XmUyEeMybZfLEnIfJkkMg
- Rose C. (2007). Does female board representation influence firm performance? The danish evidence. *Corporate Governance: an International Review*, 15 (2), 404-419
- Schwarze J. *Grundlagen der Statistik 2*. 5th edition; Herne/Berlin: Neue Wirtschaftsbriefe, 1993

- Siche J.R., Agostinho F. ir kiti (2008). Sustainability of nations by indices: Comparative study between environmental sustainability index, ecological footprint and the emergy performance indices. *Ecological Economics*. 66(4):628-637. DOI: 10.1016/j.ecolecon.2007.10.023
- Simpson WG. ir Kohers T. (2002). The Link between Corporate Social and Financial Performance: Evidence from the Banking Industry, *J. Bus. Ethics*. 35: 97-109
- SPSS Statistika lengvai ir paprastai. (2017) Koreliacija SPSS. [Žiūrėta 2017, gegužės 06 d.]. Prieiga per internetą: <http://spsspagalba.lt/uncategorized/koreliacija-spss>
- Staniūnas M. (2013). LinkEcological assessment in urban comprehensive plans: summary of doctoral dissertation: technological sciences, civil engineering. Vilnius: Technika.
- Steurer, R., Langer, M.E., Konrad, A. et al. *J Bus Ethics* (2005) Corporations, Stakeholders and Sustainable Development I: A Theoretical Exploration of Business–Society Relations. *Journal of Business Ethics*. Volume 61, Issue 3, pp 263–281
- Stiglitz ir kiti (2009). Report by the Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress. [Žiūrėta 2016, gruodžio 15 d.]. Prieiga per internetą: http://www.insee.fr/fr/publications-et-services/dossiers_web/stiglitz/doc-commission/RAPPORT_anglais.pdf
- Šommet, J. (2013). Sustainability assessment of estonian oil shale mining. Estija: Tallinn University of Technology. doi.org/10.3176/oil.2013.2S.13
- Tamošiūnas T., Ramanauskienė J., Navickas K., Čiegis R. ir kiti (2010). Darnaus industrinių zonų vystymosi vertinimas : monografija. Šiauliai : Šiaulių universiteto leidykla.
- Terziovski, M.; Power, D. 2007. Increasing ISO 9000 certification benefits: a continuous improvement approach, *International Journal of Quality and Reliability* 24(2): 141–163
- Tracy Artiacha , Darren Leea , David Nelsonb , Julie Walkera (2010) The determinants of corporate sustainability performance. *Accounting and Finance* 50 (2010) 31–51
- Ullmann AA. (1985). Data in Search of a Theory: A Critical Examination of the Relationships among Social Performance, Social Disclosure, and Economic Performance of U.S. Firms. *Acad. Manage. Rev.* 10: 540-557
- Verslo apskaitos standartai. Verslo apskaitos standartai taikomi nuo 2016 m. sausio 1 d. , Vilnius 2015, psl. 37). ISBN 978-9955-9614-5-1

Vertybinių popierių birža NASDAQ OMX Vilnius. (2010). Įmonių finansinė analizė: Rodiklių skaičiavimo metodika. Vilnius. [Žiūrėta 2016, gruodžio 5 d.]. Prieiga per internetą:http://www.nasdaqbaltic.com/files/vilnius/leidiniai/Rodikliu_skaiciavimo_metodika-final.pdf

Waddock SA. ir Graves SB. (1997). The corporate social performance-financial performance link. *Strategic Manage. J.* 18(4): 303-319

Wikipedia, Dow Jones Sustainability Indices (kovas, 2016) [Žiūrėta 2017, sausio 11 d.]. Prieiga per internetą:
https://en.wikipedia.org/wiki/Dow_Jones_Sustainability_Indices#DJSI_Europe_and_Eurozone_Index

PRIEDAI

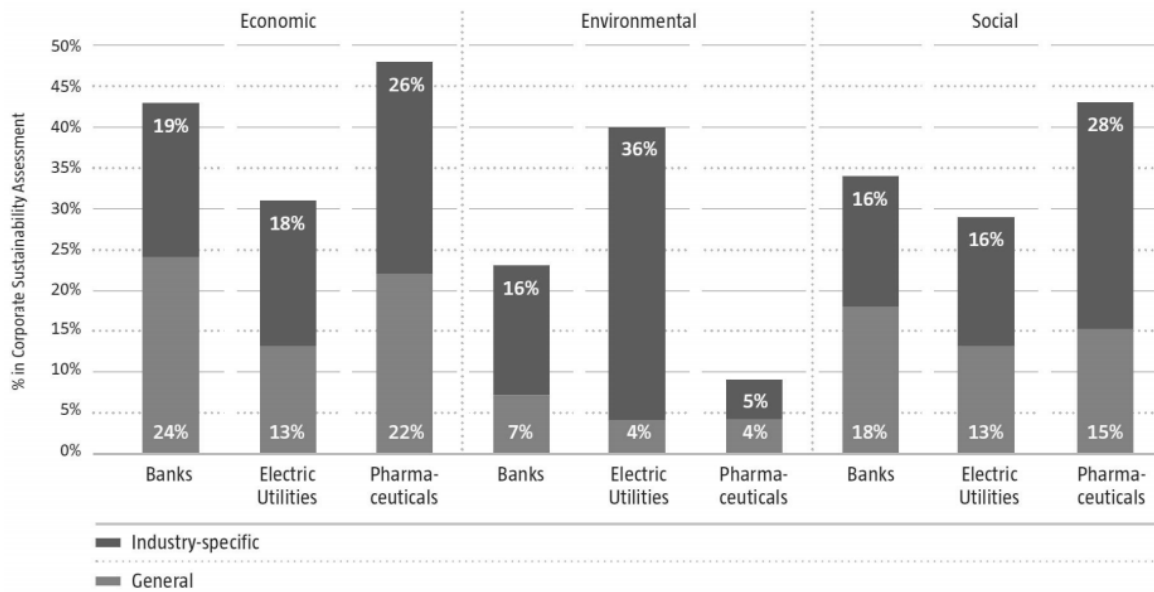
1 PRIEDAS

DJSI įmonių klasifikacija pagal sektorius (Dow Jones Sustainability World Indexs Guide, 2016)

ICB Supersector (18)	DJSI Sector (57)	DJSI Sector Abbrev.	
Oil & Gas	Oil & Gas Producers	OIX	
	Oil Equipment & Services	OIE	
	Pipelines	PIP	
Chemicals	Chemicals	CHM	
Basic Resources	Forestry & Paper	FRP	
	Aluminum	ALU	
	Steel	STL	
	Mining	MINX	
Construction & Materials	Building Materials & Fixtures	BLD	
	Heavy Construction	CON	
Industrial Goods & Services	Aerospace & Defense	ARO	
	Financial Services	FBN	
Technology	Software	SOF	
	Computer Services & Internet	TSV	
	Communication Technology	CMT	
	Semiconductors	SEM	
	Computer Hardware & Electronic Office Equipment	THQ	
	Containers & Packaging	CTR	
	Diversified Industrials	IDD	
	Electrical Components & Equipment	ELQ	
	Electronic Equipment	ITC	
	Industrial Engineering	IEQ	
	Industrial Transportation	TRA	
	Support Services	ICS	
	Waste & Disposal Services	POL	
	Automobiles & Parts	Auto Parts & Tires	ATX
		Automobiles	AUT
Food & Beverage	Beverages	BVG	
	Food Producers	FOA	
Personal & Household Goods	Durable Household Products	DHP	
	Furnishing	FTR	
	Home Construction	HOM	
	Nondurable Household Products	HOU	
	Leisure Goods	LEG	
	Personal Products	COS	
	Clothing, Accessories & Footwear	TEX	
	Tobacco	TOB	
Health Care	Healthcare Providers	HEA	
	Medical Products	MTC	
	Biotechnology	BTC	
	Pharmaceuticals	DRG	
Retail	Food & Drug Retailers	FDR	
	Specialized Consumer Service	CSV	
	General Retailers	RTS	
Media	Media	PUB	
Travel & Leisure	Gambling	CNO	
	Hotels, Restaurants, Bars, and Recreational Services	REX	
	Travel & Tourism	TRT	
	Airlines	AIR	
Telecommunications	Fixed Line Telecommunications	FTS	
	Mobile Telecommunications	CTS	

2 PRIEDAS

Įmonių kriterijų svarba, priklausomai nuo įmonės veiklos pobūdžio, sudarant DJSI (Robecosam, 2016)

$$Index_t \frac{\sum_{i=1}^n (p_{it} \times q_{it} \times X_{it}^{USD})}{C_t \times \sum_{i=1}^n (p_{i0} \times q_{i0} \times X_{i0}^{USD})} \times base\ value = \frac{M_t}{B_t} \times base\ value$$

Formulė gali būti supaprastinta.

$$Index_t = \frac{M_t}{D_t}$$

$$D_t = \frac{B_t}{base\ value} = \text{daliklis metu}$$

n = akcijų skaičius indekse

p_{i0} = akcijų kaina uždarymo metu (i)

q_{i0} = laisvų akcijų skaičius (i) bazinę dieną (i)

p_{it} = akcijų kaina skaičiavimo metu (t)

q_{it} = laisvų akcijų skaičius (i) skaičiavimo dieną (t)

C_t = koregavimo koef. dėl bazinės datos kapitalizacijos metu

t = skaičiuojamo indekso laikas

M_t = laisvų rinkos akcijų skaičiaus indeksas kapitalizacijos metu

B_t = koreguojama bazinė data rinkos kapitalizacijos metu

X_{it}^{USD} = valiutos USD kursas laike (t) (taikoma tik įmonėms, kurios neprekiuoja USD)

4 PRIEDAS**Valiutų kursai EUR atžvilgiu 2015.12.31 dienai (Lietuvos bankas)**

Valiuta	EUR
Šveicarijos frankas (CHF)	0,91870
Danijos krona (DKK)	0,13400
JAV doleris (USD)	0,92090
Svaras sterlingų (GBP)	1,35660
Švedijos krona (SEK)	0,10885
Norvegijos krona (NOK)	0,10445

Dow Jones Europe Sustainability Index indeksuojamų įmonių sąrašas

NR	COMPANY NAME	CURENCY	EUR	COUNTRY	DJSI EUROPE
1	Royal Dutch Shell PLC	264.960.000.000	250.628.460.400	United Kingdom	TRUE
2	Volkswagen AG	213.292.000.000	213.292.000.000	Germany	TRUE
3	BP	222.894.000.000	208.106.823.800	United Kingdom	TRUE
4	TOTAL SA	143.421.000.000	165.357.000.000	France	TRUE
5	Glencore Plc	147.351.000.000	157.010.687.300	United Kingdom	TRUE
6	Daimler AG	149.467.000.000	149.467.000.000	Germany	TRUE
7	Exor Ordinary SpA-Ordinary	136.360.000.000	136.360.000.000	Italy	TRUE
8	E.ON SE	116.696.000.000	116.696.000.000	Germany	TRUE
9	Fiat Chrysler Automobiles NV	120.140.000.000	110.595.000.000	United Kingdom	TRUE
10	AXA	116.517.000.000	98.534.000.000	France	TRUE
11	Allianz SE	105.495.000.000	95.766.000.000	Germany	TRUE
12	Bayer Motoren Werke AG (BMW)	92.175.000.000	92.175.000.000	Germany	TRUE
13	Assicurazioni Generali SpA	87.275.000.000	91.961.000.000	Italy	TRUE
14	Tesco	56.388.000.000	84.494.474.400	United Kingdom	TRUE
15	Nestle SA Reg	89.083.000.000	81.566.779.500	Switzerland	TRUE
16	Carrefour SA	78.376.000.000	78.857.000.000	France	TRUE
17	Enel SpA	74.010.000.000	75.658.000.000	Italy	TRUE
18	Electricite de France	75.006.000.000	75.006.000.000	France	TRUE
19	BASF SE	70.449.000.000	70.449.000.000	Germany	TRUE
20	Engie	69.883.000.000	69.883.000.000	France	TRUE
21	Deutsche Telekom	71.318.000.000	69.228.000.000	Germany	TRUE
22	ENI SpA	74.895.000.000	67.740.000.000	Italy	TRUE
23	HSBC Holdings Plc	85.750.000.000	65.468.622.800	United Kingdom	TRUE
24	Airbus Group	64.450.000.000	64.450.000.000	France	TRUE
25	Deutsche Post AG	59.681.000.000	61.624.000.000	Germany	TRUE
26	METRO AG	59.219.000.000	59.219.000.000	Germany	TRUE
27	ArcelorMittal Inc	63.578.000.000	58.548.980.200	Luxembourg	TRUE
28	CNP Assurances	43.584.000.000	58.417.000.000	France	TRUE
29	Vodafone Group	62.687.000.000	57.285.148.200	United Kingdom	TRUE
30	Telefonica SA	59.656.000.000	56.927.000.000	Spain	TRUE
31	Prudential Plc	41.305.000.000	56.034.363.000	United Kingdom	TRUE
32	Zurich Financial Services AG	44.654.441.000	55.777.071.200	Switzerland	TRUE
33	Munich Re AG	55.304.000.000	55.112.000.000	Germany	TRUE
34	Peugeot SA	54.676.000.000	55.008.607.777	France	TRUE
35	Statoil ASA	57.900.000.000	50.428.460.000	Norway	TRUE
36	RWE AG	46.648.000.000	48.090.000.000	Germany	TRUE
37	Bayer AG	46.085.000.000	46.324.000.000	Germany	TRUE
38	Casino Guichard-Perrachon	46.145.000.000	46.145.000.000	France	TRUE
39	Novartis AG Reg	50.387.000.000	45.529.296.000	Switzerland	TRUE
40	Renault SA	45.327.000.000	45.327.000.000	France	TRUE
41	Roche Hldgs AG Ptg Genus	44.230.592.559	44.230.811.500	Switzerland	TRUE
42	Scottish & Southern Energy	31.654.000.000	42.942.359.040	United Kingdom	TRUE
43	ThyssenKrupp AG	42.778.000.000	42.778.000.000	Germany	TRUE
44	Repsol SA	45.344.000.000	41.741.000.000	Spain	TRUE
45	BNP Paribas	40.137.000.000	41.381.000.000	France	TRUE
46	BHP Billiton Plc	44.636.000.000	41.105.292.400	United Kingdom	TRUE
47	Orange	43.709.000.000	40.236.000.000	France	TRUE
48	Anheuser Busch Inbev NV	43.604.000.000	40.154.923.600	Belgium	TRUE
49	Saint-Gobain, Cie de	39.623.000.000	39.623.000.000	France	TRUE
50	Vinci	39.321.000.000	39.321.000.000	France	TRUE

5 PRIEDAS (tęsinys)

NR	COMPANY NAME	CURENCY	EUR	COUNTRY	DJSI EUROPE
51	Continental AG	39.232.000.000	39.232.000.000	Germany	TRUE
52	Ahold NV	38.203.000.000	38.203.000.000	Netherlands	TRUE
53	Centrica	27.971.000.000	37.945.458.600	United Kingdom	TRUE
54	Aegon NV	34.642.000.000	37.827.000.000	Netherlands	TRUE
55	AP Moller - Maersk AS A	40.308.000.000	37.119.637.200	Denmark	TRUE
56	AP Moller - Maersk AS B	40.308.000.000	35.664.000.000	Denmark	TRUE
57	LVMH-Moet Vuitton	35.664.000.000	35.664.000.000	France	TRUE
58	Christian Dior SE	35.081.000.000	35.081.000.000	France	TRUE
59	Sanofi-Aventis	37.870.000.000	34.542.000.000	France	TRUE
60	Barclays	36.253.000.000	34.530.896.400	United Kingdom	TRUE
61	Imperial Tobacco	34.307.057.400	34.307.057.400	United Kingdom	TRUE
62	Volvo AB A	312.515.000.000	33.044.900.700	Sweden	TRUE
63	Swiss Re Reg	32.889.022.600	32.889.022.600	Switzerland	TRUE
64	ABB Ltd	33.828.000.000	32.674.452.900	Switzerland	TRUE
65	GlaxoSmithKline	35.260.000.000	32.453.941.800	United Kingdom	TRUE
66	Sainsbury (J)	23.775.000.000	32.253.165.000	United Kingdom	TRUE
67	Aviva	35.784.000.000	32.189.404.800	United Kingdom	TRUE
68	Rio Tinto Plc	34.829.000.000	32.074.026.100	United Kingdom	TRUE
69	Iberdrola SA	31.419.000.000	31.418.693.000	Spain	TRUE
70	Poste Italiane Spa	30.659.000.000	30.739.000.000	Italy	TRUE
71	Fresenius SE & Co KGaA	27.626.000.000	27.995.000.000	Germany	TRUE
72	Ericsson L.M. Telefonaktie B	246.920.000.000	26.877.242.000	Sweden	TRUE
73	Schneider Electric SE	26.640.000.000	26.640.000.000	France	TRUE
74	Air France	25.691.000.000	26.059.000.000	France	TRUE
75	Gas Natural SDG SA	26.015.000.000	26.015.000.000	Spain	TRUE
76	Deutsche Bank AG	47.375.000.000	25.967.000.000	Germany	TRUE
77	Societe Generale	23.511.000.000	25.639.000.000	France	TRUE
78	L'Oreal	25.257.000.000	25.257.400.000	France	TRUE
79	Veolia Environnement	24.965.000.000	24.964.800.000	France	TRUE
80	Delhaize Group	24.395.000.000	24.395.000.000	Belgium	TRUE
81	BT Group	26.690.000.000	24.390.311.400	United Kingdom	TRUE
82	CNH Industrial NV	25912000000	24.291.500.200	United Kingdom	TRUE
83	CRH Plc	25.675.000.000	23.635.000.000	Ireland	TRUE
84	International Consolidated Airlines Group SA	22.858.000.000	22.858.000.000	United Kingdom	TRUE
85	AstraZeneca Plc	24.708.000.000	22.753.597.200	United Kingdom	TRUE
86	OMV AG	22.527.000.000	22.527.000.000	Austria	TRUE
87	Danone	22.412.000.000	22.412.000.000	France	TRUE
88	Adecco SA Reg	22.010.000.000	22.010.000.000	Switzerland	TRUE
89	Credit Suisse Group AG	33.806.000.000	21.862.303.900	Switzerland	TRUE
90	Mapfre SA	20.645.000.000	21.845.300.000	Spain	TRUE
91	LafargeHolcim Ltd	21.666.513.551	21.666.620.800	Switzerland	TRUE
92	Michelin CGDE B Brown	21.199.000.000	21.199.000.000	France	TRUE
93	HOCHTIEF AG	21.097.000.000	21.097.000.000	Germany	TRUE
94	SAP SE	22.588.000.000	20.793.000.000	Germany	TRUE
95	National Grid PLC	22.566.000.000	20.621.676.600	United Kingdom	TRUE
96	Heineken Holding NV	20.511.000.000	20.511.000.000	Netherlands	TRUE
97	SABMILLER PLC	20.379.517.000	20.379.517.000	United Kingdom	TRUE
98	Telecom Italia SpA	21.732.000.000	20.005.000.000	Italy	TRUE
99	Sodexo	19.815.000.000	19.815.000.000	France	TRUE
100	Hennes & Mauritz AB B	180.861.000.000	19.686.719.850	Sweden	TRUE

5 PRIEDAS (tęsinys)

NR	COMPANY NAME	CURENCY	EUR	COUNTRY	DJSI EUROPE
101	Endesa SA	19.287.000.000	19.287.000.000	Spain	TRUE
102	Randstad Hldgs NV	19.219.000.000	19.219.000.000	Netherlands	TRUE
103	Anglo American Plc	20.455.000.000	18.837.009.500	United Kingdom	TRUE
104	Unipol Gruppo Finanziario SpA Ord	18.825.000.000	18.825.000.000	Italy	TRUE
105	Faurecia	18.770.000.000	18.770.000.000	France	TRUE
106	Safran SA	18.265.000.000	18.265.000.000	France	TRUE
107	Henkel AG & Co. KGaA	18.089.000.000	18.089.000.000	Germany	TRUE
108	Henkel AG & Co. KGaA Nvtg Prf	18.089.000.000	18.089.000.000	Germany	TRUE
109	Unicredit SpA Ord	17.966.000.000	17.966.000.000	Italy	TRUE
110	Actividades Construc Y Serv	17.860.385.000	17.860.385.000	Spain	TRUE
111	Compass Group	17.590.000.000	17.590.000.000	United Kingdom	TRUE
112	TUI AG	17.516.000.000	17.516.000.000	Germany	TRUE
113	Linde AG	17.345.000.000	17.345.000.000	Germany	TRUE
114	Tryg A/S	17.202.000.000	17.202.000.000	Denmark	TRUE
115	Hannover Ruckversicherungs AG Reg	17.068.700.000	17.068.700.000	Germany	TRUE
116	Diageo Plc	17.006.000.000	17.006.000.000	United Kingdom	TRUE
117	Morrison (WM) Supermarkets	16.816.000.000	16.816.000.000	United Kingdom	TRUE
118	BAE Systems Plc	16.787.000.000	16.787.000.000	United Kingdom	TRUE
119	Fresenius Medical	16.737.582.000	16.737.582.000	Germany	TRUE
120	Pandora A/S	16.737.000.000	16.737.000.000	Denmark	TRUE
121	Inditex SA	16.724.000.000	16.724.000.000	Spain	TRUE
122	SKANSKA AB-B	153.049.000.000	16.659.383.650	Sweden	TRUE
123	Lloyds Banking Group Plc	16.615.000.000	16.615.000.000	United Kingdom	TRUE
124	Air Liquide	16.573.000.000	16.573.000.000	France	TRUE
125	MTG-Modern Times Group B	16.218.000.000	16.218.000.000	Sweden	TRUE
126	BG GROUP PLC	16.148.000.000	16.148.000.000	United Kingdom	TRUE
127	UnipolSai Assicurazioni SpA	15.946.000.000	15.946.000.000	Italy	TRUE
128	Carnival Plc	15.714.000.000	15.714.000.000	United Kingdom	TRUE
129	Deutsche Lufthansa Reg	32.062.000.000	15.669.000.000	Germany	TRUE
130	Credit Agricole SA	15.410.000.000	15.410.000.000	France	TRUE
131	KUEHNE & NAGEL INTL AG-REG	15.370.693.615	15.370.693.615	Switzerland	TRUE
132	Suez Environment SA	15.135.000.000	15.135.000.000	France	TRUE
133	Schibsted AS A	15.117.000.000	15.117.000.000	Norway	TRUE
134	Galp Energia SGPS SA	14.883.581.000	14.883.581.000	Portugal	TRUE
135	Akzo Nobel NV	14.859.000.000	14.859.000.000	Netherlands	TRUE
136	Altice SA A	14.550.000.000	14.550.000.000	Netherlands	TRUE
137	Valeo	14.544.000.000	14.544.000.000	France	TRUE
138	Adidas AG	14.534.000.000	14.534.000.000	Germany	TRUE
139	Swedish Match AB	14.486.000.000	14.486.000.000	Sweden	TRUE
140	Novo Nordisk AS B	107.927.000.000	14.461.138.730	Denmark	TRUE
141	Intesa SanPaolo	14.284.000.000	14.284.000.000	Italy	TRUE
142	Intesa Sanpaolo SpA Rnc	14.284.000.000	14.284.000.000	Italy	TRUE
143	NN Group N.V.	14.092.000.000	14.092.000.000	Netherlands	TRUE
144	Thales	14.063.000.000	14.063.000.000	France	TRUE
145	Eiffage	14.060.000.000	14.060.000.000	France	TRUE
146	Novozymes AS B	14.002.000.000	14.002.000.000	Denmark	TRUE
147	JM AB	13.995.000.000	13.995.000.000	Sweden	TRUE
148	SCOR SE	13.930.000.000	13.930.000.000	France	TRUE
149	Royal Bank of Scotland Group	13.911.000.000	13.911.000.000	United Kingdom	TRUE
150	Coloplast AS B	13.909.000.000	13.909.000.000	Denmark	TRUE

5 PRIEDAS (tęsinys)

NR	COMPANY NAME	CURENCY	EUR	COUNTRY	DJSI EUROPE
151	Jeronimo Martins & Filito SGPS	13.727.960.000	13.727.960.000	Portugal	TRUE
152	Rolls-Royce Holdings Plc	13.725.000.000	13.725.000.000	United Kingdom	TRUE
153	MAN AG	13.702.000.000	13.702.000.000	Germany	TRUE
154	Old Mutual	13.632.000.000	13.632.000.000	United Kingdom	TRUE
155	Nokia OYJ	13.578.000.000	13.578.000.000	Finland	TRUE
156	Rexel SA	13.538.000.000	13.538.000.000	France	TRUE
157	MAN AG	13.507.000.000	13.507.000.000	Germany	TRUE
158	HeidelbergCement AG	13.474.000.000	13.474.000.000	Germany	TRUE
159	Electrolux AB B	123.511.000.000	13.444.172.350	Sweden	TRUE
160	Syngenta AG	13.411.000.000	13.411.000.000	Switzerland	TRUE
161	Telenor ASA	128.175.000.000	13.387.878.750	Norway	TRUE
162	AGEAS	13.260.000.000	13.260.000.000	Belgium	TRUE
163	NIBE Industrier AB B	13.243.000.000	13.243.000.000	Sweden	TRUE
164	British American Tobacco Plc	13.104.000.000	13.104.000.000	United Kingdom	TRUE
165	Finmeccanica SpA Ord	12.995.000.000	12.995.000.000	Italy	TRUE
166	MERCK KGaA	12.845.000.000	12.845.000.000	Germany	TRUE
167	Associated British Foods	12.800.000.000	12.800.000.000	United Kingdom	TRUE
168	Royal Mail plc	12.654.364.800	12.654.364.800	United Kingdom	TRUE
169	SCA-Svenska Cellulosa B	115.316.000.000	12.552.146.600	Sweden	TRUE
170	Svenska Cellulosa AB (SCA)	115.316.000.000	12.552.146.600	Sweden	TRUE
171	WPP Plc	12.235.000.000	12.235.000.000	United Kingdom	TRUE
172	Covestro AG	12.082.000.000	12.082.000.000	Germany	TRUE
173	Bouygues	32.520.000.000	11.975.000.000	France	TRUE
174	Cap Gemini SA	11.915.000.000	11.915.000.000	France	TRUE
175	Swiss Life Reg	11.853.927.423	11.853.927.423	Switzerland	TRUE
176	Yara International ASA	108.011.000.000	11.687.641.650	Norway	TRUE
177	Kering	11.584.000.000	11.584.000.000	France	TRUE
178	Technip SA	11.480.000.000	11.480.000.000	France	TRUE
179	Hexpol AB	11.229.000.000	11.229.000.000	Sweden	TRUE
180	Atlas Copco AB A	102.161.000.000	11.120.224.850	Sweden	TRUE
181	Standard Chartered	11.088.000.000	11.088.000.000	United Kingdom	TRUE
182	VOESTALPINE AG	11.068.700.000	11.068.700.000	Austria	TRUE
183	Solvay	11.047.000.000	11.047.000.000	Belgium	TRUE
184	Numericable Group	11.044.000.000	11.044.000.000	France	TRUE
185	ICA Gruppen AB	101.221.000.000	11.017.905.850	Sweden	TRUE
186	Kingfisher	10.966.000.000	10.966.000.000	United Kingdom	TRUE
187	ADP Promesses	10.938.500.000	10.938.500.000	France	TRUE
188	Elekta AB	10.839.000.000	10.839.000.000	Sweden	TRUE
189	Bolloré Investissement	10.824.000.000	10.824.000.000	France	TRUE
190	Vivendi SA	10.762.000.000	10.762.000.000	France	TRUE
191	Swisscom AG Reg	10.728.525.494	10.728.525.494	Switzerland	TRUE
192	AtoS SE	10.686.000.000	10.686.000.000	France	TRUE
193	ISS Group	79.579.000.000	10.662.790.210	Denmark	TRUE
194	DCC	10.606.000.000	10.606.000.000	Ireland	TRUE
195	Richemont, Cie Financiere A Br	10.410.000.000	10.410.000.000	Switzerland	TRUE
196	Brenntag AG	10.346.000.000	10.346.000.000	Germany	TRUE
197	Marks & Spencer Group	10.311.000.000	10.311.000.000	United Kingdom	TRUE
198	UPM-Kymmene Oyj	10.138.000.000	10.138.000.000	Finland	TRUE
199	Electricidade de Portugal SA	10.108.000.000	10.108.000.000	Portugal	TRUE
200	Stora Enso OYJ R	10.094.000.000	10.094.000.000	Finland	TRUE

5 PRIEDAS (tęsinys)

NR	COMPANY NAME	CURENCY	EUR	COUNTRY	DJSI EUROPE
201	Johnson, Matthey	10.060.000.000	10.060.000.000	United Kingdom	TRUE
202	Sky Plc	9.989.000.000	9.989.000.000	United Kingdom	TRUE
203	Umicore	9.705.000.000	9.705.000.000	Belgium	TRUE
204	Ferrovial SA	9.701.000.000	9.701.000.000	Spain	TRUE
205	Publicis Groupe	9.601.000.000	9.601.000.000	France	TRUE
206	Luxottica Group SpA	9.599.237.000	9.599.237.000	Italy	TRUE
207	Nordea AB	9.515.000.000	9.515.000.000	Sweden	TRUE
208	TeliaSonera AB	9.423.035.650	9.423.035.650	Sweden	TRUE
209	Schindler-Hldg AG Ptg	9.391.000.000	9.391.000.000	Switzerland	TRUE
210	Schindler-Hldg AG Reg	9.391.000.000	9.391.000.000	Switzerland	TRUE
211	Sandvik AB	85.845.000.000	9.344.228.250	Sweden	TRUE
212	Commerzbank AG	9.176.000.000	9.176.000.000	Germany	TRUE
213	Norsk Hydro AS	87.932.000.000	9.159.638.300	Norway	TRUE
214	Neste Oyj	9.070.000.000	9.070.000.000	Finland	TRUE
215	Helvetia Holding AG	9.046.000.000	9.046.000.000	Switzerland	TRUE
216	Distribuidora Internacional De Alimentacion SA	8.937.000.000	8.937.000.000	Spain	TRUE
217	Colruyt SA	8.917.000.000	8.917.000.000	Belgium	TRUE
218	Reckitt Benckiser Group PLC	8.874.000.000	8.874.000.000	United Kingdom	TRUE
219	Jyske Bank AS	8.869.000.000	8.869.000.000	Denmark	TRUE
220	Securitas AB B	80.860.000.000	8.801.611.000	Sweden	TRUE
221	Carlsberg AS B	65.354.000.000	8.756.782.460	Denmark	TRUE
222	Baloise Hldg Reg	8.702.000.000	8.702.000.000	Switzerland	TRUE
223	Kesko Oyj B	8.679.000.000	8.679.000.000	Finland	TRUE
224	Kone Corp B	8.647.000.000	8.647.000.000	Finland	TRUE
225	Pernod-Ricard	8.558.000.000	8.558.000.000	France	TRUE
226	Vestas Wind Systems AS	8.423.000.000	8.423.000.000	Denmark	TRUE
227	Natixis	8.389.000.000	8.389.000.000	France	TRUE
228	SKF AB B	75.997.000.000	8.272.273.450	Sweden	TRUE
229	Smurfit Kappa Group PLC	8.109.000.000	8.109.000.000	Ireland	TRUE
230	RELX Plc	8.100.258.600	8.100.258.600	United Kingdom	TRUE
231	Amec Foster Wheeler	8.040.000.000	8.040.000.000	United Kingdom	TRUE
232	Telefonica Deutschland Holding AG	8.034.000.000	8.034.000.000	Germany	TRUE
233	Banco Santander SA	8.006.000.000	8.006.000.000	Spain	TRUE
234	Danske Bank A/S	47.071.000.000	7.994.647.340	Denmark	TRUE
235	Lanxess AG	7.902.000.000	7.902.000.000	Germany	TRUE
236	Wendel	7.867.000.000	7.867.000.000	France	TRUE
237	Swatch Group AG-B	7.763.895.269	7.763.895.269	Switzerland	TRUE
238	GN Store Nord AS	7.755.000.000	7.755.000.000	Denmark	TRUE
239	Koninklijke DSM NV	7.722.000.000	7.722.000.000	Netherlands	TRUE
240	Arkema	7.683.000.000	7.683.000.000	France	TRUE
241	Dixons Carphone Plc	7.620.000.000	7.620.000.000	United Kingdom	TRUE
242	Lagardere S.C.A.	7.456.000.000	7.456.000.000	France	TRUE
243	Assa Abloy B	68.099.000.000	7.412.576.150	Sweden	TRUE
244	Prysmian SpA	7.361.000.000	7.361.000.000	Italy	TRUE
245	GKN	7.231.000.000	7.231.000.000	United Kingdom	TRUE
246	Tenaris SA	7.100.753.000	7.100.753.000	Italy	TRUE
247	Koninklijke KPN NV	7.008.000.000	7.008.000.000	Netherlands	TRUE
248	Balfour Beatty Plc	6.955.000.000	6.955.000.000	United Kingdom	TRUE
249	STMicroelectronics NV	6.897.000.000	6.897.000.000	Italy	TRUE
250	G4S Plc	6.863.000.000	6.863.000.000	United Kingdom	TRUE

5 PRIEDAS (tęsinys)

NR	COMPANY NAME	CURENCY	EUR	COUNTRY	DJSI EUROPE
251	Petrofac	6.844.000.000	6.844.000.000	United Kingdom	TRUE
252	Inchcape	6.836.000.000	6.836.000.000	United Kingdom	TRUE
253	ASML Holding NV	6.830.020.000	6.830.020.000	Netherlands	TRUE
254	Mondi Plc	6.819.000.000	6.819.000.000	United Kingdom	TRUE
255	Dsv A/S	50.869.000.000	6.815.937.310	Denmark	TRUE
256	Acciona SA	6.791.000.000	6.791.000.000	Spain	TRUE
257	KBC Group NV	6.787.000.000	6.787.000.000	Belgium	TRUE
258	Essilor Intl	6.716.000.000	6.716.000.000	France	TRUE
259	Legal & General Group	6.705.000.000	6.705.000.000	United Kingdom	TRUE
260	Actividades Construc Y Serv	17.860.385.000	6.692.744.000	Spain	TRUE
261	RSA Insurance Group Plc	6.687.000.000	6.687.000.000	United Kingdom	TRUE
262	Beiersdorf AG	6.686.000.000	6.686.000.000	Germany	TRUE
263	TNT Express NV	6.674.000.000	6.674.000.000	Netherlands	TRUE
264	Pearson	6.585.000.000	6.585.000.000	United Kingdom	TRUE
265	Millicom Intl Cellular S.A. - SDR	6.572.000.000	6.572.000.000	Luxembourg	TRUE
266	Sampo Oyj A	6.519.000.000	6.519.000.000	Finland	TRUE
267	Bunzl	6.490.000.000	6.490.000.000	United Kingdom	TRUE
268	Bilfinger SE	6.481.000.000	6.481.000.000	Germany	TRUE
269	Shire Plc	6.416.700.000	6.416.700.000	United Kingdom	TRUE
270	Andritz AG	6.377.220.000	6.377.220.000	Austria	TRUE
271	Coca-Cola HBC AG	6.346.000.000	6.346.000.000	Switzerland	TRUE
272	Barry Callebaut AG Reg	6.242.000.000	6.242.000.000	Switzerland	TRUE
273	Alstom	6.163.000.000	6.163.000.000	France	TRUE
274	Dufry AG	6.139.000.000	6.139.000.000	Switzerland	TRUE
275	Kerry Group A	6.105.000.000	6.105.000.000	Ireland	TRUE
276	NXP Semiconductor NV	6.101.000.000	6.101.000.000	Netherlands	TRUE
277	Ryanair Holdings Plc	6.072.500.000	6.072.500.000	Ireland	TRUE
278	RTL Group (Lux)	6.029.000.000	6.029.000.000	Luxembourg	TRUE
279	Proximus	5.994.000.000	5.994.000.000	Belgium	TRUE
280	RELX NV	5.971.000.000	5.971.000.000	United Kingdom	TRUE
281	Delta Lloyd	5.968.000.000	5.968.000.000	Netherlands	TRUE
282	Siemens AG	75.636.000.000	5.945.000.000	Germany	TRUE
283	Travis Perkins	5.942.000.000	5.942.000.000	United Kingdom	TRUE
284	ING Groep NV	5.916.000.000	5.916.000.000	Netherlands	TRUE
285	Infineon Technologies AG	5.795.000.000	5.795.000.000	Germany	TRUE
286	SGS-Soc Gen Surveil Hldg Reg	5.712.000.000	5.712.000.000	Switzerland	TRUE
287	Intrum Justitia AB	5.628.000.000	5.628.000.000	Sweden	TRUE
288	Accor	5.581.000.000	5.581.000.000	France	TRUE
289	CaixaBank	5.519.000.000	5.519.000.000	Spain	TRUE
290	Sika Finanz AG Br	5.489.000.000	5.489.000.000	Switzerland	TRUE
291	Atlantia SpA	5.472.000.000	5.472.000.000	Italy	TRUE
292	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA	23.680.000.000	5.464.000.000	Spain	TRUE
293	Rexam	5.324.655.000	5.324.655.000	United Kingdom	TRUE
294	Rheinmetall AG	5.183.000.000	5.183.000.000	Germany	TRUE
295	KION Group AG	5.098.000.000	5.098.000.000	Germany	TRUE
296	Standard Life	5.058.000.000	5.058.000.000	United Kingdom	TRUE
297	Wartsila Oyj B	5.035.000.000	5.035.000.000	Finland	TRUE
298	WOOD GROUP (JOHN) PLC	5.001.000.000	5.001.000.000	United Kingdom	TRUE
299	Zodiac Aerospace	4.932.000.000	4.932.000.000	France	TRUE
300	Hermes Intl	4.841.000.000	4.841.000.000	France	TRUE

5 PRIEDAS (tęsinys)

NR	COMPANY NAME	CURENCY	EUR	COUNTRY	DJSI EUROPE
301	Capita Group	4.837.000.000	4.837.000.000	United Kingdom	TRUE
302	Legrand Promesses	4.810.000.000	4.810.000.000	France	TRUE
303	Experian Plc	4.810.000.000	4.810.000.000	United Kingdom	TRUE
304	SEB SA	4.770.000.000	4.770.000.000	France	TRUE
305	Booker Group Plc	4.753.000.000	4.753.000.000	United Kingdom	TRUE
306	A2A SpA	4.732.000.000	4.732.000.000	Italy	TRUE
307	Groupe Bruxelles Lambert (New)	4.730.000.000	4.730.000.000	Belgium	TRUE
308	Easyjet	4.686.000.000	4.686.000.000	United Kingdom	TRUE
309	Bureau Veritas SA	4.635.000.000	4.635.000.000	France	TRUE
310	Smith & Nephew	4.634.000.000	4.634.000.000	United Kingdom	TRUE
311	GEA Group AG	4.599.000.000	4.599.000.000	Germany	TRUE
312	MTU Aero Engines AG	4.435.000.000	4.435.000.000	Germany	TRUE
313	ILIAD SA	4.414.000.000	4.414.000.000	France	TRUE
314	Svenska Handelsbanken A	38.746.000.000	4.390.573.600	Sweden	TRUE
315	Boliden AB	40.242.000.000	4.380.341.700	Sweden	TRUE
316	Bouygues	32.520.000.000	4.357.672.156	France	TRUE
317	Alfa Laval AB	39.746.000.000	4.326.352.100	Sweden	TRUE
318	Wolters Kluwer NV	4.297.000.000	4.297.000.000	Netherlands	TRUE
319	Grifols SA	4.274.144.000	4.274.144.000	Spain	TRUE
320	Abertis Infraestructuras SA	4.231.000.000	4.231.000.000	Spain	TRUE
321	Dassault Aviation	4.183.000.000	4.183.000.000	France	TRUE
322	K & S AG	4.176.000.000	4.176.000.000	Germany	TRUE
323	Ackermans & Van Haaren NV	4.164.000.000	4.164.000.000	Belgium	TRUE
324	Sydbank AS	4.151.000.000	4.151.000.000	Denmark	TRUE
325	SEB-Skand Enskilda Banken A	43.140.000.000	4.106.475.100	Sweden	TRUE
326	Swedbank AB	37.030.000.000	4.095.372.400	Sweden	TRUE
327	Banca Monte dei Paschi di Siena	4.087.480.000	4.087.480.000	Italy	TRUE
328	Imerys	4.087.000.000	4.087.000.000	France	TRUE
329	Givaudan AG	4.038.585.209	4.038.585.209	Switzerland	TRUE
330	Next	4.000.000.000	4.000.000.000	United Kingdom	TRUE
331	Babcock Intl Group	3.997.000.000	3.997.000.000	United Kingdom	TRUE
332	Husqvarna AB B	36.170.000.000	3.937.104.500	Sweden	TRUE
333	Snam Rete Gas SpA	3.935.000.000	3.935.000.000	Italy	TRUE
334	Grifols S.A. CI B	3.935.000.000	3.935.000.000	Spain	TRUE
335	Amadeus IT Hldg SA	3.913.000.000	3.913.000.000	Spain	TRUE
336	UCB SA	3.876.000.000	3.876.000.000	Belgium	TRUE
337	Hays	3.843.000.000	3.843.000.000	United Kingdom	TRUE
338	ARYZTA AG	3.820.000.000	3.820.000.000	Switzerland	TRUE
339	DS Smith	3.820.000.000	3.820.000.000	United Kingdom	TRUE
340	Lonza AG	3.803.000.000	3.803.000.000	Switzerland	TRUE
341	Eurazeo	3.788.000.000	3.788.000.000	France	TRUE
342	Barratt Developments	3.760.000.000	3.760.000.000	United Kingdom	TRUE
343	Betsson AB	3.722.000.000	3.722.000.000	Sweden	TRUE
344	United Internet AG Reg	3.716.000.000	3.716.000.000	Germany	TRUE
345	Storebrand AS A	35.392.000.000	3.691.994.150	Norway	TRUE
346	Lindt & Sprungli AG Ptg	3.665.000.000	3.665.000.000	Switzerland	TRUE
347	Lindt & Sprungli AG Reg	3.665.000.000	3.665.000.000	Switzerland	TRUE
348	Fischer, George AG Reg	3.659.000.000	3.659.000.000	Switzerland	TRUE
349	TECHNICOLOR	3.652.000.000	3.652.000.000	France	TRUE
350	OSRAM Licht AG	3.572.000.000	3.572.000.000	Germany	TRUE

5 PRIEDAS (tęsinys)

NR	COMPANY NAME	CURENCY	EUR	COUNTRY	DJSI EUROPE
351	Mediaset SpA	3.525.000.000	3.525.000.000	Italy	TRUE
352	Banco Popular Espanol SA	3.508.688.000	3.508.688.000	Spain	TRUE
353	Gamesa Corp Tecnologica SA	3.504.000.000	3.504.000.000	Spain	TRUE
354	Fortum Oyj	3.486.000.000	3.486.000.000	Finland	TRUE
355	GALENICA AG-REG	3.483.325.678	3.483.325.678	Switzerland	TRUE
356	Orkla AS	33.198.000.000	3.467.531.100	Norway	TRUE
357	Aena SA	3.462.000.000	3.462.000.000	Spain	TRUE
358	PostNL NV	3.461.000.000	3.461.000.000	Netherlands	TRUE
359	AerCap Holdings NV	3.449.571.000	3.449.571.000	Netherlands	TRUE
360	Teleperformance	3.398.000.000	3.398.000.000	France	TRUE
361	Antofagasta Hldgs	3.395.000.000	3.395.000.000	United Kingdom	TRUE
362	UBS Group AG	37.129.000.000	3.331.354.250	Switzerland	TRUE
363	Castellum AB	3.299.000.000	3.299.000.000	Sweden	TRUE
364	Axel Springer SE	3.294.900.000	3.294.900.000	Germany	TRUE
365	Bank of Ireland	3.269.000.000	3.269.000.000	Ireland	TRUE
366	TDC A/S	21.935.000.000	3.265.044.000	Denmark	TRUE
367	ProSiebenSat.1 Media SE	3.261.000.000	3.261.000.000	Germany	TRUE
368	Bankia SA	3.260.000.000	3.260.000.000	Spain	TRUE
369	Boskalis Westminster Group	3.240.000.000	3.240.000.000	Netherlands	TRUE
370	Swedish Orphan Biovitrum AB	3.228.000.000	3.228.000.000	Sweden	TRUE
371	Direct Line Insurance Group	3.220.000.000	3.220.000.000	United Kingdom	TRUE
372	Banco de Sabadell SA	3.202.800.000	3.202.800.000	Spain	TRUE
373	Getinge AB	30.235.000.000	3.158.045.750	Sweden	TRUE
374	Taylor Wimpey	3.140.000.000	3.140.000.000	United Kingdom	TRUE
375	Freenet AG	3.129.000.000	3.129.000.000	Germany	TRUE
376	Gemalto NV	3.122.000.000	3.122.000.000	Netherlands	TRUE
377	St James's Place	3.111.000.000	3.111.000.000	United Kingdom	TRUE
378	Hexagon AB	3.044.000.000	3.044.000.000	Sweden	TRUE
379	Metso Oyj	2.977.000.000	2.977.000.000	Finland	TRUE
380	Wienerberger AG	2.972.357.000	2.972.357.000	Austria	TRUE
381	ITV Plc	2.972.000.000	2.972.000.000	United Kingdom	TRUE
382	KUKA AG	2.966.000.000	2.966.000.000	Germany	TRUE
383	Zalando SE	2.958.000.000	2.958.000.000	Germany	TRUE
384	Valmet	2.928.000.000	2.928.000.000	Finland	TRUE
385	Tele2 AB B	26.856.000.000	2.923.275.600	Sweden	TRUE
386	Rubis	2.913.000.000	2.913.000.000	France	TRUE
387	Marine Harvest ASA	27.881.000.000	2.912.170.450	Norway	TRUE
388	Persimmon	2.902.000.000	2.902.000.000	United Kingdom	TRUE
389	Fingerprint Cards B	2.901.000.000	2.901.000.000	Sweden	TRUE
390	Smiths Group	2.897.000.000	2.897.000.000	United Kingdom	TRUE
391	Dassault Systemes SA	2.839.000.000	2.839.000.000	France	TRUE
392	Sports Direct International	2.833.000.000	2.833.000.000	United Kingdom	TRUE
393	Hugo Boss AG	2.809.000.000	2.809.000.000	Germany	TRUE
394	JC Decaux Intl SA	2.807.000.000	2.807.000.000	France	TRUE
395	Vonovia SE	2.790.000.000	2.790.000.000	Germany	TRUE
396	Deutsche Boerse AG	2.774.000.000	2.774.000.000	Germany	TRUE
397	Kingspan Group Plc	2.774.000.000	2.774.000.000	Ireland	TRUE
398	Investor AB A	41.782.000.000	2.760.980.250	Sweden	TRUE
399	Amlin	2.743.500.000	2.743.500.000	United Kingdom	TRUE
400	Huhtamaki Oyj	2.726.000.000	2.726.000.000	Finland	TRUE

5 PRIEDAS (tęsinys)

NR	COMPANY NAME	CURENCY	EUR	COUNTRY	DJSI EUROPE
401	SBM Offshore NV	2.705.000.000	2.705.000.000	Netherlands	TRUE
402	Trelleborg AB B	24.803.000.000	2.699.806.550	Sweden	TRUE
403	Trelleborg AB B	24.803.000.000	2.699.806.550	Sweden	TRUE
404	Gjensidige Forsikring ASA	25.488.000.000	2.676.917.715	Norway	TRUE
405	Kinnevik Investment AB B	2.657.000.000	2.657.000.000	Sweden	TRUE
406	Koninklijke Philips Electronics NV (Royal Philips Electronics)	2.633.600.000	2.633.600.000	Netherlands	TRUE
407	Fraport AG	2.629.000.000	2.629.000.000	Germany	TRUE
408	Whitbread	2.608.000.000	2.608.000.000	United Kingdom	TRUE
409	Symrise AG	2.602.000.000	2.602.000.000	Germany	TRUE
410	Korian	2.573.000.000	2.573.000.000	France	TRUE
411	Glanbia Plc	2.538.000.000	2.538.000.000	Ireland	TRUE
412	Amer Sports Oyj-A Shs	2.534.000.000	2.534.000.000	Finland	TRUE
413	Burberry Group	2.523.000.000	2.523.000.000	United Kingdom	TRUE
414	Aalberts Industries NV	2.475.000.000	2.475.000.000	Netherlands	TRUE
415	Weir Group	2.438.000.000	2.438.000.000	United Kingdom	TRUE
416	Nordex SE	2.430.000.000	2.430.000.000	Germany	TRUE
417	UBI Banca	2.429.000.000	2.429.000.000	Italy	TRUE
418	Bpost NV-SA	2.393.000.000	2.393.000.000	Belgium	TRUE
419	Orpea	2.392.000.000	2.392.000.000	France	TRUE
420	Geberit AG Reg	2.379.421.222	2.379.421.222	Switzerland	TRUE
421	BillerudKorsnas AB	2.374.453.900	2.374.453.900	Sweden	TRUE
422	Tate & Lyle	2.341.000.000	2.341.000.000	United Kingdom	TRUE
423	Banco Comercial Portugues Reg	2.316.101.000	2.316.101.000	Portugal	TRUE
424	BIC	2.242.000.000	2.242.000.000	France	TRUE
425	DNB ASA	51.768.000.000	2.222.696.000	Norway	TRUE
426	Grafton Group	2.212.000.000	2.212.000.000	Ireland	TRUE
427	Ingenico Group	2.197.000.000	2.197.000.000	France	TRUE
428	Intertek Group PLC	2.166.000.000	2.166.000.000	United Kingdom	TRUE
429	Meda AB A	2.138.684.800	2.138.684.800	Sweden	TRUE
430	BBA Aviation PLC	2.130.000.000	2.130.000.000	United Kingdom	TRUE
431	Berkeley Group Holdings Plc	2.120.000.000	2.120.000.000	United Kingdom	TRUE
432	Stada Arzneimittel AG	2.115.000.000	2.115.000.000	Germany	TRUE
433	Compagnie Generale de Geophysique-Veritas	2.102.300.000	2.102.300.000	France	TRUE
434	Schroders Plc	2.099.000.000	2.099.000.000	United Kingdom	TRUE
435	Schroders Plc Ntvq	2.099.000.000	2.099.000.000	United Kingdom	TRUE
436	Fuchs Petrolub AG Nvtg Prf	2.079.000.000	2.079.000.000	Germany	TRUE
437	Cobham	2.072.000.000	2.072.000.000	United Kingdom	TRUE
438	Actelion Ltd	2.045.000.000	2.045.000.000	Switzerland	TRUE
439	Ashtead Group	2.039.000.000	2.039.000.000	United Kingdom	TRUE
440	Terna SpA	2.026.000.000	2.026.000.000	Italy	TRUE
441	Kabel Deutschland Holding AG	2.020.700.000	2.020.700.000	Germany	TRUE
442	SES	2.015.000.000	2.015.000.000	Luxembourg	TRUE
443	Logitech International SA	2.004.908.000	2.004.908.000	Switzerland	TRUE
444	TF1-Television Francaise	2.004.000.000	2.004.000.000	France	TRUE
445	Red Electrica Corporacion SA	1.960.000.000	1.960.000.000	Spain	TRUE
446	Eurofins Scientific	1.950.000.000	1.950.000.000	France	TRUE
447	EMS-Chemie Hldg AG	1.932.000.000	1.932.000.000	Switzerland	TRUE
448	Unibail - Rodamco	1.928.000.000	1.928.000.000	France	TRUE
449	Regus Plc	1.927.000.000	1.927.000.000	United Kingdom	TRUE
450	National Express Group	1.920.000.000	1.920.000.000	United Kingdom	TRUE

5 PRIEDAS (tęsinys)

NR	COMPANY NAME	CURENCY	EUR	COUNTRY	DJSI EUROPE
451	Fabege AB	1.904.000.000	1.904.000.000	Sweden	TRUE
452	Sonova Holding AG	1.903.445.108	1.903.445.108	Switzerland	TRUE
453	Daily Mail & General Trust A Nvtg	1.843.000.000	1.843.000.000	United Kingdom	TRUE
454	SSP Group Plc	1.833.000.000	1.833.000.000	United Kingdom	TRUE
455	Telenet Group Holding NV	1.808.000.000	1.808.000.000	Belgium	TRUE
456	InterContinental Hotels Group Plc	1.803.000.000	1.803.000.000	United Kingdom	TRUE
457	Severn Trent	1.801.000.000	1.801.000.000	United Kingdom	TRUE
458	Beazley Plc	1.787.000.000	1.787.000.000	United Kingdom	TRUE
459	Bellway	1.765.000.000	1.765.000.000	United Kingdom	TRUE
460	Rentokil Initial	1.759.000.000	1.759.000.000	United Kingdom	TRUE
461	Atkins WS	1.757.000.000	1.757.000.000	United Kingdom	TRUE
462	United Utilities Group Plc	1.720.000.000	1.720.000.000	United Kingdom	TRUE
463	Investec	1.717.000.000	1.717.000.000	United Kingdom	TRUE
464	Davide Campari Group Milano SpA	1.657.000.000	1.657.000.000	Italy	TRUE
465	Meggitt	1.647.000.000	1.647.000.000	United Kingdom	TRUE
466	Ladbroke PLC	1.627.241.700	1.627.241.700	United Kingdom	TRUE
467	Cable & Wireless Communications Plc	1.614.337.700	1.614.337.700	United Kingdom	TRUE
468	Tullow Oil	1.607.000.000	1.607.000.000	United Kingdom	TRUE
469	William Hill	1.591.000.000	1.591.000.000	United Kingdom	TRUE
470	Banca Pop dell'Emilia Romagna	1.587.000.000	1.587.000.000	Italy	TRUE
471	Icon Plc ADR	1.574.978.000	1.574.978.000	Ireland	TRUE
472	Elisa Communications Oyj	1.569.500.000	1.569.500.000	Finland	TRUE
473	Aggreko	1.561.000.000	1.561.000.000	United Kingdom	TRUE
474	Ipsen	1.520.000.000	1.520.000.000	France	TRUE
475	Cimpress NV	1.494.206.000	1.494.206.000	Netherlands	TRUE
476	Hiscox	1.489.000.000	1.489.000.000	United Kingdom	TRUE
477	Eutelsat Communications Promesses	1.476.000.000	1.476.000.000	France	TRUE
478	UBI Soft Entertainment	1.464.000.000	1.464.000.000	France	TRUE
479	Banco Popolare Societa Cooperativa	1.444.851.000	1.444.851.000	Italy	TRUE
480	Hikma Pharmaceuticals	1.440.000.000	1.440.000.000	United Kingdom	TRUE
481	Sage Group	1.436.000.000	1.436.000.000	United Kingdom	TRUE
482	Icade SA	1.431.000.000	1.431.000.000	France	TRUE
483	London Stock Exchange Plc	1.419.000.000	1.419.000.000	United Kingdom	TRUE
484	Vopak NV	1.402.000.000	1.402.000.000	Netherlands	TRUE
485	Deutsche Wohnen AG BR	1.377.000.000	1.377.000.000	Germany	TRUE
486	Nokian Renkaat Oyj	1.360.000.000	1.360.000.000	Finland	TRUE
487	Pennon Group	1.357.000.000	1.357.000.000	United Kingdom	TRUE
488	Dialog Semiconductor	1.355.000.000	1.355.000.000	Germany	TRUE
489	Greencore Group	1.340.000.000	1.340.000.000	Ireland	TRUE
490	Wolseley	1.332.000.000	1.332.000.000	United Kingdom	TRUE
491	Klepierre	1.328.000.000	1.328.000.000	France	TRUE
492	Mediobanca SpA	1.326.000.000	1.326.000.000	Italy	TRUE
493	Greene King	1.315.000.000	1.315.000.000	United Kingdom	TRUE
494	Bankinter SA	1.307.000.000	1.307.000.000	Spain	TRUE
495	Britvic	1.300.000.000	1.300.000.000	United Kingdom	TRUE
496	Gerresheimer AG	1.283.000.000	1.283.000.000	Germany	TRUE
497	QIAGEN AG	1.280.986.000	1.280.986.000	Netherlands	TRUE
498	Merlin Entertainments Plc	1.278.000.000	1.278.000.000	United Kingdom	TRUE
499	Inmarsat	1.274.000.000	1.274.000.000	United Kingdom	TRUE
500	Enel Green Power SpA	74.010.000.000	1.257.359.742	Italy	TRUE

5 PRIEDAS (tęsinys)

NR	COMPANY NAME	CURENCY	EUR	COUNTRY	DJSI EUROPE
501	Premier Farnell PLC	1.226.230.740	1.226.230.740	United Kingdom	TRUE
502	Groupe Eurotunnel SE	1.222.000.000	1.222.000.000	France	TRUE
503	RPC Group	1.222.000.000	1.222.000.000	United Kingdom	TRUE
504	Howden Joinery Group PLC	1.220.000.000	1.220.000.000	United Kingdom	TRUE
505	Informa PLC	1.212.000.000	1.212.000.000	United Kingdom	TRUE
506	Outotec Oyj	1.201.000.000	1.201.000.000	Finland	TRUE
507	Enagas SpA	1.196.000.000	1.196.000.000	Spain	TRUE
508	Spectris	1.190.000.000	1.190.000.000	United Kingdom	TRUE
509	WH Smith PLC	1.178.000.000	1.178.000.000	United Kingdom	TRUE
510	Aberdeen Asset Mgmt	1.169.000.000	1.169.000.000	United Kingdom	TRUE
511	Man Group	1.135.000.000	1.135.000.000	United Kingdom	TRUE
512	Genmab AS	1.133.000.000	1.133.000.000	Denmark	TRUE
513	Sartorius AG Nvtg Prf	1.115.000.000	1.115.000.000	Germany	TRUE
514	Ocado Group PLC	1.108.000.000	1.108.000.000	United Kingdom	TRUE
515	Essentra Plc	1.098.000.000	1.098.000.000	United Kingdom	TRUE
516	Paddy Power	1.094.000.000	1.094.000.000	Ireland	TRUE
517	Croda Intl	1.082.000.000	1.082.000.000	United Kingdom	TRUE
518	Banca Popolare di Milano	1.076.715.951	1.076.715.951	Italy	TRUE
519	Michael Page Intl	1.065.000.000	1.065.000.000	United Kingdom	TRUE
520	Recordati SpA Ord	1.048.000.000	1.048.000.000	Italy	TRUE
521	Erste Group Bank AG	1.027.539.377	1.027.539.377	Austria	TRUE
522	Orion OYJ B	1.016.000.000	1.016.000.000	Finland	TRUE
523	Fonciere des Regions	1.012.000.000	1.012.000.000	France	TRUE
524	Berendsen PLC	1.006.000.000	1.006.000.000	United Kingdom	TRUE
525	Edenred	1.000.000.000	1.000.000.000	France	TRUE
526	Unique Zurich Airport	989.000.000	989.000.000	Switzerland	TRUE
527	AA Plc	984.000.000	984.000.000	United Kingdom	TRUE
528	Worldpay Group Plc	982.000.000	982.000.000	United Kingdom	TRUE
529	ARM Holdings	968.300.000	968.300.000	United Kingdom	TRUE
530	Swiss Prime Site	35.714.000.000	964.147.170	Switzerland	TRUE
531	Mediaset Espana	958.000.000	958.000.000	Spain	TRUE
532	3I Group	943.000.000	943.000.000	United Kingdom	TRUE
533	Indivior Plc	933.792.600	933.792.600	United Kingdom	TRUE
534	UDG Healthcare PLC	919.000.000	919.000.000	Ireland	TRUE
535	Admiral Group	885.000.000	885.000.000	United Kingdom	TRUE
536	Christian Hansen Holding A/S	859.000.000	859.000.000	Denmark	TRUE
537	Micro Focus International	835.000.000	835.000.000	United Kingdom	TRUE
538	Wire Card AG	800.000.000	800.000.000	Germany	TRUE
539	Straumann AG Reg	799.000.000	799.000.000	Switzerland	TRUE
540	ICAP	796.000.000	796.000.000	United Kingdom	TRUE
541	Henderson Group Plc	780.000.000	780.000.000	United Kingdom	TRUE
542	Julius Baer Group	778.318.787	778.318.787	Switzerland	TRUE
543	Land Securities Group PLC	770.000.000	770.000.000	United Kingdom	TRUE
544	United Business Media Ltd	770.000.000	770.000.000	United Kingdom	TRUE
545	LEG Immobilien AG	767.000.000	767.000.000	Germany	TRUE
546	QINETIQ GROUP PLC	764.000.000	764.000.000	United Kingdom	TRUE
547	Randgold Resources Ltd	747.272.000	747.272.000	United Kingdom	TRUE
548	Viscofan-Envolturas Celul SA	746.000.000	746.000.000	Spain	TRUE
549	Halma	726.000.000	726.000.000	United Kingdom	TRUE
550	British Land Co	687.000.000	687.000.000	United Kingdom	TRUE

5 PRIEDAS (tęsinys)

NR	COMPANY NAME	CURENCY	EUR	COUNTRY	DJSI EUROPE
551	Spirax-Sarco Engineering	667.000.000	667.000.000	United Kingdom	TRUE
552	Close Brothers Group	648.000.000	648.000.000	United Kingdom	TRUE
553	Azimut Holding SpA	640.000.000	640.000.000	Italy	TRUE
554	Playtech	630.000.000	630.000.000	United Kingdom	TRUE
555	AUSTRIAMICROSYSTEMS AG	623.000.000	623.000.000	Austria	TRUE
556	Partners Group Hldg	619.000.000	619.000.000	Switzerland	TRUE
557	GAM Holding	598.000.000	598.000.000	Switzerland	TRUE
558	Cellnex Telecom S.A.	575.000.000	575.000.000	Spain	TRUE
559	Intu Properties	572.000.000	572.000.000	United Kingdom	TRUE
560	Lundin Petroleum A	569.000.000	569.000.000	Sweden	TRUE
561	BTG	553.656.000	553.656.000	United Kingdom	TRUE
562	Rotork	546.000.000	546.000.000	United Kingdom	TRUE
563	Temenos Group AG	543.000.000	543.000.000	Switzerland	TRUE
564	Phoenix Group Holdings	528.000.000	528.000.000	United Kingdom	TRUE
565	Euronext	518.547.000	518.547.000	Netherlands	TRUE
566	Gecina	506.000.000	506.000.000	France	TRUE
567	Unibet Group Plc-SDR	480.372.060	480.372.060	Sweden	TRUE
568	Betfair Group PLC	476.500.000	476.500.000	United Kingdom	TRUE
569	IG Group Holdings	426.000.000	426.000.000	United Kingdom	TRUE
570	Italcementi SpA	416.054.997	416.054.997	Italy	TRUE
571	Hammerson	395.000.000	395.000.000	United Kingdom	TRUE
572	Hargreaves Lansdown Plc	395.000.000	395.000.000	United Kingdom	TRUE
573	Industrivarden AB A	390.771.500	390.771.500	Sweden	TRUE
574	Provident Financial	347.003.000	347.003.000	United Kingdom	TRUE
575	Bolsas y Mercados Espanoles	345.000.000	345.000.000	Spain	TRUE
576	Intermediate Capital Group	334.000.000	334.000.000	United Kingdom	TRUE
577	Grand City Properties S.A.	333.000.000	333.000.000	Luxembourg	TRUE
578	Jupiter Fund Management PLC	330.000.000	330.000.000	United Kingdom	TRUE
579	Domino's Pizza UK & IRL	317.000.000	317.000.000	United Kingdom	TRUE
580	PSP Swiss Property AG	302.000.000	302.000.000	Switzerland	TRUE
581	Moneysupermarket.com	282.000.000	282.000.000	United Kingdom	TRUE
582	Simcorp AS	278.000.000	278.000.000	Denmark	TRUE
583	Victrex	264.000.000	264.000.000	United Kingdom	TRUE
584	Melrose Industries PLC	261.000.000	261.000.000	United Kingdom	TRUE
585	Auto Trader Group Plc	256.000.000	256.000.000	United Kingdom	TRUE
586	Markit Ltd	250.024.350	250.024.350	United Kingdom	TRUE
587	Just Eat Plc	248.000.000	248.000.000	United Kingdom	TRUE
588	Wereldhave NV	245.000.000	245.000.000	Netherlands	TRUE
589	Unite Group	238.000.000	238.000.000	United Kingdom	TRUE
590	SEGRO Plc	228.000.000	228.000.000	United Kingdom	TRUE
591	Merlin Properties Socimi SA	215.000.000	215.000.000	Spain	TRUE
592	Derwent London Plc	202.000.000	202.000.000	United Kingdom	TRUE
593	COFINIMMO SA	201.903.000	201.903.000	Belgium	TRUE
594	Rightmove Plc	192.000.000	192.000.000	United Kingdom	TRUE
595	NCC AB CL B	181.371.994	181.371.994	Sweden	TRUE
596	Capital & Counties Properties PLC	115.000.000	115.000.000	United Kingdom	TRUE
597	Shaftesbury	99.000.000	99.000.000	United Kingdom	TRUE
598	Great Portland Estates	85.000.000	85.000.000	United Kingdom	TRUE
599	Galapagos Genomics NV	65.807.000	65.807.000	Belgium	TRUE
600	IMI	45.322.000	45.322.000	United Kingdom	TRUE

7 PRIEDAS

Atrinktų įmonių DJSI, proc. (išreitinguota mažėjimo tvarka)

Nr.	Įmonė	DJSI
68	Rio Tinto Plc	71,32
69	Iberdrola SA	71,32
17	Enel SpA	69,01
3	BP	68,05
45	Repsol SA	67,63
2	Volkswagen AG	65,70
38	Bayer AG	65,29
82	CNH Industrial NV	65,29
40	Novartis AG Reg	64,88
75	Gas Natural SDG SA	64,50
20	BASF SE	63,64
91	LafargeHolcim Ltd	62,40
50	Saint-Gobain, Cie de	61,98
64	ABB Ltd	61,57
36	Statoil ASA	61,41
86	OMV AG	61,41
9	Fiat Chrysler Automobiles NV	60,74
73	Schneider Electric SE	60,74
12	Bayer Motoren Werke AG (BMW)	60,33
23	ENI SpA	59,34
47	BHP Billiton Plc	58,68
4	TOTAL SA	58,51
11	Allianz SE	58,33
46	BNP Paribas	58,33
35	Peugeot SA	58,26
78	L'Oreal	58,26
83	CRH Plc	58,26
57	LVMH-Moet Vuitton	57,42
1	Royal Dutch Shell PLC	57,26
48	Orange	56,79
59	Sanofi-Aventis	56,61
77	Societe Generale	56,14
65	GlaxoSmithKline	55,79
90	Mapfre SA	55,70
79	Veolia Environnement	55,37
42	Roche Hldgs AG Ptg Genus	54,96
19	Electricite de France	54,96
58	Christian Dior SE	54,55
41	Renault SA	54,13
96	Heineken Holding NV	54,13
49	Anheuser Busch Inbev NV	53,72
87	Danone	53,31
18	Siemens AG	53,31
6	Daimler AG	52,89
8	E.ON SE	52,89
13	Assicurazioni Generali SpA	52,63
30	Vodafone Group	51,44
76	Deutsche Bank AG	51,32
63	Swiss Re Reg	50,88

7 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	DJSI
21	Engie	50,83
25	Airbus Group	50,41
61	Imperial Tobacco	48,76
72	Ericsson L.M. Telefonaktie B	48,76
31	Telefonica SA	48,15
92	Michelin CGDE B Brown	47,52
67	Aviva	47,37
89	Credit Suisse Group AG	47,37
28	ArcelorMittal Inc	47,11
98	Telecom Italia SpA	46,91
100	Allianz SE	46,89
43	Scottish & Southern Energy	46,69
74	Air France	46,69
26	Deutsche Post AG	46,28
93	HOCHTIEF AG	46,28
29	CNP Assurances	46,14
37	RWE AG	45,87
60	Barclays	45,61
33	Zurich Financial Services AG	44,74
44	ThyssenKrupp AG	44,63
80	Delhaize Group	44,63
10	AXA	43,86
81	BT Group	42,39
15	Nestle SA Reg	42,15
16	Carrefour SA	42,15
27	METRO AG	42,15
52	Continental AG	40,91
53	Ahold NV	40,91
62	Volvo AB A	40,91
85	AstraZeneca Plc	40,91
55	Aegon NV	40,79
22	Deutsche Telekom	40,74
24	HSBC Holdings Plc	40,35
97	SABMILLER PLC	39,67
32	Prudential Plc	39,47
5	Glencore Plc	38,02
14	Tesco	38,02
51	Vinci	37,60
56	AP Moller - Maersk AS A	35,95
94	SAP SE	35,54

7 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė
84	International Consolidated Airlines Group SA
99	Volkswagen AG
39	Casino Guichard-Perrachon
66	Sainsbury (J)
95	National Grid PLC
34	Munich Re AG
54	Centrica
71	Fresenius SE & Co KGaA
70	Poste Italiane Spa
88	Adecco SA Reg
7	Exor Ordinary SpA-Ordinary

8 PRIEDAS

Atrinktų įmonių bendrasis pelningumas, proc (išreitinguota mažėjimo tvarka)

Nr.	Įmonė	Bendrasis pelningumas, %
4	TOTAL SA	86,73
24	HSBC Holdings Plc	84,12
84	International Consolidated Airlines Group SA	81,20
80	Delhaize Group	76,78
83	CRH Plc	73,62
42	Roche Hldgs AG Ptg Genus	72,58
77	Societe Generale	71,19
31	Telefonica SA	70,93
94	SAP SE	68,13
40	Novartis AG Reg	66,71
59	Sanofi-Aventis	65,93
58	Christian Dior SE	64,92
57	LVMH-Moet Vuitton	64,80
75	Gas Natural SDG SA	61,16
49	Anheuser Busch Inbev NV	60,70
98	Telecom Italia SpA	57,35
100	Enel SpA	57,04
36	Statoil ASA	56,26
48	Orange	56,02
85	AstraZeneca Plc	55,52
46	BNP Paribas	54,50
38	Bayer AG	54,33
89	Credit Suisse Group AG	51,48
17	Enel SpA	50,24
87	Danone	49,97
19	Electricite de France	48,30
62	Volvo AB A	47,00
26	Deutsche Post AG	46,17
90	Mapfre SA	44,29
21	Engie	43,75
95	National Grid PLC	42,00
68	Rio Tinto Plc	40,88
15	Nestle SA Reg	40,72
33	Zurich Financial Services AG	40,44
73	Schneider Electric SE	39,82
22	Deutsche Telekom	39,37
63	Swiss Re Reg	38,86
97	SABMILLER PLC	37,00
96	Heineken Holding NV	36,96

8 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	Bendrasis pelningumas, %
72	Ericsson L.M. Telefonaktie B	36,96
71	Fresenius SE & Co KGaA	34,76
76	Deutsche Bank AG	34,11
70	Poste Italiane Spa	31,87
45	Repsol SA	30,92
74	Air France	30,82
82	CNH Industrial NV	30,64
64	ABB Ltd	30,32
55	Aegon NV	30,09
91	LafargeHolcim Ltd	30,08
34	Munich Re AG	29,72
1	Royal Dutch Shell PLC	28,48
69	Iberdrola SA	27,54
92	Michelin CGDE B Brown	27,29
53	Ahold NV	27,14
20	BASF SE	27,08
3	BP	27,08
30	Vodafone Group	26,87
93	HOCHTIEF AG	26,60
32	Prudential Plc	26,05
52	Continental AG	25,94
50	Saint-Gobain, Cie de	25,06
51	Vinci	25,00
37	RWE AG	24,91
13	Assicurazioni Generali SpA	24,87
79	Veolia Environnement	24,28
39	Casino Guichard-Perrachon	24,20
16	Carrefour SA	22,85
56	AP Moller - Maersk AS A	22,43
61	Imperial Tobacco	22,16
6	Daimler AG	21,27
60	Barclays	20,45
41	Renault SA	20,33
12	Bayer Motoren Werke AG (BMW)	19,67
27	METRO AG	19,66
29	CNP Assurances	19,60
88	Adecco SA Reg	18,99
35	Peugeot SA	18,59
81	BT Group	17,89

8 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	Bendrasis pelningumas, %
23	ENI SpA	17,86
47	BHP Billiton Plc	17,08
78	L'Oreal	16,72
44	ThyssenKrupp AG	16,07
99	Glencore Plc	15,94
2	Volkswagen AG	15,90
54	Centrica	15,56
11	Allianz SE	15,26
25	Airbus Group	13,73
7	Exor Ordinary SpA-Ordinary	13,17
10	AXA	12,40
9	Fiat Chrysler Automobiles NV	11,73
8	E.ON SE	10,29
43	Scottish & Southern Energy	9,01
18	Siemens AG	7,86
66	Sainsbury (J)	7,35
65	GlaxoSmithKline	5,08
67	Aviva	5,00
5	Glencore Plc	2,06
86	OMV AG	1,57
28	ArcelorMittal Inc	-2,54
14	Tesco	-3,39

9 PRIEDAS

Atrinktų įmonių veiklos pelningumas, proc (išreitinguota mažėjimo tvarka)

Nr.	Įmonė	Veiklos pelningumas, %
49	Anheuser Busch Inbev NV	31,89
48	Orange	30,88
42	Roche Hldgs AG Ptg Genus	28,71
4	TOTAL SA	28,27
95	National Grid PLC	25,41
67	Aviva	24,19
46	BNP Paribas	23,65
24	HSBC Holdings Plc	22,94
76	Deutsche Bank AG	22,16
85	AstraZeneca Plc	22,13
94	SAP SE	20,45
97	SABMILLER PLC	19,81
47	BHP Billiton Plc	19,42
80	Delhaize Group	19,36
59	Sanofi-Aventis	18,23
40	Novartis AG Reg	18,16
57	LVMH-Moet Vuitton	17,90
77	Societe Generale	17,37
58	Christian Dior SE	17,10
62	Volvo AB A	16,67
84	International Consolidated Airlines Group SA	16,65
15	Nestle SA Reg	15,07
96	Heineken Holding NV	14,99
100	HSBC Holdings Plc	14,90
98	Telecom Italia SpA	14,80
70	Poste Italiane Spa	14,05
38	Bayer AG	13,49
74	Air France	12,54
68	Rio Tinto Plc	12,19
92	Michelin CGDE B Brown	12,16
52	Continental AG	11,78
12	Bayer Motoren Werke AG (BMW)	10,41
11	Allianz SE	10,37
17	Enel SpA	10,16
22	Deutsche Telekom	10,15
83	CRH Plc	10,14
87	Danone	9,84
64	ABB Ltd	9,79
51	Vinci	9,45

9 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	Veiklos pelningumas, %
73	Schneider Electric SE	9,39
20	BASF SE	8,87
71	Fresenius SE & Co KGaA	8,83
34	Munich Re AG	8,74
63	Swiss Re Reg	8,59
6	Daimler AG	8,52
21	Engie	8,38
72	Ericsson L.M. Telefonaktie B	8,37
10	AXA	8,13
32	Prudential Plc	8,04
60	Barclays	7,86
90	Mapfre SA	7,41
61	Imperial Tobacco	7,02
50	Saint-Gobain, Cie de	6,65
25	Airbus Group	6,30
31	Telefonica SA	6,19
7	Exor Ordinary SpA-Ordinary	5,86
99	Siemens AG	5,77
19	Electricite de France	5,71
33	Zurich Financial Services AG	5,51
43	Scottish & Southern Energy	5,44
82	CNH Industrial NV	5,40
81	BT Group	5,37
66	Sainsbury (J)	4,94
41	Renault SA	4,68
30	Vodafone Group	4,66
56	AP Moller - Maersk AS A	4,64
18	Siemens AG	4,18
78	L'Oreal	4,10
26	Deutsche Post AG	3,91
13	Assicurazioni Generali SpA	3,70
35	Peugeot SA	3,53
53	Ahold NV	3,45
16	Carrefour SA	3,10
36	Statoil ASA	3,09
69	Iberdrola SA	2,86
79	Veolia Environnement	2,85
93	HOCHTIEF AG	2,73
29	CNP Assurances	2,59

9 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	Veiklos pelningumas, %
9	Fiat Chrysler Automobiles NV	2,37
39	Casino Guichard-Perrachon	2,10
1	Royal Dutch Shell PLC	1,45
88	Adecco SA Reg	1,36
5	Glencore Plc	1,32
27	METRO AG	1,20
44	ThyssenKrupp AG	0,65
65	GlaxoSmithKline	0,34
37	RWE AG	-1,32
55	Aegon NV	-1,75
2	Volkswagen AG	-1,91
54	Centrica	-3,06
91	LafargeHolcim Ltd	-3,13
3	BP	-3,50
8	E.ON SE	-3,60
23	ENI SpA	-4,11
45	Repsol SA	-5,85
28	ArcelorMittal Inc	-6,54
86	OMV AG	-8,90
14	Tesco	-9,30
89	Credit Suisse Group AG	-10,18
75	Gas Natural SDG SA	-10,47

10 PRIEDAS

Atrinktų įmonių grynasis pelningumas, proc (išreitinguota mažėjimo tvarka)

Nr.	Įmonė	Grynasis pelningumas, %
40	Novartis AG Reg	35,99
49	Anheuser Busch Inbev NV	22,63
24	HSBC Holdings Plc	21,23
42	Roche Hldgs AG Ptg Genus	18,81
58	Christian Dior SE	17,57
59	Sanofi-Aventis	17,36
46	BNP Paribas	17,02
97	SABMILLER PLC	16,07
76	Deutsche Bank AG	15,61
94	SAP SE	14,70
30	Vodafone Group	14,01
95	National Grid PLC	13,23
62	Volvo AB A	13,07
77	Societe Generale	13,06
80	Delhaize Group	11,87
100	Carrefour SA	11,55
84	International Consolidated Airlines Group SA	11,44
57	LVMH-Moet Vuitton	11,22
15	Nestle SA Reg	10,66
96	Heineken Holding NV	10,44
38	Bayer AG	8,67
70	Poste Italiane Spa	8,37
68	Rio Tinto Plc	7,83
48	Orange	7,35
52	Continental AG	7,09
74	Air France	7,01
12	Bayer Motoren Werke AG (BMW)	6,94
11	Allianz SE	6,91
60	Barclays	6,81
83	CRH Plc	6,63
41	Renault SA	6,53
47	BHP Billiton Plc	6,45
32	Prudential Plc	6,24
20	BASF SE	6,11
10	AXA	6,08
64	ABB Ltd	6,05

10 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	Grynasis pelningumas, %
6	Daimler AG	5,83
63	Swiss Re Reg	5,79
87	Danone	5,72
34	Munich Re AG	5,66
72	Ericsson L.M. Telefonaktie B	5,64
71	Fresenius SE & Co KGaA	5,54
90	Mapfre SA	5,49
92	Michelin CGDE B Brown	5,49
51	Vinci	5,29
22	Deutsche Telekom	5,06
66	Sainsbury (J)	4,55
61	Imperial Tobacco	4,52
17	Enel SpA	4,46
25	Airbus Group	4,19
18	Siemens AG	3,97
43	Scottish & Southern Energy	3,93
99	Enel SpA	3,65
50	Saint-Gobain, Cie de	3,40
33	Zurich Financial Services AG	3,38
98	Telecom Italia SpA	3,28
73	Schneider Electric SE	3,13
67	Aviva	3,10
82	CNH Industrial NV	3,08
4	TOTAL SA	2,89
26	Deutsche Post AG	2,79
85	AstraZeneca Plc	2,74
13	Assicurazioni Generali SpA	2,46
56	AP Moller - Maersk AS A	2,29
53	Ahold NV	2,23
21	Engie	2,21
78	L'Oreal	2,21
19	Electricite de France	1,87
69	Iberdrola SA	1,80
35	Peugeot SA	1,64
93	HOCHTIEF AG	1,58
79	Veolia Environnement	1,50

10 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	Grynasis pelningumas, %
16	Carrefour SA	1,42
31	Telefonica SA	1,32
27	METRO AG	1,21
29	CNP Assurances	1,12
81	BT Group	0,89
1	Royal Dutch Shell PLC	0,81
7	Exor Ordinary SpA-Ordinary	0,63
44	ThyssenKrupp AG	0,63
39	Casino Guichard-Perrachon	0,34
9	Fiat Chrysler Automobiles NV	0,34
88	Adecco SA Reg	0,05
2	Volkswagen AG	-0,64
65	GlaxoSmithKline	-0,70
55	Aegon NV	-1,14
37	RWE AG	-2,58
3	BP	-2,83
45	Repsol SA	-2,84
54	Centrica	-3,16
5	Glencore Plc	-4,76
8	E.ON SE	-5,46
86	OMV AG	-5,57
91	LafargeHolcim Ltd	-5,77
36	Statoil ASA	-7,73
14	Tesco	-9,26
23	ENI SpA	-10,52
89	Credit Suisse Group AG	-12,38
28	ArcelorMittal Inc	-13,25
75	Gas Natural SDG SA	-26,08

11 PRIEDAS
Atrinktų įmonių nuosavo kapitalo grąža, proc (išreitinguota mažėjimo tvarka)

Nr.	Įmonė	ROE, %
73	Schneider Electric SE	298,90
80	Delhaize Group	264,23
12	Bayer Motoren Werke AG (BMW)	49,48
42	Roche Hldgs AG Ptg Genus	38,87
60	Barclays	30,25
43	Scottish & Southern Energy	27,78
83	CRH Plc	27,39
25	Airbus Group	24,74
100	Fiat Chrysler Automobiles NV	24,35
58	Christian Dior SE	23,42
40	Novartis AG Reg	23,07
59	Sanofi-Aventis	22,79
49	Anheuser Busch Inbev NV	21,58
52	Continental AG	21,04
32	Prudential Plc	19,91
99	Carrefour SA	19,31
95	National Grid PLC	16,79
77	Societe Generale	16,33
61	Imperial Tobacco	16,03
6	Daimler AG	15,95
38	Bayer AG	15,79
93	HOCHTIEF AG	15,54
57	LVMH-Moet Vuitton	15,51
18	Siemens AG	15,48
84	International Consolidated Airlines Group SA	15,27
26	Deutsche Post AG	15,22
53	Ahold NV	15,14
15	Nestle SA Reg	14,80
97	SABMILLER PLC	14,60
96	Heineken Holding NV	14,21
64	ABB Ltd	14,06
62	Volvo AB A	13,93
27	METRO AG	13,81
63	Swiss Re Reg	13,71
20	BASF SE	13,63
51	Vinci	13,63

11 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	ROE, %
94	SAP SE	13,12
70	Poste Italiane Spa	12,70
29	CNP Assurances	12,32
92	Michelin CGDE B Brown	12,19
90	Mapfre SA	11,52
16	Carrefour SA	10,52
11	Allianz SE	10,48
41	Renault SA	10,40
87	Danone	10,18
34	Munich Re AG	10,08
74	Air France	9,85
71	Fresenius SE & Co KGaA	9,28
22	Deutsche Telekom	9,18
13	Assicurazioni Generali SpA	9,14
48	Orange	8,89
10	AXA	8,74
30	Vodafone Group	8,74
35	Peugeot SA	8,52
44	ThyssenKrupp AG	8,10
24	HSBC Holdings Plc	7,64
72	Ericsson L.M. Telefonaktie B	7,06
46	BNP Paribas	7,04
50	Saint-Gobain, Cie de	6,97
76	Deutsche Bank AG	6,78
17	Enel SpA	6,52
33	Zurich Financial Services AG	6,22
68	Rio Tinto Plc	6,01
79	Veolia Environnement	5,95
66	Sainsbury (J)	5,92
67	Aviva	5,92
78	L'Oreal	5,80
69	Iberdrola SA	5,72
82	CNH Industrial NV	5,38
4	TOTAL SA	5,02
47	BHP Billiton Plc	4,08
19	Electricite de France	3,48

11 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	ROE, %
7	Exor Ordinary SpA-Ordinary	3,31
81	BT Group	3,24
21	Engie	3,17
98	Telecom Italia SpA	3,08
31	Telefonica SA	2,95
56	AP Moller - Maersk AS A	2,59
9	Fiat Chrysler Automobiles NV	2,32
1	Royal Dutch Shell PLC	1,34
39	Casino Guichard-Perrachon	1,27
85	AstraZeneca Plc	0,95
88	Adecco SA Reg	0,26
2	Volkswagen AG	-1,54
55	Aegon NV	-1,64
65	GlaxoSmithKline	-3,00
91	LafargeHolcim Ltd	-3,81
45	Repsol SA	-4,13
3	BP	-6,50
89	Credit Suisse Group AG	-6,54
86	OMV AG	-8,78
75	Gas Natural SDG SA	-10,01
36	Statoil ASA	-10,50
23	ENI SpA	-13,28
37	RWE AG	-13,94
5	Glencore Plc	-19,63
28	ArcelorMittal Inc	-28,13
8	E.ON SE	-33,43
54	Centrica	-65,87
14	Tesco	-81,54

12 PRIEDAS

Atrinktų įmonių turto pelningumas, proc (išreitinguota mažėjimo tvarka)

Nr.	Įmonė	ROA, %
100	Royal Dutch Shell PLC	24,35
12	Bayer Motoren Werke AG (BMW)	18,29
40	Novartis AG Reg	13,53
42	Roche Hldgs AG Ptg Genus	11,95
80	Delhaize Group	10,96
77	Societe Generale	10,29
58	Christian Dior SE	10,27
59	Sanofi-Aventis	9,99
52	Continental AG	8,47
97	SABMILLER PLC	7,92
15	Nestle SA Reg	7,64
94	SAP SE	7,38
49	Anheuser Busch Inbev NV	7,33
57	LVMH-Moet Vuitton	6,95
20	BASF SE	6,07
60	Barclays	5,72
96	Heineken Holding NV	5,68
38	Bayer AG	5,44
70	Poste Italiane Spa	5,40
83	CRH Plc	5,37
53	Ahold NV	5,36
43	Scottish & Southern Energy	5,35
99	ENI SpA	4,99
63	Swiss Re Reg	4,97
64	ABB Ltd	4,96
92	Michelin CGDE B Brown	4,87
30	Vodafone Group	4,83
71	Fresenius SE & Co KGaA	4,81
84	International Consolidated Airlines Group SA	4,70
26	Deutsche Post AG	4,54
18	Siemens AG	4,30
6	Daimler AG	4,01
87	Danone	3,92
74	Air France	3,79
61	Imperial Tobacco	3,67
95	National Grid PLC	3,65

12 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	ROA, %
72	Ericsson L.M. Telefonaktie B	3,53
73	Schneider Electric SE	3,50
51	Vinci	3,35
41	Renault SA	3,27
48	Orange	3,24
50	Saint-Gobain, Cie de	3,00
79	Veolia Environnement	2,82
29	CNP Assurances	2,63
27	METRO AG	2,58
25	Airbus Group	2,53
93	HOCHTIEF AG	2,51
16	Carrefour SA	2,49
22	Deutsche Telekom	2,43
62	Volvo AB A	2,38
68	Rio Tinto Plc	2,35
47	BHP Billiton Plc	2,31
82	CNH Industrial NV	2,28
4	TOTAL SA	2,13
17	Enel SpA	2,09
90	Mapfre SA	1,89
35	Peugeot SA	1,83
78	L'Oreal	1,54
56	AP Moller - Maersk AS A	1,48
34	Munich Re AG	1,13
21	Engie	0,96
98	Telecom Italia SpA	0,92
11	Allianz SE	0,78
44	ThyssenKrupp AG	0,75
10	AXA	0,67
32	Prudential Plc	0,67
1	Royal Dutch Shell PLC	0,65
24	HSBC Holdings Plc	0,63
31	Telefonica SA	0,62
7	Exor Ordinary SpA-Ordinary	0,55
33	Zurich Financial Services AG	0,54
19	Electricite de France	0,50

12 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	ROA, %
81	BT Group	0,48
13	Assicurazioni Generali SpA	0,45
39	Casino Guichard-Perrachon	0,40
9	Fiat Chrysler Automobiles NV	0,36
46	BNP Paribas	0,35
69	Iberdrola SA	0,31
76	Deutsche Bank AG	0,30
66	Sainsbury (J)	0,28
67	Aviva	0,28
88	Adecco SA Reg	0,08
85	AstraZeneca Plc	0,06
55	Aegon NV	-0,10
2	Volkswagen AG	-0,36
89	Credit Suisse Group AG	-0,36
75	Gas Natural SDG SA	-0,42
65	GlaxoSmithKline	-1,00
37	RWE AG	-1,56
91	LafargeHolcim Ltd	-1,86
45	Repsol SA	-1,88
3	BP	-2,44
86	OMV AG	-3,84
36	Statoil ASA	-3,86
54	Centrica	-4,69
8	E.ON SE	-5,62
5	Glencore Plc	-6,32
23	ENI SpA	-10,02
28	ArcelorMittal Inc	-10,96
14	Tesco	-13,04

13 PRIEDAS
Atrinktų įmonių investicijos į plėtrą, Eur (išreitinguota mažėjimo tvarka)

Nr.	Įmonė	Išlaidos plėtrai (Eur)
3	BP	12.432.150.000
2	Volkswagen AG	11.853.000.000
23	ENI SpA	9.300.000.000
42	Roche Hldgs AG Ptg Genus	8.802.064.700
40	Novartis AG Reg	8.228.241.500
84	International Consolidated Airlines Group SA	5.522.637.300
12	Bayer Motoren Werke AG (BMW)	5.169.000.000
59	Sanofi-Aventis	5.082.000.000
6	Daimler AG	4.711.000.000
18	Siemens AG	4.500.000.000
38	Bayer AG	4.281.000.000
7	Exor Ordinary SpA-Ordinary	3.869.000.000
71	Fresenius SE & Co KGaA	3.792.769.400
65	GlaxoSmithKline	3.560.000.000
25	Airbus Group	3.460.000.000
64	ABB Ltd	3.137.000.000
9	Fiat Chrysler Automobiles NV	2.864.000.000
94	SAP SE	2.845.000.000
52	Continental AG	2.811.500.000
41	Renault SA	2.075.000.000
13	Assicurazioni Generali SpA	2.030.000.000
4	TOTAL SA	1.991.000.000
20	BASF SE	1.953.000.000
76	Deutsche Bank AG	1.950.000.000
35	Peugeot SA	1.858.000.000
14	Tesco	1.793.000.000
98	Telecom Italia SpA	1.720.000.000
61	Imperial Tobacco	1.672.806.800
15	Nestle SA Reg	1.541.578.600
63	Swiss Re Reg	1.294.785.400
97	SABMILLER PLC	1.273.604.700
1	Royal Dutch Shell PLC	1.006.543.700
80	Delhaize Group	898.069.200
74	Air France	861.000.000
81	BT Group	833.414.500
77	Societe Generale	794.100.000
47	BHP Billiton Plc	751.454.400
92	Michelin CGDE B Brown	689.000.000
96	Heineken Holding NV	605.000.000

13 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	Išlaidos plėtrai (Eur)
68	Rio Tinto Plc	576.000.000
72	Ericsson L.M. Telefonaktie B	565.000.000
19	Electricite de France	555.000.000
70	Poste Italiane Spa	451.000.000
50	Saint-Gobain, Cie de	435.000.000
16	Carrefour SA	369.000.000
44	ThyssenKrupp AG	330.000.000
87	Danone	307.000.000
37	RWE AG	268.000.000
45	Repsol SA	263.000.000
28	ArcelorMittal Inc	227.259.000
73	Schneider Electric SE	214.000.000
26	Deutsche Post AG	192.200.000
49	Anheuser Busch Inbev NV	190.626.300
21	Engie	190.000.000
30	Vodafone Group	189.924.000
36	Statoil ASA	178.609.500
39	Casino Guichard-Perrachon	167.000.000
5	Glencore Plc	132.609.600
22	Deutsche Telekom	108.100.000
67	Aviva	104.000.000
57	LVMH-Moet Vuitton	97.000.000
91	LafargeHolcim Ltd	96.463.500
58	Christian Dior SE	86.000.000
69	Iberdrola SA	72.000.000
78	L'Oreal	70.700.000
27	METRO AG	39.000.000
29	CNP Assurances	39.000.000
8	E.ON SE	34.000.000
95	National Grid PLC	31.201.800
10	AXA	30.000.000
86	OMV AG	28.000.000
43	Scottish & Southern Energy	8.300.000
17	Enel SpA	8.000.000
32	Prudential Plc	5.426.400
93	HOCHTIEF AG	4.700.000
11	Allianz SE	1.700.000

14 PRIEDAS

Atrinktų įmonių darbuotojų skaičius, žmonėmis (išreitinguota mažėjimo tvarka)

Nr.	Įmonė	Darbuotojų skaičius (vnt)
2	Volkswagen AG	610.076
14	Tesco	506.984
26	Deutsche Post AG	497.745
99	TOTAL SA	420.000
16	Carrefour SA	380.920
18	Siemens AG	348.000
15	Nestle SA Reg	328.000
7	Exor Ordinary SpA-Ordinary	303.247
6	Daimler AG	284.015
24	HSBC Holdings Plc	264.000
9	Fiat Chrysler Automobiles NV	238.162
53	Ahold NV	236.000
22	Deutsche Telekom	226.000
70	Poste Italiane Spa	222.305
27	METRO AG	220.000
28	ArcelorMittal Inc	209.000
52	Continental AG	207.899
49	Anheuser Busch Inbev NV	200.000
35	Peugeot SA	198.210
46	BNP Paribas	189.000
51	Vinci	185.452
50	Saint-Gobain, Cie de	185.364
78	L'Oreal	173.959
65	GlaxoSmithKline	161.100
5	Glencore Plc	156.468
21	Engie	154.950
44	ThyssenKrupp AG	154.906
79	Veolia Environnement	153.937
100	CNP Assurances	148.000
48	Orange	144.499
72	Ericsson L.M. Telefonaktie B	144.000
11	Allianz SE	142.697
69	Iberdrola SA	139.730
25	Airbus Group	136.574
63	Swiss Re Reg	135.800
31	Telefonica SA	132.120

14 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	Darbuotojų skaičius (vnt)
64	ABB Ltd	132.000
60	Barclays	129.400
67	Aviva	129.400
59	Sanofi-Aventis	122.736
10	AXA	120.486
41	Renault SA	120.136
57	LVMH-Moet Vuitton	120.000
58	Christian Dior SE	117.806
38	Bayer AG	116.800
12	Bayer Motoren Werke AG (BMW)	116.324
20	BASF SE	112.435
71	Fresenius SE & Co KGaA	111.464
33	Zurich Financial Services AG	110.000
85	AstraZeneca Plc	110.000
30	Vodafone Group	105.300
75	Gas Natural SDG SA	101.104
91	LafargeHolcim Ltd	100.956
73	Schneider Electric SE	96.417
1	Royal Dutch Shell PLC	93.000
61	Imperial Tobacco	90.193
82	CNH Industrial NV	88.650
80	Delhaize Group	88.500
56	AP Moller - Maersk AS A	88.355
4	TOTAL SA	87.341
87	Danone	86.319
77	Societe Generale	80.867
3	BP	79.800
13	Assicurazioni Generali SpA	77.000
94	SAP SE	76.986
42	Roche Hldgs AG Ptg Genus	74.372
76	Deutsche Bank AG	73.300
37	RWE AG	70.860
17	Enel SpA	68.961
97	SABMILLER PLC	68.808
81	BT Group	64.391
83	CRH Plc	63.390

14 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	Darbuotojų skaičius (vnt)
84	International Consolidated Airlines Group SA	61.500
8	E.ON SE	56.490
68	Rio Tinto Plc	55.000
92	Michelin CGDE B Brown	53.894
98	Telecom Italia SpA	50.000
89	Credit Suisse Group AG	48.200
93	HOCHTIEF AG	47.129
34	Munich Re AG	43.000
90	Mapfre SA	38.405
54	Centrica	38.278
88	Adecco SA Reg	32.000
55	Aegon NV	31.530
40	Novartis AG Reg	30.500
47	BHP Billiton Plc	29.670
66	Sainsbury (J)	29.639
23	ENI SpA	29.053
45	Repsol SA	27.566
95	National Grid PLC	25.068
32	Prudential Plc	23.507
86	OMV AG	22.544
36	Statoil ASA	21.581
43	Scottish & Southern Energy	21.118
74	Air France	19.939
19	Electricite de France	17.525
39	Casino Guichard-Perrachon	15.608
62	Volvo AB A	14.053
96	Heineken Holding NV	12.409
29	CNP Assurances	4.740

15 PRIEDAS

Atrinktų įmonių finansinių ataskaitų internetiniai šaltiniai

Nr.	Įmonė	Metai	Šaltinis
1	Royal Dutch Shell PLC	2015	https://solutions.vwdservices.com/products/documents/8d5ce06a-6d6e-4f51-a646-aa9667b92ed5/?c=jcXBLJDNGC4zvVK2BiVK9qwLNIqtdCoWs1PZNNMksJMwFAVPOU6UNVF7wSubGAhN
2	Volkswagen AG	2015	https://www.volkswagenag.com/presence/startseite/dokumente/Volkswagen_AG_Geschäftsbericht_en.pdf
3	BP	2015	https://www.bp.com/content/dam/bp/pdf/investors/bp-annual-report-and-form-20f-2015.pdf
4	TOTAL SA	2015	http://www.annualreports.com/HostedData/AnnualReports/PDF/NYSE_TOT_2015.pdf
5	Glencore Plc	2015	http://www.annualreports.com/HostedData/AnnualReports/PDF/NYSE_TOT_2015.pdf
6	Daimler AG	2015	https://www.daimler.com/documents/investors/berichte/geschaeftsberichte/daimler/daimler-ir-annual-report-2015.pdf
7	Exor Ordinary SpA-Ordinary	2015	https://www.exor.com/home/Media/01_Comicati-stampa/2016/33_CS_11122016.html
8	E.ON SE	2015	https://www.eon.com/content/dam/eon-com/ueber-uns/publications/EON_Annual_Report_2015_EN.pdf
9	Fiat Chrysler Automobiles NV	2015	https://www.fcagroup.com/en-US/investor_relations/financial_information_reports/annual_reports/annual_reports/FCA_2015_Annual_Report.pdf
10	AXA	2015	https://www-axa-com.cdn.axa-contento-118412.eu/www-axa-com%2F73719a96-c3b1-456b-abaf-63b80c06968c_axa_reference_document_2015.pdf
11	Allianz SE	2015	https://www.allianz.com/v_1458046948000/media/investor_relations/en/results_reports/annual_report/ar2015/ar2015_se.pdf
12	Bayer Motoren Werke AG (BMW)	2015	https://www.bmwgroup.com/content/dam/bmw-group-websites/bmwgroup_com/ir/downloads/en/2016/hv/Annual_Report_2015.pdf
13	Assicurazioni Generali SpA	2015	http://www.generali.com/investors
14	Tesco	2015	https://www.tescopl.com/files/pdf/reports/ar15/download_annual_report.pdf
15	Nestle SA Reg	2015	https://investor.sherpany.com/view_activity_document/1873/0/documents/
16	Carrefour SA	2015	http://www.carrefour.com/sites/default/files/registration_document_-_2015_annual_financial_report.pdf
17	Enel SpA	2015	http://www.annualreports.com/HostedData/AnnualReports/PDF/OTC_ESOCF_2015.pdf
18	Siemens AG	2016	http://www.siemens.com/investor/pool/en/investor_relations/Siemens_AR2016.pdf
19	Electricite de France	2015	https://www.edf.fr/sites/default/files/contrib/groupe-edf/espaces-dedies/espace-finance-en/financial-information/publications/financial-results/2015-annual-results/fy_2015_consolidated_financial_statements.pdf
20	BASF SE	2015	https://www.basf.com/documents/corp/en/about-us/publications/reports/2016/BASF_Report_2015.pdf
21	Engie	2015	https://www.engie.com/wp-content/uploads/2016/03/engie-2015-management-report.pdf
22	Deutsche Telekom	2015	http://www.annualreport.telekom.com/site0216/fileadmin/15_AR/PDF_EN/DTAG_AR15_complete.pdf
23	ENI SpA	2015	https://www.eni.com/docs/en_IT/enicom/company/integrated-annual-report-2015.pdf
24	HSBC Holdings Plc	2015	http://www.hsbc.com/investor-relations/group-results-and-reporting/group-reporting-archive/quick-read
25	Airbus Group	2015	http://www.airbusgroup.com/int/en/investors-shareholders/Annual-reports-and-registration-documents.html
26	Deutsche Post AG	2015	http://www.dpdhl.com/content/dam/dpdhl/Investors/Events/Reporting/2016/FY2015/DPDHL_2015_Annual_Report.pdf
27	METRO AG	2015	http://reports.metrogroup.de/2014-2015/annual-report/
28	ArcelorMittal Inc	2015	http://corporate.arcelormittal.com/~media/Files/A/ArcelorMittal/investors/annual-reports/2015/Annual-Report-may-2015.pdf
29	CNP Assurances	2015	http://reports.metrogroup.de/2015-2016/annual-report/servicepages/downloads/files/entire_metrogroup_ar16.pdf
30	Vodafone Group	2015	https://www.vodafone.com/content/annualreport/annualreport15/assets/pdf/full_annual_report_2015.pdf

15 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	Metai	Šaltinis
31	Telefonica SA	2015	https://www.telefonica.com/documents/153952/13347920/Consolidated_Annual_Accounts_2016.pdf/dc4fed73-51c2-433a-95d0-ef16910abbe9
32	Prudential Plc	2015	http://www.prudential.co.uk/~/_media/Files/P/Prudential-Corp/group-news-releases/2016/ifrs-disclosure-2016-03-09.pdf
33	Zurich Financial Services AG	2015	https://www.zurich.com/_/media/dbe/corporate/docs/financial-reports/2015/annual-report-2015.pdf?la=en
34	Munich Re AG	2015	https://www.allianz.com/v_1458046948000/media/investor_relations/en/results_reports/annual_report/ar2015/ar2015_se.pdf
35	Peugeot SA	2015	http://www.hoovers.com/company-information/cs/revenue-financial.peugeot_sa.eb38d6bee49a69d1.html
36	Statoil ASA	2015	https://www.statoil.com/content/dam/statoil/documents/annual-reports/2015/statoil-2015-annual-report-on-form-20-F.pdf
37	RWE AG	2015	http://www.rwe.com/web/cms/mediablob/en/2980816/data/0/6/RWE-Financial-Statements-2015.pdf
38	Bayer AG	2015	http://www.annualreport2015.bayer.com; auditoriaus: file:///C:/Users/ASUS/Desktop/independ_auditors_rep_bayer_ar15.pdf
39	Casino Guichard-Perrachon	2015	https://www.groupe-casino.fr/en/wp-content/uploads/sites/2/2016/03/2015-annual-financial-report.pdf
40	Novartis AG Reg	2015	https://www.novartis.com/sites/www.novartis.com/files/novartis-annual-report-2015-en.pdf
41	Renault SA	2015	https://group.renault.com/wp-content/uploads/2016/04/renaut-ra2015-en_04.pdf
42	Roche Hldgs AG Ptg Genus	2015	http://www.roche.com/dam/jcr:74af99eb-b51a-4f13-88b2-aacaf9f53c0c/en/fb15e.pdf
43	Scottish & Southern Energy	2015	http://sse.com/newsandviews/allarticles/2015/06/sses-2015-annual-report/
44	ThyssenKrupp AG	2015	https://www.thyssenkrupp.com/media/investoren/documents_en/finanzberichte/2014_2015/thyssenkrupp_2014_2015_ar.pdf
45	Repsol SA	2015	https://imagenes.repsol.com/es_en/Consolidated_Financial_Statements_auditors_report_tcm11-732557.pdf
46	BNP Paribas	2015	https://invest.bnpparibas.com/sites/default/files/documents/ddr2015eng.pdf
47	BHP Billiton Plc	2015	http://www.bhpbilliton.com/~/_media/bhp/documents/investors/annual-reports/2015/bhpbillitonannualreport2015.pdf?la=en
48	Orange	2015	https://www.orange.com/en/content/download/41344/1282027/version/3/file/2016%20Consolidated%20financial%20statements.pdf
49	Anheuser Busch Inbev NV	2015	http://www.ab-inbev.com/content/dam/universaltemplate/abinbev/pdf/investors/annual-and-hy-reports/2015/AB%20InBev%20Annual%20Report%20-%20Financial%20report%202015.pdf
50	Saint-Gobain, Cie de	2015	https://www.saint-gobain.com/sites/sgcom.master/files/comptes_conso_31-12-2015_eng.pdf
51	Vinci	2015	https://www.vinci.com/publi/vinci/2015-vinci-annual-report.pdf
52	Continental AG	2015	http://www.continental-corporation.com/www/download/portal_com_en/themes/ir/financial_reports/download/annual_report_2016_en.pdf
53	Ahold NV	2015	https://www.aholdelhaize.com/media/1370/ahold_ar15_fullreport_interactive.pdf
54	Centrica	2015	https://www.centrica.com/investors/financial-reporting/Centrica-Annual-Report-2015
55	Aegon NV	2015	https://www.aegon.com/contentassets/0017a67df752492ebf9d1063b653b7b9/aegon-2015-supplemental-annual-report.pdf
56	AP Moller - Maersk AS A	2015	https://files.shareholder.com/downloads/ABEA-3GG91Y/0x0x874219/9643DB80-2142-4D2F-8FCE-F5DB67E26B70/Maersk_Group_Annual_Report_2015.pdf

15 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	Metai	Šaltinis
57	LVMH-Moet Vuitton	2015	https://r.lvmh-static.com/uploads/2016/03/ra2015_complet_gb.pdf
58	Christian Dior SE	2015	http://www.dior-finance.com/en-US/Documentation/InformationsReglementees/01,02_RapportsFinanciers.aspx/
59	Sanofi-Aventis	2015	http://en.sanofi.com/investors/events/Results/2016-02-09_Results_2015.aspx
60	Imperial Tobacco	2015	http://ar15.imperial-tobacco.com/pdfs/full-annual-report-2015.pdf
61	Volvo AB A	2015	http://www.volvogroup.com/content/dam/volvo/volvo-group/markets/global/en-en/investors/reports-and-presentations/annual-reports/Volvo-group-annual-report_2015_eng.pdf
62	Swiss Re Reg	2015	http://reports.swissre.com/2016/
63	ABB Ltd	2015	http://new.abb.com/docs/default-source/investor-center-docs/annual-report/annual-report-2015/abb-group-annual-report-2015-english.pdf
64	GlaxoSmithKline	2016	https://finance.yahoo.com/quote/ABB/financials?p=ABB
65	Sainsbury (J)	2015	http://www.j-sainsbury.co.uk/investor-centre/reports/2015/ar-2015/
66	Aviva	2015	http://www.aviva.com/reports/2015ar/
67	Rio Tinto Plc	2015	http://www.riotinto.com/documents/RT_Annual_Report_2015.pdf
68	Iberdrola SA	2015	https://www.iberdrola.com/wcorp/gc/prod/en_US/inversores/docs/IA_CuentasAnualesConsolidadas2015.pdf
69	Poste Italiane Spa	2015	http://www.posteitaliane.it/resources/editoriale/pdf/En/Annual-Report-2015.pdf
70	Fresenius SE & Co KGaA	2015	https://www.fresenius.com/financial-reports
71	Ericsson L.M. Telefonaktie B	2015	https://www.ericsson.com/res/investors/docs/2015/ericsson-annual-report-2015-en.pdf
72	Schneider Electric SE	2015	http://www2.schneider-electric.com/documents/financial-results/en/local/2015-full-year-results/accounts-fy-15-en.pdf
73	Air France	2015	http://www.airfranceklm.com/en/finance/publications/2015-annual-report
74	Gas Natural SDG SA	2015	http://www.gasnaturalfenosa.be/servlet/ficheros/1297151997630/GasNaturalSDG2015AnnualReport,2.pdf
75	Deutsche Bank AG	2015	https://www.db.com/ir/en/download/Deutsche_Bank_Annual_Report_2015.pdf
76	Societe Generale	2015	https://www.societegenerale.com/sites/default/files/ddr-2016-depot-amf-11032016-uk.pdf
77	L'Oreal	2015	http://www.loreal-finance.com/_docs/0000000088/L'Oreal_2015_Annual_Report.pdf
78	Veolia Environnement	2015	http://www.veolia.com/sites/g/files/dvc181/f/assets/documents/2016/04/2015-Registration-Documents-Annual-Financial-Report.pdf
79	Delhaize Group	2015	https://www.sec.gov/Archives/edgar/data/930309/000119312516538207/d158880d6k1.pdf
80	BT Group	2015	https://www.btplc.com/Sharesandperformance/Annualreportandreview/pdf/2015_BT_Annual_Report.pdf
81	CNH Industrial NV	2015	http://www.cnhindustrial.com/it-it/investor_relations/financial_information/bilanci/CNH_2015_Annual_Report.pdf
82	CRH Plc	2015	http://www.crh.com/reports/2015-annual-report.pdf

15 PRIEDAS (tęsinys)

Nr.	Įmonė	Metai	Šaltinis
83	International Consolidated Airlines Group SA	2015	http://www.iairgroup.com/phoenix.zhtml?c=240949&p=irol-reportsannual
84	AstraZeneca Plc	2015	https://www.astrazeneca.com/investor-relations/annual-reports/annual-report-2015.html
85	Barclays	2015	https://www.home.barclays/content/dam/barclayspublic/docs/InvestorRelations/AnnualReports/AR2015/Barclays_PLC_Annual_Report_%202015.pdf
86	OMV AG	2015	http://2015.petromraport.kaleidoscope.ro/files/library/2.Raport%20annual%20OMV%20Grup%202015.pdf
87	Danone	2015	https://www.google.com/finance?q=OTCMKTS:DANOY&fstype=ii&ei=5k3kUZl1gYiqAf4g
88	Adecco SA Reg	2015	http://annualreport2015.adecco.com
89	Credit Suisse Group AG	2015	https://www.credit-suisse.com/media/assets/corporate/docs/about-us/investor-relations/financial-disclosures/financial-reports/csg-ar-2015-en.pdf
90	Mapfre SA	2015	https://www.mapfre.com/corporate/institutional-investors/investors/financial-information/
91	LafargeHolcim Ltd	2015	http://reports.lafargeholcim.com/2015/annual-report/
92	Michelin CGDE B Brown	2015	https://www.bbraun.com/en/company/organization-facts-figures/annualreport-2015.html#archive
93	HOCHTIEF AG	2015	http://reports.hochtief.com/reports/1.jhtml
94	SAP SE	2015	https://ddd.uab.cat/pub/infanu/169887/iaSAPa2015ieng.pdf
95	National Grid PLC	2015	http://investors.nationalgrid.com/~/_media/Files/N/National-Grid-IR/reports/2016/national-grid-plc-annual-report-and-accounts-2015-16.pdf
96	Heineken Holding NV	2015	http://www.theheinekencompany.com/media/media-releases/press-releases/2016/02/1984865
97	SABMILLER PLC	2015	http://www.ab-inbev.com/investors/sabmiller-historical/reports.html
98	Telecom Italia SpA	2015	http://www.telecomitalia.com/content/dam/telecomitalia/en/archive/documents/investors/Annual_Reports/2015/Annual-Report2015.pdf
99	Sodexo	2015	http://www.sodexo.com/files/live/sites/sdxcom-global/files/020_Global_Content_Master/Building_Blocks/GLOBAL/Multimedia/PDF/Finance/Reference_Document/Sodexo-Fiscal2015-Registration-Document_v151125.pdf
100	Hennes & Mauritz AB B	2015	https://about.hm.com/content/dam/hmgroup/groupsite/documents/masterlanguage/Annual%20Report/Annual%20Report%202015.pdf